

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ปริญญาบัตร
ของ
ร้อยเอกสมโภชน์ ฐะระหงษ์

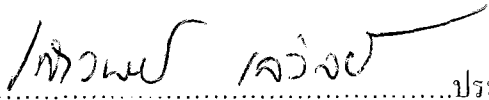
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

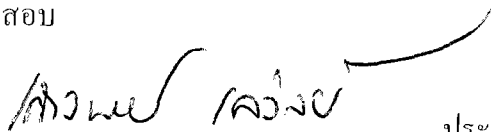
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

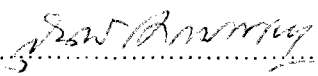

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เกวลีย์)

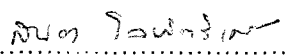

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิกมานนท์)

คณะกรรมการสอบ

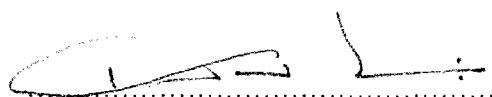

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เกวลีย์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิกมานนท์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.สนอง โลหิตวิเศษ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่/.....เดือน.....ปี.....พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วย ความเมตตาและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากท่าน รศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องอย่างดียิ่งมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา และ ดร.สนอง โลหิตวิเศษ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นรวมทั้ง รศ.เชียรศรี วิวิธสิริ อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำ ในการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร ร.ศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ พ.อ.สุเทพ อ่อนสกุล และพ.อ.พลทรัพย์ บุญวาณิช ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามเนื้อหา ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้บัญชาการโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่กรุณาช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้ข้อมูลรายละเอียดและคำแนะนำเกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอขอบคุณผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ พี่ น้อง ภรรยา ลูก ๆ และเพื่อร่วมชั้นเรียน ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ห่วงใยและให้กำลังใจมาโดยตลอด จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้กรุณาพิจารณาคัดเลือกปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัย “ทุนงบประมาณแผ่นดิน ประจำปี พ.ศ.2543”

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณค่า และประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่เป็นผู้สั่งสอนให้ความรู้ ความสามารถ ทักษะทางวิชาการ และชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดี

ร้อยเอกสมโภชน์ ภูระหงษ์

ปริญญาโทฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
“ทุนงบประมาณแผ่นดิน ประจำปี พ.ศ.2543”
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	10
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533.....	16
นักเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบ	28
การศึกษาติดตามผล	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
งานวิจัยในประเทศไทย.....	54
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การสร้างเครื่องมือ	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	69

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลการประกอบอาชีพ และข้อมูลการศึกษาต่อ.....	73
ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	73
ข้อมูลการประกอบอาชีพ	75
ข้อมูลการศึกษาต่อ	86
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้การประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ	93
ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ	93
การวิเคราะห์ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว..	100
ความคิดเห็นในการศึกษาต่อ	106
การวิเคราะห์ความคิดเห็นในการศึกษาต่อ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว.....	113
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	119
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	127
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	127
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	128
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	128
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	129
การเก็บรวบรวมข้อมูล	130
การวิเคราะห์ข้อมูล	130
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	130
อภิปรายผล	135
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	161
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ.....	161
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	162
บรรณานุกรม	164

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ก	174
ภาคผนวก ก ตารางแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาและสาขาวิชา และตารางแสดงสถานที่ทำงานและตำแหน่งงาน.....	175
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	185
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	189
ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือ.....	191
ภาคผนวก จ แบบสอบถามการวิจัย.....	193
ประวัติย่อของผู้วิจัย	203

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ภาคสมทบ ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2537 - 2541.....	4
2 จำนวนนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ รุ่นที่ 1 - 8 ปี พ.ศ.2534 - 2541	30
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	64
4 จำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว.....	73
5 ข้อมูลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	75
6 จำนวนและร้อยละของสถานที่ทำงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ประกอบอาชีพ.....	80
7 จำนวนและร้อยละของสาเหตุความพอใจและไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ ของผู้สำเร็จ การศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ประกอบอาชีพ	83
8 จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่เปลี่ยนงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ประกอบอาชีพ.....	85
9 ข้อมูลการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	86
10 จำนวนและร้อยละของสถาบันการศึกษา ของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่เข้าศึกษาต่อ.....	90
11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวม และรายด้าน.....	93
12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในหมวดวิชาพื้นฐานจำแนกเป็นรายข้อ	94

13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในหมวดวิชาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ	96
14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในหมวดวิชาทหารจำแนกเป็นรายชื่อ	98
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามอายุ	100
16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา.....	101
17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา.....	103
18	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามสถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา	105
19	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวม และรายด้าน	106
20	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ ในหมวดวิชาพื้นฐานจำแนกเป็นรายชื่อ	107
21	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ ในหมวดวิชาชีพจำแนกเป็นรายชื่อ	109

22	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ ในหมวดวิชาทหาร จำแนกเป็นรายข้อ	111
23	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตามอายุ	113
24	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา	114
25	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตามวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา	116
26	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตาม สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา	118
27	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านหลักสูตร	119
28	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการจัดการเรียนการสอน	121
29	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน	123
30	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านอื่น ๆ	125
31	สถาบันการศึกษาและสาขาวิชาหรือแผนก.....	176
32	สถานที่ทำงานและตำแหน่งงาน.....	180

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิภารกิจจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร	15
2 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533	19

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เมื่อปี พ.ศ.2523 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระบรมราโชวาทแก่เหล่าทหารรักษาพระองค์ เนื่องในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ สวนสนามของหน่วยทหารรักษาพระองค์ มีความตอนหนึ่งว่า

“หน้าที่สำคัญของทหาร คู่กันอย่างผิวน้ำคือการรบ หรือการทำสงครามต่อสู้กับศัตรูของชาติ แต่ถ้าจะคู่กันให้ชัดตามความจริงแล้วจะเห็นว่า หน้าที่รบเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เพราะการป้องกันรักษาอธิปไตย และความมั่นคงปลอดภัยของประเทศนั้น นอกจากจะต้องมีกำลังรบที่เข้มแข็งพร้อมมูลแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้บ้านเมืองเกิดความเจริญมั่นคงขึ้นทุก ๆ ด้านอยู่ตลอดเวลาด้วย ทหารจึงต้องมีภาระสำคัญอีกประการหนึ่งควบคู่กัน ไปด้วยกับการรบได้แก่ การพัฒนาทั้งด้านกิจการทหารโดยตรง และด้านอื่น ๆ ทั้งหมดเท่าที่ทหารสามารถจะร่วมมือ ช่วยเหลือหรือสนับสนุนได้”

(สำเนาพระราชพิธีการ. 2524 : 41)

เนื่องจากการศึกษาคือกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพเจริญงอกงามด้วยภูมิปัญญา มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพอนามัยตามศักยภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งการศึกษาช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคม และสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้ทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพได้ตามอัธยาศัย สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลในสังคม จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคง ดังจะเห็นได้จากเป้าหมายหลักของรัฐบาลในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) และยังคงต่อเนื่องมาเป็นเป้าหมายหลักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ที่มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นปัจจัยชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในทุก ๆ เรื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2533:5) ทหารจึงเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม และประเทศชาติอีกภารกิจหนึ่งด้วย

ในกระบวนการผลิตใดๆ ก็ตามจะทำให้เกิดคุณภาพนั้นจะมีขั้นตอนของการผลิตอยู่ 4 ขั้นตอน (วิจิตร ประเสริฐธรรม. 2532 : 1) คือ ขั้นตอนเตรียมการผลิต (Input) ขั้นตอนดำเนินการผลิต (Process) ขั้นตอนผลสำเร็จหรือได้ผลผลิต (Output) และขั้นตอนติดตามประเมินผล (Evaluation) ทุกขั้นตอนเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กันเป็นวัฏจักร จะขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้ โดยเฉพาะขั้นตอนติดตามประเมินผล ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะเป็นขั้นตอนในการตรวจสอบผลผลิตที่ได้ว่ามีคุณภาพ

ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากหรือน้อยเพียงใด หากมีข้อบกพร่องในส่วนใด ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาติดตามผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) ในการนำกลับไปปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ดียิ่งขึ้น กระบวนการผลิตทางการศึกษาก็เช่นเดียวกันต้องมีทั้ง 4 ขั้นตอน โดยการติดตามผลจะกระทำกับผู้ที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งก็คือผลผลิตของสถาบันการศึกษานั้นเอง และการศึกษาติดตามผลมักจะกระทำในรูปแบบของการวิจัย (วันดา เทือกขันตี. 2541 : 1)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพ ตามเป้าประสงค์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาศัยหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรคือการสร้างความรู้ และประสบการณ์จากการพัฒนาอย่างมีระบบภายใต้การดูแลของสถาบัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเพิ่มความรู้ หรือประสบการณ์ (เสาวนีย์ เลวลีย์. 2536 : 40 ;อ้างอิงมาจาก Tanner and Tanner. 1980) และยังรวมถึงกระบวนการต่างๆ ทั้งหมดที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรม หรือเกิดการเรียนรู้ โดยพัฒนาในเรื่องของความรู้ เจตคติ ทักษะทางวิชาการ และวิชาชีพ (เสาวนีย์ เลวลีย์. 2536 : 41 - 42) และการที่หลักสูตรจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้นไม่ใช่อยู่ที่การพิจารณา จากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเท่านั้น แต่ควรได้มีการติดตามผลการใช้หลักสูตรนั้น ๆ ด้วยเพราะจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์สำหรับการประเมินผล และเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป (ยุพา อุดมศักดิ์. 2515 : 18) ซึ่งผู้ที่รับผิดชอบด้านบริหารงานวิชาการควรตรวจสอบหลักสูตร โดยการสำรวจ และติดตามผลผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเป็นระยะ ๆ และรับฟังความต้องการของสังคมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเสมอ (ประทุมสุข อาชวบำรุง. 2522 : 40)

การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต้องมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เพราะผลของการประเมินจะเป็นข้อมูลบ่งชี้ว่า การจัดการศึกษาควรจัดการแก้ไขส่วนใดบ้าง การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องทำการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข (สมชาย วรกิจเกษมสกุล. 2536 : 2) ดังนั้นการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งของการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา เช่น ลักษณะอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หรือการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลในด้านวิชาการ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับไปจากสถาบันของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว (Miller and others. 1978 : 404) ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นความจำเป็นของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ที่ต้องศึกษาติดตามผลความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นระยะ ๆ เพื่อประโยชน์ในการประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

และประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานการศึกษา และเป็นข้อมูลสถิติของสถาน การศึกษาในการนำไปใช้แนะแนวการศึกษา และอาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่

โรงเรียนช่างฝีมืออาหารเป็นสถานการศึกษา สังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวง กลาโหม ก่อตั้งขึ้นโดยความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างรัฐบาลประเทศไทยกับรัฐบาลประเทศออสเตรีย ภายใต้ต้องการสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียอาคเนย์ (สปอ.) มีหน้าที่ผลิตบุคลากร ประเภทช่างฝีมือในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพให้กับกองทัพไทย และรองรับการขยายตัวทาง เศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมตามนโยบายของรัฐบาล (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541:1) ดำเนินงานจัด การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ที่ได้ปรับ ปรุงพัฒนาโดยยึดโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2530 และได้รับการรับรองหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ. 2534) โดยแยก ประเภทการจัดการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือภาคปกติเป็นการจัดการศึกษาในเวลาราชการปกติให้ กับนักเรียนที่อยู่ประจำโรงเรียน และภาคสมทบเป็นการจัดการศึกษานอกเวลาราชการปกติให้กับ นักเรียนที่เดินทางไป-กลับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความรู้ และทักษะ ความชำนาญในสาขาวิชาชีพช่าง เป็นผู้มีนิสัย รักการงาน มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความขยันอดทน มีระเบียบวินัย โดยจัดการเรียนการสอนและการปกครองดูแลตามรูปแบบธรรมเนียมทหาร เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นของนักเรียนช่างฝีมือทหารภาคปกติที่ เมื่อสำเร็จ การศึกษาแล้วจะได้รับการบรรจุเข้าทำงานในส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งแตกต่าง จากสถานการศึกษารูปแบบอื่น ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ และการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนช่างฝีมือ ทหารภาคสมทบ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นเพิ่มเติมนอกเวลาราชการปกติ ให้กับผู้ที่ขาดโอกาสเข้าศึกษา ในเวลาปกติ ก็ยังคงใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และการปกครองดูแลเช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติ แต่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจะออกสู่ตลาดแรงงานทั่วไป หรือเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาดังกล่าว จะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลที่มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือ ทหารว่า บรรลุตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ มีคุณภาพตรงกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน และสังคมมากน้อยเพียงใด เนื้อหาวิชาเพียงพอต่อการนำไปใช้เป็นพื้นฐานใน การประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด

การจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่ได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาราชการปกติ ให้กับผู้ที่พลาดโอกาสเข้าศึกษา ในเวลาปกติ นั้น เมื่อพิจารณาการจัดการศึกษาของภาคสมทบจะเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายหลัก ของหลักสูตรก็คือ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นช่างฝีมือที่มีคุณภาพสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้

รับจากการศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพในตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพภายหลังจากสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ออกสู่ตลาดแรงงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 รวม 5 รุ่น จำนวนทั้งสิ้น 1,332 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ภาคสมทบ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 – 2541

วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา	รุ่นที่ 1		รุ่นที่ 2		รุ่นที่ 3		รุ่นที่ 4		รุ่นที่ 5	
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ
ช่างซ่อมบำรุง	22	2	25	1	19	4	30	1	29	2
ช่างกลโรงงาน	17	1	17	1	17	3	37	2	36	-
ช่างเชื่อมประสาน	22	-	24	1	26	-	22	2	31	-
ช่างท่อและโลหะแผ่น	22	3	27	2	17	6	27	6	20	-
ช่างยานยนต์	46	-	45	-	51	-	68	-	72	-
ช่างไฟฟ้า	29	4	32	-	33	-	34	-	32	2
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	63	8	60	10	62	8	69	9	67	4
รวม 1332	239		245		246		307		295	

ที่มา : แผนกสถิติและทะเบียนประวัติ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541

จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางกำหนดกรอบความคิดในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ โดยมุ่งสำรวจสถานภาพภายหลังจากสำเร็จการศึกษา การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อเพิ่มเติม ผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบดังกล่าวเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือตลาดแรงงานโดยตรง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับการติดตามผลครั้งนี้สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดถึงความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา และประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนช่างฝีมือทหารได้เป็นอย่างดี และยังทำให้ได้ทราบข้อมูลภาวะการมีงานทำ หรือการศึกษาต่อของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็น

ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน และใช้เป็นข้อมูลในการแนะแนวการศึกษา และอาชีพแก่นักศึกษาปัจจุบัน เพื่อป้องกันปัญหาการว่างงานในอนาคต ประกอบกับการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ เป็นความต้องการของผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และการศึกษาติดตามผล (Follow-up Study) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ยังไม่เคยมีผู้ใดศึกษาวิจัยมาก่อน ซึ่งผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร จึงมีความสนใจที่จะติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร และเป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสำรวจสถานภาพการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 รวม 5 รุ่น ใน 7 วิชาชีพ คือ วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และ วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อศึกษาการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 ได้แก่หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร
3. เพื่อประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 ที่มีต่อโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบข้อมูลสถานภาพผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 – พ.ศ.2541 ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา การจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และรวบรวมเป็นสถิติสำหรับการแนะแนวการศึกษา และอาชีพแก่นักศึกษาปัจจุบัน เพื่อป้องกันปัญหาการว่างงานในอนาคต
2. ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ ของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และการจัดการศึกษาภาคสมทบในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานในปัจจุบัน
3. ทำให้ได้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตที่จะศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาคิดตามผล (Follow-up Study) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 เพื่อสำรวจสถานภาพการประกอบอาชีพและศึกษาต่อเพิ่มเติม การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ และรวบรวมความคิดเห็นที่มีต่อโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน จำแนกตามอายุรุ่นที่สำเร็จการศึกษา วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาและสถานภาพภายหลังจากสำเร็จการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 -2541 รวม 5 รุ่น จำนวน 1,332 คน ใน 7 วิชาชีพ คือวิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปีพ.ศ.2537 - 2541 รวม 5 รุ่น ใน 7 วิชาชีพ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ด้วยตารางสำเร็จของยามานะ (Yamane) ที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 (Yamane. 1967 : 886) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน (จำนวนมากกว่า 316 คน ที่ได้จากตารางสำเร็จของยามานะ) โดยนำมาร้อยละ 25 ของจำนวนประชากรแต่ละวิชาชีพในแต่ละรุ่น

3. กรอบที่ศึกษา

3.1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่

3.1.1 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี
- 2) 20 ปี - 25 ปี
- 3) 25 ปีขึ้นไป

3.1.2 รุ่นที่สำเร็จการศึกษา

- 1) รุ่นที่ 1 สำเร็จการศึกษาระดับปี พ.ศ. 2537
- 2) รุ่นที่ 2 สำเร็จการศึกษาระดับปี พ.ศ. 2538
- 3) รุ่นที่ 3 สำเร็จการศึกษาระดับปี พ.ศ. 2539
- 4) รุ่นที่ 4 สำเร็จการศึกษาระดับปี พ.ศ. 2540
- 5) รุ่นที่ 5 สำเร็จการศึกษาระดับปี พ.ศ. 2541

3.1.3 วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา

- 1) วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง
- 2) วิชาชีพช่างกลโรงงาน
- 3) วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน
- 4) วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น
- 5) วิชาชีพช่างยานยนต์

6) วิชาชีวช่วงไฟฟ้า

7) วิชาชีวช่วงอิเล็กทรอนิกส์

3.2 การนำความรู้และทักษะไปใช้ ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ โดยแบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชาตามหลักสูตร คือ

3.2.1 หมวดวิชาพื้นฐาน

3.2.2 หมวดวิชาชีพ

3.2.3 หมวดวิชาทหาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การติดตามผล หมายถึง การสอบถามผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 รวม 5 รุ่น ใน 7 วิชาชีพ เกี่ยวกับสถานภาพการประกอบอาชีพและศึกษาต่อภายหลังจากสำเร็จการศึกษา การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ และความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางการประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา การจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และรวบรวมเป็นสถิติสำหรับการแนะนำแนวการศึกษาและอาชีพ

2. การนำความรู้และทักษะไปใช้ หมายถึง การที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อเพิ่มเติม โดยนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หมวดวิชาตามหลักสูตร ดังนี้

2.1 หมวดวิชาพื้นฐาน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนในหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ ซึ่งได้แก่กลุ่มวิชาสามัญทุกวิชา วิชาด้านวิทยาการเทคโนโลยี ศิลปและวัฒนธรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนในกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ และเป็นเครื่องมือช่วยในการแสวงหาความรู้ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ได้แก่ วิชา ภาษาไทย สังคมศึกษา สุขศึกษา พุทธศาสนา คณิตศาสตร์ พลศึกษา ภาษาอังกฤษเทคนิค วิทยาศาสตร์ ระเบียบบริหารราชการ การบริหารอุตสาหกรรม และความปลอดภัย

2.2 หมวดวิชาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนในหมวดวิชาชีพ ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อซึ่งได้แก่ กลุ่มวิชาช่างทั้งหมดของทุกสาขาวิชาชีพช่างที่เปิดสอน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะวิชาชีพช่าง ความสามารถในการประกอบอาชีพ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา และเป็นพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าความรู้ เทคนิค วิทยาการเพิ่มเติม รวมทั้งการศึกษาคูณานอกสถานที่ และการเข้าร่วมทำกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนกำหนด

2.3 หมวดวิชาทหาร หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนในหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อซึ่งได้แก่ กลุ่มวิชาทหารที่ให้ความรู้ความเข้าใจ และเสริมสร้างเจตคติที่ดีในกิจการทหาร มีความสำนึกในความเป็นไทย ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และความสามัคคี

3. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง บุคคลที่เรียนจบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ในภาคสมทบ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 รวม 5 รุ่น จำนวน 1,332 คน

4. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ซึ่งประกอบไปด้วยหมวดวิชาพื้นฐาน 61 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพ 87 - 109 หน่วยกิต หมวดวิชาทหาร 27 หน่วยกิต รวมทั้งหมด 175 - 197 หน่วยกิต

5. วิชาชีพ หมายถึง อาชีพช่างที่โรงเรียนช่างฝีมือทหารได้เปิดสอนให้กับนักเรียนภาคสมทบ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 โดยแบ่งเป็น 7 วิชาชีพ คือวิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

6. ภาคสมทบ หมายถึง ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารเพิ่มเติมนอกเวลาราชการปกติ สำหรับนักเรียนภาคสมทบ ในวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 15.10 น. - 20.40 น. และวันเสาร์ เวลา 08.00 น. - 18.00 น. โดยลักษณะของผู้เรียนเป็นแบบเดินทางไป - กลับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 และได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533
3. นักเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบ
4. การศึกษาติดตามผล
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

โรงเรียนช่างฝีมือทหารเป็นสถาบันการศึกษาสังกัด กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ก่อตั้งขึ้นโดยความร่วมมือทางวิชาการระหว่างรัฐบาลประเทศไทย กับรัฐบาลประเทศออสเตรเลีย ภายใต้องค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียอาคเนย์ (สปอ.) เพื่อผลิตช่างฝีมือให้กับกองทัพในแต่ละประเทศสมาชิก มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สนองนโยบายของรัฐบาลและความต้องการของสังคมมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันนี้ (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541 : 1)

1. ความเป็นมา

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เริ่มดำเนินการให้การศึกษาครั้งแรก พ.ศ.2503 เปิดรับสมัครนักเรียนรุ่นแรก โดยให้หน่วยงานสังกัดกระทรวงกลาโหม กรมตำรวจ และองค์การรัฐวิสาหกิจ ส่งข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดเข้ารับการศึกษ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใน 4 วิชาชีพ คือ ช่างปรับทั่วไป ช่างปรับอุปกรณ์ไฟฟ้า ช่างเครื่องมือกล และช่างโลหะ (ช่างเชื่อมประสาน ช่างเหล็ก และช่างโลหะแผ่น) โดยใช้หลักสูตรวิชาช่างฝึกหัดไทย - ออสเตรเลีย ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่วนกฎระเบียบและการปกครองดูแลจะใช้รูปแบบธรรมเนียมทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถและความชำนาญ ของช่างฝีมือที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน สังกัดกระทรวงกลาโหม กรมตำรวจ และองค์การรัฐวิสาหกิจ มีลักษณะ

เป็นนักเรียนประจำใช้เวลาในการศึกษาพื้นฐานวิชาชีพ 2 ปี และฝึกปฏิบัติงานในโรงงานของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอีก 1 ปี รวมเวลาในการเข้ารับการศึกษาศึกษา 3 ปี และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจึงกลับเข้ามาทำงานในหน่วยงานเดิม

ในปี พ.ศ.2507 ได้เปลี่ยนแปลงการรับสมัครนักเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าศึกษาเป็นเปิดรับสมัครบุคคลทั่วไปที่สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.ศ. 3) ที่มีอายุระหว่าง 16 - 18 ปี เข้ารับการศึกษาดูตามนโยบายเพิ่มบุคลากรด้านช่างฝีมือของรัฐบาลในขณะนั้น และเมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ หรือทำงานในส่วนราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ตามที่หน่วยงานได้แจ้งความจำนงไว้ล่วงหน้า และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาช่างฝึกหัดไทย - ออสเตรเลีย ให้มีลักษณะเป็นปัจจุบันมากขึ้น ทันเหตุการณ์ และตรงต่อความต้องการกำลังคนในขณะนั้น มีความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพช่างเพียงพอที่จะปฏิบัติงาน มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่การทำงานอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวัยของนักเรียน และการปกครองดูแลนักเรียนยังคงใช้รูปแบบธรรมเนียมทหาร

ต่อมาในปี พ.ศ.2512 ได้เปิดสอนวิชาช่างยานยนต์ขึ้นอีก 1 วิชาชีพ และเปลี่ยนชื่อวิชาช่างปรับอุปกรณ์ไฟฟ้าเป็น วิชาชีพไฟฟ้ากำลัง และในปี พ.ศ.2517 เปิดสอนวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมอีก รวมเป็น 7 วิชาชีพ และเมื่อดำเนินการสอนถึงปี 2518 ได้ปรับปรุงการประเมินผลการเรียนจากเดิมที่คิดแบบร้อยละ เป็นการตัดสินการจบการศึกษาแบบระบบหน่วยกิต เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 ของกระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ. 2518 : 112 - 126) และพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้มีความสอดคล้องเหมาะสมใกล้เคียงกับ การจัดการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งเน้นการผลิตช่างฝีมือให้มีความรู้ ทักษะความชำนาญในสาขาวิชาชีพ ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของส่วนราชการ นอกจากนี้ยังเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีพื้นฐานนิสัย และระเบียบวินัยในการทำงาน เป็นช่างฝีมือที่ดีในอนาคต

การดำเนินงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตลอดระยะเวลา 16 ปี ภายหลังจากการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรในปี พ.ศ.2518 เป็นต้นมา ทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ และองค์การรัฐวิสาหกิจเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนช่างฝีมือทหารที่บรรจุเข้าทำงานในส่วนราชการต่าง ๆ ขอลาออกเพื่อเข้าทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางด้านช่างฝีมือขึ้นในส่วนราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ดังนั้นในปี พ.ศ.2533 จึงมี

การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ให้สามารถเทียบได้กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ของกระทรวงศึกษาธิการ (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541 : 88 - 89) ซึ่งได้รับการรับรองวิทยะฐานะในปี พ.ศ. 2534 (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541 : 90 - 91) และขยายโอกาสทางการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาล โดยได้เปิดรับสมัครนักเรียนภาคสมทบเป็นรุ่นแรก เพิ่มเติมจากภาคปกติ มีลักษณะเป็นนักเรียนเดินทางไป - กลับ ใช้เวลาเรียนหลังจากเวลาราชการในวันธรรมดาและวันเสาร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตช่างฝีมือสนองความต้องการของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม และรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541 : 4) และในปีพ.ศ. 2541 มีนักเรียนภาคสมทบ สำเร็จการศึกษาไปแล้ว 5 รุ่น (2537 - 2541) จำนวน 1,332 คน จาก 7 สาขาวิชาชีพ คือ วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

2. ภารกิจ

โรงเรียนช่างฝีมือทหารมีหน้าที่ ให้การศึกษาระดับวิชาชีพช่างต่าง ๆ ให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่จะเป็นช่างตามความต้องการของส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม กับเพื่อผลิตช่างฝีมือประเภทต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีผู้บัญชาการ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3. หน้าที่ความรับผิดชอบ

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร มีขอบเขตความรับผิดชอบ และมีหน้าที่ที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. พิจารณาวางนโยบายการฝึกและศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของกระทรวงกลาโหม และความต้องการของรัฐบาล รวมทั้งอำนาจการให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้
2. พิจารณาเสนอนโยบาย วางแผน ประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับสมัครและสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษาระดับปี รวมทั้งดำเนินการรับสมัคร และสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษ
3. พิจารณา และปรับปรุงหลักสูตรการฝึกและศึกษาของทุกวิชาชีพ ให้ได้ผลสัมบูรณ์ตามนโยบาย
4. ให้การศึกษาทุกวิชาชีพตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่จะเป็นช่างตามความต้องการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม กับเพื่อผลิตช่างฝีมือประเภทต่าง ๆ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล

4. การจัดส่วนราชการและหน้าที่ความรับผิดชอบ

โรงเรียนช่างฝีมือทหารมีส่วนบัญชาการ ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร กำหนดนโยบาย ปกครองบังคับบัญชา กำกับดูแลและสั่งการ ในการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยแบ่งส่วนราชการ และหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1. กองบัญชาการ เป็นผู้ดำเนินการควบคุมและอำนวยความสะดวกกิจการของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในเรื่องการค้าเงินงาน การสารบรรณ การธุรการ การกำลังพล การเงิน การงบประมาณ การสถิติและทะเบียนประวัติ และการรักษาความปลอดภัย มีผู้บัญชาการโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

2. กองวิชาการ มีหน้าที่ในการวางแผน กำกับดูแล และเสนอแนะนโยบาย เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการศึกษาและวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรการศึกษา การประเมินผล การวิเคราะห์วิจัย มีผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3. กองการฝึกและศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการการฝึกและศึกษา วิชาพื้นฐานและวิชาช่าง ตามที่หลักสูตรกำหนด มีผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

4. กองนักเรียน มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชานักเรียน ให้ฝึกและศึกษาได้ผลดีสมความมุ่งหมายของทางราชการ และทำการฝึกสอนอบรมนักเรียนทั้งในด้านวิชาทหาร วิชาพลศึกษา ตลอดจนระเบียบข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหาร มีผู้บังคับการกองนักเรียน เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

5. กองพยาบาล มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการเวชกรรมป้องกัน มีผู้อำนวยการกองพยาบาล เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

6. กองสนับสนุน มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับพลาริการ การยุทธโยธา การขนส่ง และเครื่องช่วยฝึก รวมทั้งกิจการห้องสมุด มีหัวหน้ากองสนับสนุน เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

5. การดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ปัจจุบัน โรงเรียนช่างฝีมือทหารได้ดำเนินการจัดการศึกษาในหลายลักษณะตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตช่างฝีมือให้กับกองทัพไทย และเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตามนโยบายของรัฐบาล ดังต่อไปนี้

1. ภารกิจหลัก เป็นการจัดการศึกษาที่ดำเนินการเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง แบ่งออกเป็น หลักสูตรสำหรับนักเรียนภาคปกติ และหลักสูตรสำหรับนักเรียนภาคสมทบ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษา ให้การรับรองคุณวุฒิของผู้ที่สำเร็จการศึกษา (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541 : 89)

1.1 หลักสูตรภาคปกติ เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระยะเวลาการศึกษา 3 ปี เป็นนักเรียนประเภทอยู่ประจำ ใช้เวลาเรียนตามวันและเวลาราชการที่กำหนด ในระหว่างศึกษาทางราชการออกค่าใช้จ่าย และเบียดเบียนค่าอาหารให้ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ต้องปฏิบัติงานให้กับทางราชการ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 ปี เปิดสอนใน 7 วิชาชีพ คือ วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

1.2 หลักสูตรภาคสมทบ จัดการศึกษาใน 2 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระยะเวลา 3 ปี ใช้หลักสูตรเดียวกับภาคปกติ นักเรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนตลอดหลักสูตร และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่มีข้อผูกพันกับทางราชการใช้เวลาเรียนในวันราชการ ระหว่างเวลา 15.10 น. - 20.40 น. และวันเสาร์ ระหว่างเวลา 08.00 น. - 18.00 น. เป็นการจัดการศึกษาสนองความต้องการของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล และการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระยะเวลาการศึกษา 2 ½ ปี เป็นการผลิตช่างเทคนิคให้กับข้าราชการ หรือพนักงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ารับการศึกษ และบุคคลทั่วไปให้มีความรู้เพิ่มเติมต่อจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เปิดดำเนินการสอนใน 3 สาขาวิชาช่าง คือ ช่างยานยนต์ ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ (กัมมณฑ์ พูนสวัสดิ์. 2540 : 14)

2. ภารกิจพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาตามความจำเป็น ตามที่มีผู้แจ้งความประสงค์ขอให้เปิดดำเนินการสอนเป็นครั้งคราว แบ่งออกเป็น

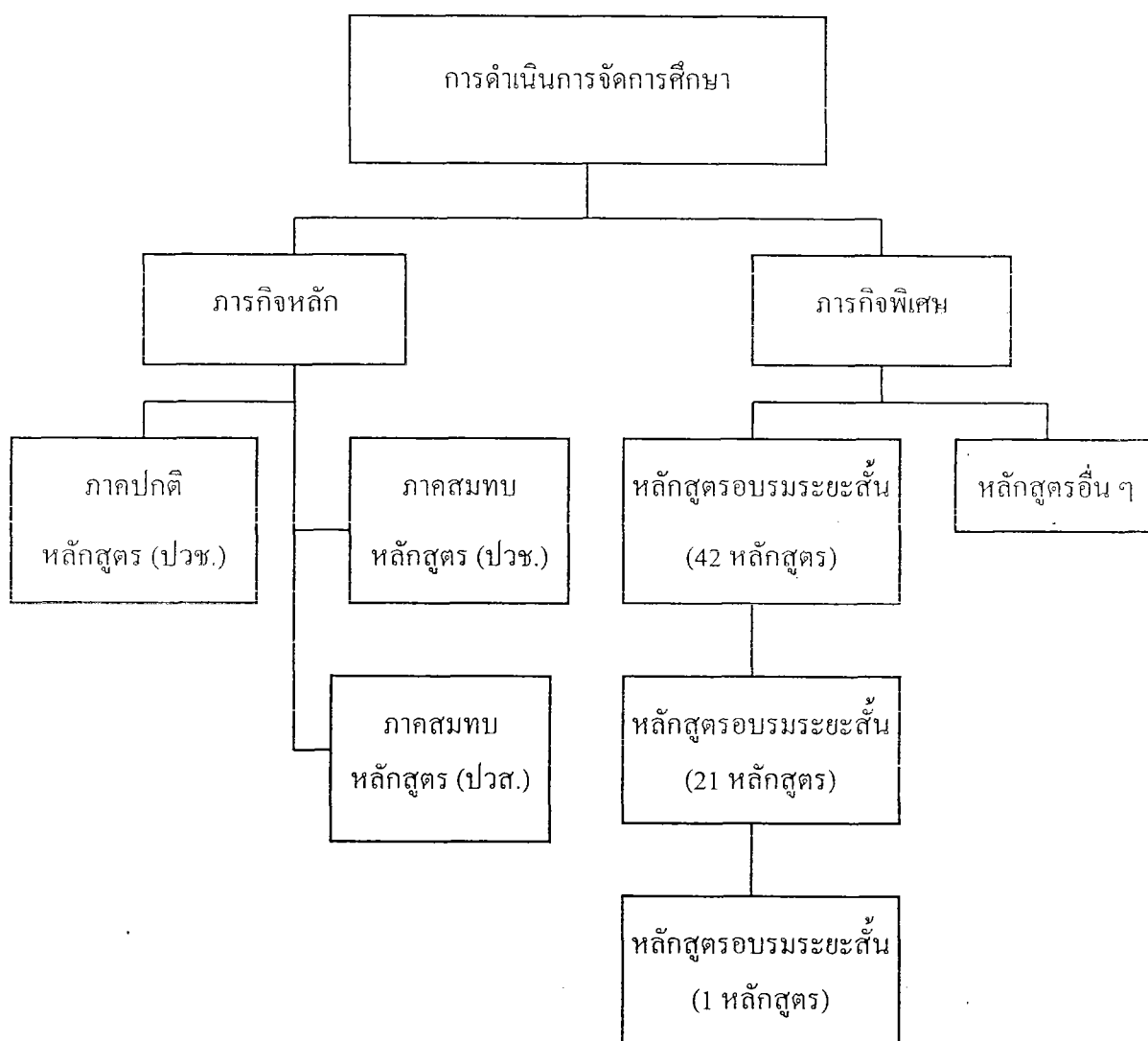
2.1 หลักสูตรระยะสั้น เพื่อพัฒนาทหารกองประจำการก่อนปลดเป็นทหารกองหนุนของกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ จำนวน 42 หลักสูตร โดยใช้ระยะเวลาศึกษา 1 สัปดาห์ จำนวน 9 หลักสูตร ใช้ระยะเวลาศึกษา 3 สัปดาห์ จำนวน 12 หลักสูตร ใช้ระยะเวลาศึกษา 6 สัปดาห์ จำนวน 21 หลักสูตร รวมเป็น 42 หลักสูตร (คำสั่ง กท ที่ 19/2537)

2.2 หลักสูตรระยะสั้น เพื่อฝึกอบรมข้าราชการ ลูกจ้าง และครอบครัว จำนวน 21 หลักสูตร (คำสั่ง กท ที่ 35/2537)

2.3 หลักสูตรระยะสั้น (เฉพาะ) เพื่อฝึกอบรมข้าราชการ และลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกลาโหม ระยะเวลา 4 สัปดาห์ จำนวน 1 หลักสูตร (คำสั่ง กท ที่ 594/2538)

2.4 หลักสูตรอื่น ๆ เป็นการดำเนินการจัดการศึกษาอบรม ตามหลักสูตรที่หน่วยงานอื่น ๆ ขอรับการสนับสนุนเป็นครั้งคราว เช่น กรมไปรษณีย์โทรเลข กรมราชทัณฑ์ มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทรฯ กรมเจ้าท่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ฯลฯ (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541 : 18 - 24)

จากภารกิจการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ดังที่กล่าวข้างต้น สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิภารกิจการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร.

(กองวิชาการ. 2541 : อัดสำเนา)

6. ปรัชญาและนโยบายการศึกษา

จากปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนที่ว่า “ความประพฤตินำหน้า วิชาตามหลัง” เป็นแนวทางการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน การจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เพื่อมุ่งผลิตบุคลากรประเภทช่างฝีมือให้มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ความชำนาญ เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีเจตคติที่ดี มีสุขภาพอนามัยแข็งแรง และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี มีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2533 : 2)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 นี้ ได้มีการปรับปรุงระบบการจัดการศึกษา และเนื้อหาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 และความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิทยาการ โดยยึดโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2530 เป็นหลัก เพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นของนักเรียนช่างฝีมือทหารภาคปกติที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม ทั้งตอบสนองจุดมุ่งหมาย และภารกิจของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการผลิตช่างฝีมือสาขาต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม และตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล และมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของสังคม (โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2533 : คำนำ)

1. หลักการ

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ได้กำหนดหลักการ และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการจัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ไว้ดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพ 3 ปี ต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเลือกเรียนได้หลายสาขา เพื่อเป็นช่างฝีมือของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้

2. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งฝึกเป็นช่างฝีมือ โดยใช้เทคโนโลยีปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรมและสติปัญญา สามารถตอบสนองความต้องการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมได้

1. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งฝึกให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างงาน และพัฒนางานได้
2. เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งฝึกให้ช่วยเหลือสังคม ประเทศชาติ และจรรโลงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาเกิดพฤติกรรม และมีความรู้ความสามารถ ดังนี้คือ

1. มีความรู้ มีทักษะในวิชาชีพต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และตอบสนองความต้องการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีความรู้ ความเข้าใจในวิชาทหาร ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมทหารสามารถปฏิบัติงานในหน่วยทหารหรือเป็นทหารได้อย่างดี
3. สามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม สร้างสติปัญญา จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้
4. มีบุคลิกภาพดี มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
5. มีความรู้ความสามารถในวิชาพื้นฐาน และวิชาประกอบอื่น ๆ อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาช่าง
6. มีความเข้าใจในปัญหา การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา ของประเทศและของโลก ในปัจจุบัน มีสำนึกในความเป็นไท ดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พ.ศ.2533

1. ภาคเรียน

ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียน จำนวนสัปดาห์ในหนึ่งการเรียนรวมกับการสอบต้องไม่น้อยกว่า 21 สัปดาห์ กำหนดการเปิดภาคเรียนและปิดภาคเรียนแต่ละภาคให้เป็นไปตามระเบียบโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พ.ศ.2533

2. เวลาเรียน

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตร 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน เปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน จำนวนคาบเวลาทำการสอน และกิจกรรม วันละ 10 คาบเรียน หรือสัปดาห์ละ 50 คาบเรียน โดย 1 คาบเรียนเท่ากับ 50 นาที

3. หน่วยกิต

รายวิชาที่จัดไว้ในหลักสูตรมีทั้ง ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และที่เป็นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกัน การกำหนดหน่วยกิต ถ้อยเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ หรือ 21 คาบเรียนต่อภาคเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลด้วย มีค่า 1 หน่วยกิต

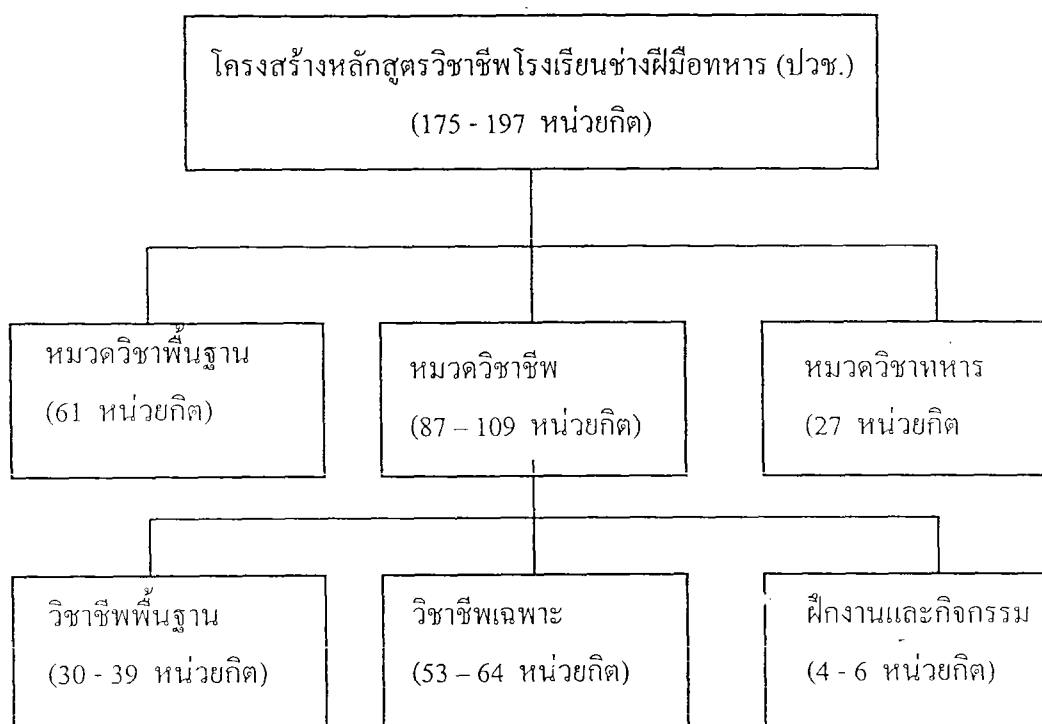
3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2 - 4 คาบเรียนต่อสัปดาห์ หรือ 42 - 48 คาบเรียนต่อภาคเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลด้วย มีค่า 1 หน่วยกิต

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรแบ่งเป็น 3 หมวดวิชา คือ

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน	จำนวน	61	หน่วยกิต
4.2 หมวดวิชาชีพ	จำนวน	87 - 109	หน่วยกิต
1) วิชาชีพพื้นฐาน	(30 - 39	หน่วยกิต)	
2) วิชาชีพเฉพาะ	(53 - 64	หน่วยกิต)	
3) ฝึกงานและกิจกรรม	(4 - 6	หน่วยกิต)	
4.3 หมวดวิชาทหาร	จำนวน	27	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	175 - 197	หน่วยกิต

จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรถือตามโครงสร้าง และแผนการเรียนของแต่ละสาขา
วิชาชีพที่กำหนด

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
พุทธศักราช 2533

5. การฝึกงานและฝึกภาคสนาม

5.1 การฝึกงาน นักเรียนช่างฝีมือทหารทุกคนจะต้องฝึกงานในโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หรือหน่วยงานของกระทรวงกลาโหม หรือรัฐวิสาหกิจ ในภาคเรียนที่ 5 หรือภาคเรียนที่ 6

5.2 การฝึกภาคสนาม นักเรียนช่างฝีมือทหารจะออกฝึกภาคสนามตามสถานที่ต่าง ๆ ภายในพื้นที่ประเทศไทย เป็นเวลา 5 - 10 วัน ในระหว่างภาคเรียนที่ 5 หรือภาคเรียนที่ 6

6. การวัดผลการศึกษา

ให้เป็นไปตามระเบียบกองบัญชาการทหารสูงสุด ว่าด้วยการวัดผลการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พ.ศ.2533

7. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ให้เป็นไปตามระเบียบกองบัญชาการทหารสูงสุด ว่าด้วยการวัดผลการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พ.ศ.2533 และข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พ.ศ.2507

8. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ผู้บัญชาการทหารสูงสุดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งยกเลิก เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ปรับปรุง รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ได้ตามความเหมาะสม โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

4. วิชาชีพที่จัดการศึกษา

โรงเรียนช่างฝีมือทหารดำเนินการจัดการศึกษา ภาคสมทบ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 7 วิชาชีพ และมีจุดประสงค์ของการศึกษาในแต่ละวิชาชีพ ดังนี้

1. วิชาชีพซ่อมบำรุง

สามารถทำงานด้านปรับซ่อมเครื่องจักรกล เครื่องปรับอากาศ เครื่องแมคานิค ระบบไฮดรอลิกส์ ระบบนิวแมติกส์ เครื่องยนต์ รวมทั้งเครื่องต้นกำลังชนิดต่าง ๆ พร้อมทั้งวิธีการซ่อมบำรุง สามารถปรับแต่ง ประกอบ ติดตั้ง และทดสอบสมรรถนะของเครื่องจักรกล รวมทั้งสร้างชิ้นส่วนบางชนิด ตามแบบที่กำหนดได้

2. วิชาชีพช่างกลโรงงาน

สามารถทำงานด้านเครื่องมือกลทุกชนิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น งานกลึง งานคว้าน งานกัด งานไส งานเจียรระโน งานเจาะ ฯลฯ ปฏิบัติงานเครื่องกลในการผลิตชิ้นส่วนของเครื่องจักรกล เครื่องกลและแม่แบบสำหรับงานผลิตต่าง ๆ ตามแบบที่กำหนด รวมทั้งงานวิเคราะห์หาสาเหตุ ข้อบกพร่องและการชำรุดเสียหายของเครื่องจักรกล เพื่อผลิตอุปกรณ์และซ่อมบำรุงได้

3. วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน

สามารถทำงานด้านเชื่อมโลหะทุกชนิดด้วยก๊าซและไฟฟ้า งานเชื่อมโลหะต่าง ๆ ด้วยเครื่องเชื่อมแบบอัตโนมัติ งานตรวจสอบความแข็งแรงของงานเชื่อมโลหะทุกชนิด งานผลิตโครงสร้างเหล็กทุกชนิด งานสร้างถังน้ำแรงดันสูง งานเชื่อมท่อ งานบัดกรีแข็งโลหะทุกชนิด งานพอกผิวโลหะ งานชุบแข็ง รวมทั้งงานเชื่อม และตัดได้น้ำ

4. วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น

สามารถทำงานด้านท่อ เกี่ยวกับงานประกอบ ปรับแต่ง ติดตั้งซ่อม ระบบท่อของเหลว และท่อก๊าซ งานเครื่องสุขภัณฑ์ การติดตั้งเครื่องสูบลม งานขึ้นรูปโลหะแผ่นเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ งานบัดกรีอ่อนและแข็ง งานสร้างท่อทางระบายอากาศ และปรับอากาศ รวมทั้งงานเชื่อมตะกั่ว และงานเชื่อมพลาสติก

5. วิชาชีพช่างยานยนต์

สามารถทำงานด้านการถอดประกอบ ติดตั้ง ทดสอบ ซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องยนต์แก๊สโซลีน เครื่องยนต์ดีเซล อุปกรณ์ส่งกำลังและอุปกรณ์เครื่องล่างยานยนต์ ระบบวงจรไฟฟ้า ระบบปรับอากาศในยานยนต์ งานซ่อมและพ่นสีตัวถัง การคู่อุปกรณ์และการขับยานยนต์

6. วิชาชีพช่างไฟฟ้า

สามารถทำงานเกี่ยวกับการเดินสายไฟฟ้าและงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดภายในโรงงาน การตรวจสอบ บำรุงรักษา เครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลง และอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น

7. วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

สามารถทำงานด้านการออกแบบ ตรวจสอบ ปรับแต่ง ติดตั้ง ซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องควบคุมทางอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องวิทยุคมนาคม เครื่องเสียง โทรทัศน์ขาว-ดำ โทรทัศน์สี โทรทัศน์วงจรเปิด ระบบวิดีโอทัศน์ งานตรวจสอบประสิทธิภาพต่าง ๆ ทางอิเล็กทรอนิกส์ และงานคอมพิวเตอร์

5. ระเบียบการวัดผลการศึกษา

1. การวัดผลการศึกษา

1.1 ให้ใช้หลักการวัดผลการศึกษาแบบหน่วยกิต

1.2 ในการรายงานผลการศึกษา สำหรับรายวิชาที่มีการลงทะเบียนเรียนตามปกติ

ให้รายงานระดับผลการศึกษาเป็นตัวอักษร และปฏิบัติดังนี้

1) รายวิชาที่รายงานระดับผลการศึกษา ซึ่งสามารถเทียบค่าตัวอักษรเป็นตัวเลขได้ ให้เทียบค่าระดับผลการศึกษาต่อหน่วยกิต เป็น 8 ระดับ ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษา	ระดับผลการศึกษา			ค่าระดับผลการศึกษา
ดีเลิศ	ก	หรือ	A	4
ดีมาก	ข+	หรือ	B+	3.5
ดี	ข	หรือ	B	3
ค่อนข้างดี	ค+	หรือ	C+	2.5
ปานกลาง	ค	หรือ	C	2
ค่อนข้างอ่อน	ง+	หรือ	D+	1.5
อ่อน	ง	หรือ	D	1
ตก	จ	หรือ	F	0

2) ผลการศึกษา ซึ่งไม่สามารถรายงานระดับผลการศึกษาได้ ให้รายงานระดับผลการศึกษาเป็นตัวอักษร และเทียบค่าตัวอักษรเป็นค่าระดับผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษา	ระดับผลการศึกษา			ค่าระดับผลการศึกษา
ขาดเรียน ไม่มีสิทธิสอบ (Failed – Absent from Examination)	ขร	หรือ	Fa	0
ไม่สมบูรณ์ (Incomplete)	มส	หรือ	I	-
พอใจ (ผ่าน) (Satisfactory)	พ	หรือ	S	-
ไม่พอใจ (ไม่ผ่าน) (Unsatisfactory)	มพ	หรือ	U	-

ในกรณีที่นักเรียนได้รับผลการศึกษา “มพ” ในวิชาบังคับ ให้นักเรียนลงทะเบียนใหม่

3) ในกรณีที่นักเรียนมีเหตุสุดวิสัยไม่สามารถเข้าสอบได้ โดยมีหลักฐานแสดงชัดเจนและเชื่อถือได้ หรือในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถส่งงานได้ตามเวลาที่กำหนด ให้ถือผลการศึกษาในวิชานั้นเป็นไม่สมบูรณ์ ให้บันทึกเป็น “มส” (ไม่สมบูรณ์) หรือ “I” (Incomplete) ไว้ก่อนและให้นักเรียนติดต่ออาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ดำเนินการวัดผลให้ใหม่ ภายในเวลา 30 วัน นับจากวันประกาศผลสอบของวิชานั้น แต่ต้องไม่เกินวันสุดท้ายของการส่งผลการสอบของภาคเรียนนั้น

ในกรณีที่นักเรียนมิได้ติดต่อขอแก้ไข “มส” กับอาจารย์ผู้สอนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดดังกล่าวให้ปรับ “มส” เป็น “จ” นอกจากนี้จะได้รับอนุญาตจากผู้บริหารโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้เลื่อนกำหนดวันการปรับ “มส” ออกไป แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เกินภาคเรียนถัดไป

4) นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาใด และมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น และไม่ได้รับอนุญาตให้มีสิทธิสอบ ให้รายงานผลการศึกษาเป็นการขาดเรียนไม่มีสิทธิสอบ (“ขร”) หรือไม่พอใจ (“มพ”) แล้วแต่กรณีและไม่มีสิทธิในการสอบแก้ตัว เว้นแต่จะมีเหตุผลสมควร และได้รับอนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

2. เกณฑ์ลงทะเบียนและเวลาเรียน

2.1 นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง หากต้องการเปลี่ยนหรือต้องการเพิ่มรายวิชาเรียน ให้ดำเนินการได้ภายในระยะเวลา 2 สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคเรียน การคิดค่าธรรมเนียมเฉลี่ย หรือการบันทึกใบแสดงผลการศึกษาให้ทำเฉพาะวิชาที่ลงทะเบียนเท่านั้น

2.2 นักเรียนต้องลงทะเบียนเรียน ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ในแต่ละภาคเรียน หากนักเรียนต้องการลงทะเบียนเรียนนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ต้องอยู่ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

- 1) เป็นภาคการศึกษาสุดท้ายของนักเรียนผู้นั้น
- 2) ได้รับอนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

2.3 การนับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา ให้รวมจำนวนหน่วยกิตของทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนสำหรับภาคเรียนนั้น

2.4 การลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน นักเรียนมีสิทธิลงทะเบียนเรียนได้ดังนี้ คือ ถ้าเปิดเรียน 6 สัปดาห์ จะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต หรือถ้าเปิดเรียน 9 สัปดาห์ จะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต

3. การคิดค่าระดับผลการศึกษานอกระบบและหน่วยกิตสะสม

3.1 ค่าระดับผลการศึกษานอกระบบ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของระดับผลการศึกษาของทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา วิธีคิดให้รวมผลคูณระหว่างค่าระดับผลการศึกษากับหน่วยกิตของแต่ละวิชา กับหน่วยกิตของรายวิชานั้น แล้วหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคการศึกษานั้น

3.2 ค่าระดับผลการศึกษานอกระบบ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของระดับผลการศึกษาของทุกรายวิชาที่บันทึกในใบระเบียนผลการศึกษา วิธีคิดให้รวมผลคูณระหว่างค่าระดับผลการศึกษากับหน่วยกิตของแต่ละรายวิชา กับหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนทั้งหมด หารด้วยผลรวมของหน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนเรียน

1) รายวิชาใดที่ลงทะเบียนเรียนซ้ำ ให้นำผลการศึกษาค้างหลังสุดมาคิดหา ค่าระดับผลการศึกษานอกระบบเพียงครั้งเดียว

2) รายวิชาใดที่ลงทะเบียนเรียนแทนรายวิชาอื่น ให้นำเฉพาะผลการศึกษารวมทั้งจำนวนหน่วยกิต ของรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนเท่านั้น มาคิดค่าระดับผลการศึกษานอกระบบ

3.3 การคิดค่าระดับผลการศึกษานอกระบบให้คิดเฉพาะรายวิชาที่สามารถเทียบค่าระดับผลการศึกษาเป็นตัวเลขได้ และให้คิดทศนิยมสองตำแหน่ง โดยไม่ปัดเศษ

3.4 การคิดค่าหน่วยกิตสะสมให้คิดผลรวมของหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียน ยกเว้นรายวิชาที่เรียนซ้ำหรือแทน ให้คิดเพียงครั้งเดียว ทั้งนี้ไม่รวมรายวิชาที่ไม่สมบูรณ์ (“มส”)

4. ระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ ให้ถือเกณฑ์ ดังนี้

4.1 ค่าระดับคะแนนที่ได้แต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า “ง” หรือ “1” หรือ “พ”

4.2 ถ้ารายวิชาใดได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้นักเรียนมีสิทธิยื่นคำร้องขอสอบแก้ตัวในวิชานั้นได้ 1 ครั้ง โดยจะได้ค่าระดับคะแนนไม่เกิน “ง” หรือ “1” กรณีสอบแก้ตัวไม่ผ่านเกณฑ์ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บัญชาการโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยผ่านการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้เรียนซ่อมในระหว่างปิดภาคเรียนหรือให้ตกในรายวิชานั้น

5. การเรียนซ้ำ การเรียนแทน และเรียนซ่อมรายวิชา

5.1 นักเรียนที่ได้ค่าระดับผลการศึกษา “0” หรือ “มพ” ในรายวิชาใด จะเรียนซ้ำในรายวิชานั้น หรือเรียนวิชาอื่นแทนตามที่โรงเรียนอนุมัติให้เรียนแทนได้ หรือนักเรียนมีสิทธิยื่นให้โรงเรียนพิจารณาอนุมัติให้เปิดเรียนซ่อม ในระหว่างปิดภาคเรียนได้ และต้องดำเนินการสอน และสอบวัดผลให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียน ของภาคการศึกษาถัดไป

5.2 นักเรียนที่ได้รับผลการศึกษา “ง” หรือ “D” ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งอาจจะขอลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชานั้นได้ และให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนตามปกติ โดยคิดค่าธรรมเนียมการศึกษาครั้งหลังสุด และนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพียงครั้งเดียว ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 6 หน่วยกิต หรือ 2 รายวิชา

6. การบันทึกผลการศึกษาและการแจ้งผลการศึกษา

6.1 การบันทึกผลการศึกษา

- 1) ให้โรงเรียนทำการบันทึกผลการศึกษาของนักเรียน เป็นรายบุคคลตามแบบใบทะเบียนแสดงผลการศึกษาที่โรงเรียนกำหนด
- 2) ให้บันทึกทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาลงในใบทะเบียนแสดงผลการศึกษา
- 3) ให้บันทึกรายวิชา โดยระบุรหัสรายวิชา ชื่อ และระดับผลการศึกษาเป็นตัวอักษร
- 4) ในกรณีที่มีการทุจริตในการสอบ ให้บันทึกว่าไม่พิจารณาผลการศึกษา
- 5) ในการคิดค่าธรรมเนียมการศึกษาเฉลี่ย และหน่วยกิตสะสมให้ดำเนินการตามที่กำหนด

6.2 การแจ้งผลการศึกษา

- 1) ให้โรงเรียนแจ้งผลการศึกษาให้นักเรียน และ/หรือ ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน
- 2) ให้ออกใบทะเบียนแสดงผลการศึกษา (Transcript) ด้วยการถ่ายสำเนาใบทะเบียนแสดงผลการศึกษา หรือจัดทำขึ้นใหม่ ให้มีรายวิชาครบถ้วนตามใบทะเบียนแสดงผลการศึกษา โดยให้หัวหน้าแผนกสถิติและทะเบียนประวัติ เป็นผู้รับรองสำเนา และให้ถือเป็นเอกสารรับรองผลการศึกษา

7. การวัดผลการศึกษาและการประเมินผลการศึกษา

7.1 การวัดผลศึกษารายวิชาต้องทำตลอดภาคเรียน โดยวิธีต่าง ๆ เช่น การสอบย่อย การเสนองาน การสังเกตการปฏิบัติ การทดลอง การค้นคว้า การเขียนรายงาน การสอบกลางภาคเรียน และการสอบปลายภาคเรียน การคิดคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน ให้อยู่ระหว่างร้อยละ 40 ถึง 60 เว้นแต่วิชาที่โรงเรียนกำหนดให้มีการวัดผลในลักษณะอื่น

7.2 ให้ผู้สอนแต่ละรายวิชาพิจารณาใช้เครื่องมือ และวิธีวัดผลได้ตามความเหมาะสมของเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียน

7.3 ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่เรียนในภาคเรียนหนึ่ง ๆ โดยการวัดผลระหว่างภาค หรือกลางภาคการศึกษาได้ตามความเหมาะสม และให้โรงเรียนจัดดำเนินการสอบปลายภาคการศึกษาอีกครั้ง เพื่อนำผลการวัดมาประเมินร่วมกัน

7.4 ให้ผู้สอนแต่ละรายวิชาส่งผลการศึกษา ตามแบบรายงานที่โรงเรียนกำหนด

8. เกณฑ์พื้นฐานการเป็นนักเรียน อันเนื่องมาจากการวัดผลการศึกษา

8.1 ในภาคเรียนแรก นักเรียนผู้ใดได้ค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00 ให้ถือว่านักเรียนผู้นั้นพื้นฐานการเป็นนักเรียน

8.2 นักเรียนที่ได้ค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ในการวัดผลการศึกษา 2 ภาคเรียนติดต่อกันจะต้องพื้นฐานการเป็นนักเรียน เว้นแต่จะได้ค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยประจำภาคเรียนครั้งหลังสุด ไม่ต่ำกว่า 2.00 จึงจะได้รับการผ่อนผันให้เรียนต่อไป

นักเรียนที่ลงทะเบียนในภาคฤดูร้อน ให้นับเป็นภาคเรียนด้วย

8.3 นักเรียนที่ศึกษาไม่ครบทุกวิชา หรือมีผลการศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์ ในรายวิชาที่กำหนดไว้ในแต่ละชั้นปีให้พื้นฐานการเป็นนักเรียน เว้นแต่นักเรียนยื่นคำร้องขอเรียนซ้ำชั้น และโรงเรียนพิจารณาอนุมัติให้เรียนซ้ำได้ ทั้งนี้แต่ต้องไม่เกิน 2 ภาคเรียนต่อกัน

8.4 ในกรณีที่นักเรียนลงทะเบียนเรียน และมีหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนครบตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ และได้ค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 นักเรียนมีสิทธิยื่นคำร้อง เพื่อให้โรงเรียนพิจารณาอนุมัติลงทะเบียนเรียนวิชาได้อีกไม่เกิน 2 ครั้ง ๆ ละ 1 ภาคเรียน ถ้าไม่สามารถทำได้ภายใน 2 ภาคเรียนติดต่อกัน ให้พื้นฐานการเป็นนักเรียน

8.5 นักเรียนที่ใช้ระยะเวลาในการศึกษาเกินกว่า 10 ภาคเรียน ของระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ยังไม่สำเร็จการศึกษา ให้พื้นฐานการเป็นนักเรียน

9. การเลื่อนชั้นเรียน

นักเรียนจะเลื่อนชั้นเรียน ไปชั้นสูงขึ้นได้ ต้องมีผลการศึกษา ดังนี้

9.1 สอบได้ตามเกณฑ์ครบทุกวิชา ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละชั้นปี และ

9.2 ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ ฯ ของโรงเรียน และ

9.3 ต้องไม่พื้นฐานการเป็นนักเรียน เนื่องจากการวัดผลการศึกษา

10. การโอนหน่วยกิต

นักเรียนที่พ้นสภาพการเป็นนักเรียนตามระเบียบนี้ และมาสอบเข้าศึกษาใหม่ ให้โรงเรียนยกเว้นรายวิชาที่มีผลการศึกษาดังแต่ระดับ "ค+" ขึ้นไป ทั้งนี้จะต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของ หลักสูตร และรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นจะไม่นำมาคิดค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมร่วมกับ รายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติมให้นำจำนวนหน่วยกิตมาคิดรวมกัน เพื่อให้ครบตามหลักสูตรสาขาวิชา ที่ต้องการศึกษา และนักเรียนที่จะเข้าศึกษาใหม่ในกรณีนี้ได้ต้องพ้นสภาพความเป็นนักเรียนไปแล้ว เป็นเวลาไม่เกิน 6 ภาคเรียน

11. การทุจริตในการสอบ

นักเรียนที่ทุจริตในการสอบ ให้โรงเรียนพิจารณาลงโทษจากสถานเบาไปเป็น สถานหนักได้ตามกรณี หรือสำหรับนักเรียนบางราย โรงเรียนอาจพิจารณาลงโทษที่ทุจริตการสอบ มากกว่า 1 ข้อ และบทลงโทษให้พิจารณาจากสถานเบาเรียงไปสถานหนักได้ ดังต่อไปนี้

11.1 ให้ตกในรายวิชาที่ทุจริตในการสอบ

11.2 ไม่พิจารณาผลการศึกษาในภาคการศึกษาที่ทุจริตในการสอบ

11.3 ให้พักการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไป ที่นับจากการทุจริต 1 ภาคการศึกษา

11.4 ให้ออก

12. การสำเร็จการศึกษา

นักเรียนที่ได้รับประกาศนียบัตรและถือว่าสำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

12.1 สอบได้ครบหน่วยกิตและวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และ

12.2 ได้ค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.00 และ

12.3 ปฏิบัติตนถูกต้องตามระเบียบ ฯ ของ โรงเรียน

13. การอนุมัติผลการศึกษาและรายงานผลการศึกษา

13.1 ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการศึกษาของนักเรียนทุกภาคการศึกษา

13.2 ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างฝีมือทหารเป็นผู้อนุมัติผลการศึกษา

13.3 ให้โรงเรียนรายงานผลการศึกษาเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษา และอยู่ในเกณฑ์

ได้รับประกาศนียบัตรให้กรมยุทธศึกษาทหารทราบ ทุกสิ้นปีการศึกษา

13.4 เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการวัดผล ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยการเสนอแนะจากคณะกรรมการศึกษา เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

นักเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบ

นักเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบ คือ ผู้ที่เข้ารับการศึกษารวมในโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นนอกเวลาราชการ เพิ่มเติมให้กับบุคคลทั่วไปและข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ตามนโยบายของผู้บัญชาการทหารสูงสุด ที่ต้องการผลิตช่างฝีมือให้เต็มขีดความสามารถ เพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจของประเทศ และความต้องการช่างฝีมือในภาคเอกชน เป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชน ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และเป็นการเตรียมกำลังสำรองประเภทแรงงานที่มีฝีมือให้กับกระทรวงกลาโหมอีกทางหนึ่งด้วย

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยพัฒนา และเสริมสร้างเยาวชนของชาติส่วนหนึ่ง ให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้น
2. เพื่อช่วยชาติในการสร้างแรงงานที่ขาดแคลน โดยเฉพาะประเภทช่างสาขาต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพในการทำงาน
3. เพื่อช่วยเหลือเยาวชนของชาติที่มีความรู้ความสามารถแต่ฐานะยากจน ได้มีโอกาสเข้าเรียนในสถาบันแห่งนี้ได้ โดยกำหนดให้เสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเรียนเท่าที่จำเป็น และต่ำกว่า ค่าใช้จ่ายของสถาบันการศึกษาแห่งอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน

2. ประโยชน์ของทางราชการ

1. ช่วยลดปัญหาขาดแคลนแรงงานของชาติ ประเภทช่างสาขาต่าง ๆ ได้ในระดับหนึ่ง
2. จะเป็นตัวแทนของกองทัพที่จะช่วยสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างทหารกับประชาชน
3. ช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับกองทัพว่ามีความสามารถที่จะสร้างคนที่มีระเบียบวินัย มีความรู้ และความสามารถจริง ๆ ไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่เชื่อถือได้
4. กองทัพจะได้รับยกย่องชมเชยว่ามีส่วนช่วยประเทศ ในการส่งเสริมการศึกษาให้กับเยาวชนของชาติ นอกเหนือจากการช่วยเหลือประชาชน และช่วยพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ที่ผ่านมามีอีกด้วย

3. คุณสมบัติ

1. สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นชายโสด หรือหญิงโสด อายุไม่เกิน 22 ปี สำหรับบุคคลทั่วไป ส่วนข้าราชการ และลูกจ้างประจำของส่วนราชการ อายุไม่เกิน 25 ปี (พ.ศ.ปัจจุบัน - พ.ศ.เกิด)
2. มีสัญชาติไทย
3. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือเป็นโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
4. ไม่เคยถูกไล่ออก หรือให้ออก จากสถานศึกษาอื่น
5. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างเป็นจำเลยในคดีอาญา และไม่เคยมียุติโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

4. การสอบคัดเลือก

ผู้สมัครเข้ารับการศึกษาศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบ จะเป็นผู้เลือกวิชาชีพที่ต้องการศึกษา โดยต้องผ่านการสอบคัดเลือกใน 2 ขั้นตอน คือ

1. สอบภาควิชาการ ตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในรายวิชา ดังต่อไปนี้

1.1 วิชาคณิตศาสตร์	คะแนนเต็ม	100	คะแนน
1.2 วิชาวิทยาศาสตร์	คะแนนเต็ม	100	คะแนน
1.3 วิชาภาษาอังกฤษ	คะแนนเต็ม	50	คะแนน
1.4 วิชาภาษาไทย	คะแนนเต็ม	50	คะแนน
รวม		300	คะแนน

2. สอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย

ผู้สมัครเข้ารับการศึกษาศึกษา เมื่อผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดจะมีสภาพเป็นนักเรียนได้ เมื่อกรมยุทธศึกษาทหาร ได้มีคำสั่งให้เป็นนักเรียนช่างฝีมือทหารแล้วเท่านั้น จากสถิติผู้สมัครสอบเข้ารับการศึกษาศึกษา ภาคสมทบ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตั้งแต่รุ่นที่ 1 - 5 ปี พ.ศ. 2534 - 2538 มีผู้สมัครสอบเข้ารับการศึกษาศึกษาจำนวน 7,920 คน และมีผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาจำนวน 1,332 คน ดังรายละเอียดตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ รุ่นที่ 1 - 8 ปี พ.ศ.2537 – 2541

รุ่นที่	ปี พ.ศ.	จำนวนนักศึกษา			ผู้สำเร็จการศึกษา			ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา
		ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	
1	2534	268	22	290	221	18	239	2537
2	2535	271	19	290	230	15	245	2538
3	2536	265	25	290	225	21	246	2539
4	2537	363	18	360	287	20	307	2540
5	2538	350	10	360	287	8	295	2541
6	2539	514	26	550	-	-	-	ยังไม่สำเร็จการศึกษา
7	2540	531	9	540	-	-	-	ยังไม่สำเร็จการศึกษา
8	2541	531	7	538	-	-	-	ยังไม่สำเร็จการศึกษา

ที่มา : แผนกสถิติและทะเบียนประวัติโรงเรียนช่างฝีมือทหาร. 2541

5. การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พ.ศ.2533 ให้กับนักเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาเช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติ โดยใช้หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอน เครื่องจักร เครื่องมือ การวัดผลประเมินผล การปกครองดูแล และกฎระเบียบของโรงเรียนเหมือนกัน

6. ระยะเวลาในการเรียน

1. วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 15.10 น. - 20.40 น.
2. วันเสาร์ เวลา 08.00 น. - 18.00 น.

7. การลาหยุด

1. การลาพักการเรียน

- 1.1 การลาพักการเรียนต้องได้รับอนุมัติ จากผู้บัญชาการ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
- 1.2 นักเรียนใหม่ที่เข้าเรียนในภาคเรียนแรก ไม่มีสิทธิในการลาพักการเรียน
- 1.3 นักเรียนที่ลาพักการเรียน ต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนักเรียน

2. การลาป่วย

การลาป่วยในระหว่างการเรียน นักเรียนต้องยื่นใบลาในวันแรกที่มาเรียนหลังจากหายป่วย ในกรณีที่ต้องลาป่วย ตั้งแต่ 3 วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองแพทย์

3. การลากิจ

3.1 นักเรียนที่จำเป็นต้องลาในระหว่างชั่วโมงเรียน ต้องขออนุญาตจากผู้สอนประจำวิชานั้น ๆ

3.2 นักเรียนที่ต้องลากิจ ตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป ต้องยื่นใบลาก่อนวันลาพร้อมด้วยเหตุผลและคำรับรองจากผู้ปกครอง

4. การลาออก

นักเรียนที่จะลาออกต้องให้ผู้ปกครองอนุญาตให้ลาออกเป็นลายลักษณ์อักษร

8. การพ้นสภาพการเป็นนักเรียน

1. ตาย
2. ขาดเรียนติดต่อกันเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันควร
3. ลาออก
4. สำเร็จการศึกษา
5. พ้นจากความเป็นนักเรียนตามระเบียบกองบัญชาการทหารสูงสุด ว่าด้วย การวัดผล การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
6. ใช้เวลาเรียนรวมกันเกิน 10 ภาคเรียน (ภาคเรียนปกติ)
7. ไม่ชำระค่าบำรุงการศึกษา หรือไม่ลงทะเบียนเรียนตามกำหนด
8. ประพฤติตนมีความผิดร้ายแรง หรือถูกตัดคะแนนความประพฤติเกิน 50 คะแนน ในปีการศึกษานั้น

9. การฝึกแบบธรรมเนียมทหาร

การฝึกแบบธรรมเนียมทหารสำหรับนักเรียนช่างฝีมือทหาร ภาคสมทบ เพื่อปลูกฝังและสร้างควมมีระเบียบวินัยให้กับนักเรียน ซึ่งจะเป็นผลดีให้กับนักเรียนและสถาบัน ทั้งในระหว่างกำลังศึกษาและภายหลังสำเร็จการศึกษา โดยแบ่งการฝึกออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การฝึกสอน โดยครูที่ได้รับมอบหมายจากกองนักเรียน โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
2. การฝึกจากกรมการรักษาดินแดน (รด.)
 - 2.1 นักเรียนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเข้าเรียน รด. ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ

10. การปกครองนักเรียนช่างฝีมือทหาร

โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยความรับผิดชอบของกองนักเรียน ดำเนินการปกครองดูแลนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิดระเบียบวินัย และความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การมีวินัยในตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม การเคารพกฎหมาย รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

การปกครองนักเรียนนั้น มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร โรงเรียนช่างฝีมือทหารจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการลงโทษ และวิธีการลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดไว้ดังนี้

11. การลงโทษ

การทำโทษนักเรียนให้กระทำได้ 5 สถาน คือ

1. ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรือลายลักษณ์อักษร
2. ตัดคะแนนความประพฤติ
3. สั่งพักการเรียน
4. ให้ออก
5. ไล่ออก

12. คะแนนความประพฤติ และอำนาจในการตัดคะแนนความประพฤติ

นักเรียนช่างฝีมือทหารทุกคนมีคะแนนความประพฤติ ปีการศึกษาละ 100 คะแนน และเมื่อกระทำความผิดจะถูกรายงาน ตัดคะแนนความประพฤติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ความผิดสถานเบา ตัดคะแนนความประพฤติ ไม่เกิน 10 คะแนน
 - 1.1 แต่งกายไม่เรียบร้อย
 - 1.2 ไม่ปฏิบัติตามคำชี้แจง และกำหนดการต่าง ๆ โดยไม่เจตนา
 - 1.3 หลีกเลียงการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม
 - 1.4 ล้อเลียนผู้กระทำตามหน้าที่

- 1.5 กล่าววาจาหยาบคาย
- 1.6 กล่าววาจาไม่สุภาพต่อผู้ที่มองไม่เห็นตน
- 1.7 แสดงกริยามารยาทไม่เรียบร้อย
- 1.8 รับประทานอาหารก่อนกำหนดโดยไม่มีเหตุผล
- 1.9 ก่อความรำคาญให้แก่ผู้อื่น
- 1.10 แกล้งกระต๊บเท้า หรือวิ่ง หรือเดินผิดธรรมดา
- 1.11 วางเท้าบนเก้าอี้ หรือ โต๊ะ
- 1.12 แสดงกริยาวาจาล้อเลียนคนข้างถนน เมื่ออยู่บนรถของโรงเรียน หรือ

ในความควบคุม

- 1.13 แกล้งผู้อื่นแต่ไม่ถึงเสียหาย
- 1.14 ไม่ห้ามปรามตักเตือนผู้กระทำความผิด
- 1.15 ง่วงเหงาในเวลาเรียนและฝึก
- 1.16 อ่านหนังสือเรียงรมย์ในห้องเรียน
- 1.17 คุยกันในระหว่างครูสอน หรือในที่ประชุม
- 1.18 ไม่สนใจในการเรียน
- 1.19 มาไม่ทันในการเรียน
- 1.20 ไม่รักษาความสะอาดร่างกาย และเสื้อผ้า
- 1.21 แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ
- 1.22 ไม่โกนหนวดเครา
- 1.23 เล็บยาว เล็บไม่สะอาด ฟันไม่สะอาด
- 1.24 รับประทานอาหารของขบเคี้ยวในห้องเรียน โรงฝึกงาน
- 1.25 ชิดเขียน หรือทำสกปรกโดยไม่จำเป็น
- 1.26 ทำเสียงอึกทักโดยไม่จำเป็น
- 1.27 ปัสสาวะผิดที่
- 1.28 มีอุปกรณ์การพนัน
- 1.29 ละเมิดเขตหวงห้ามโดยไม่เจตนา
- 1.30 มีหรือสูบบุหรี่ ภายในโรงเรียนช่างฝีมือทหาร
- 1.31 ขาดเรียน 3 วันติดต่อกัน โดยไม่แจ้งให้ฝ่ายปกครองทราบ

2. ความผิดสถานกลาง ตัดคะแนนความประพฤติ ไม่เกิน 20 คะแนน
 1. หลีกเลียงไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง
 2. ไม่ห้ามปรามการวิวาท
 3. ส่งเสริมการวิวาท หรือไม่ระงับเหตุ อันให้เกิดความเสียหายต่อหมู่คณะ
 4. ถื้อเอาอุปกรณ์การศึกษาผู้อื่นมาใช้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ
 5. ไม่ช่วยเหลือกิจการที่ควรช่วย
 6. ทำตัวอย่างที่เลวแก่นักเรียนชั้นที่ต่ำกว่า
 7. แกล้งผู้อื่นจนเกิดการเสียหาย
 8. ปฏิบัติตนไม่สุภาพ
 9. ทำความผิดสถานเบา ในความผิดเดียวกัน ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ในรอบปีการศึกษาหนึ่ง

1.10 ไม่ตั้งใจเล่าเรียน

1.11 แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ

3. ความผิดสถานหนัก ตัดคะแนนความประพฤติ ไม่เกิน 40 คะแนน

3.1 ซัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าหน้าที่รักษาการณ์

3.2 หลีกเลียงการลงทัณฑ์

3.3 ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ โดยเจตนา

3.4 ละเมิดเขตหวงห้ามโดยเจตนา

3.5 เจตนาประทุษร้ายต่อหมู่คณะ

3.6 ยุยง ส่งเสริมให้แตกความสามัคคี

3.7 ก่อการวิวาทในหมู่คณะ หรือระหว่างบุคคลภายนอกจนก่อให้เกิดความเสียหาย

3.8 ไม่รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ

3.9 ไม่ห้ามปรามในการลักลอบเล่นการพนัน

3.10 ปกปิดความผิดผู้อื่น

3.11 หลีกเลียงการเรียน ฝึกงาน ปฏิบัติงาน หรือประชุม

3.12 แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ

13. อำนาจในการตัดคะแนนความประพฤติ

ผู้มีอำนาจในการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียนช่างฝีมือทหาร ภาคสมทบ มีดังนี้

1. อาจารย์ อาจารย์ผู้ช่วย ครู ผู้ช่วยครู หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า สามารถตัดคะแนนได้

ไม่เกิน ครั้งละ 5 คะแนน

2. หัวหน้าหน่วยขึ้นตรงกองการฝึกและศึกษา และกองนักเรียน สามารถตัดคะแนนได้ไม่เกิน ครั้งละ 10 คะแนน

3. หัวหน้าหน่วยขึ้นตรงโรงเรียนช่างฝีมือทหาร สามารถตัดคะแนนได้ไม่เกินครั้งละ 20 คะแนน

4. ถ้าตัดคะแนนความประพฤติเกินกว่าครั้งละ 20 คะแนน ให้อยู่ในอำนาจของผู้บัญชาการโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

การตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียนในแต่ละครั้ง ให้ติดประกาศให้นักเรียนทราบทั่วกัน และแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบตามเวลาอันสมควร

14. ความผิดร้ายแรง

นักเรียนที่มีความประพฤติดังต่อไปนี้ ถือว่ามีความผิดร้ายแรงให้พ้นจากสภาพความเป็นนักเรียน

1. มีหรือนำ หรือพก หรือใช้อาวุธ วัตถุระเบิด รวมทั้งสิ่งของที่ใช้เป็นอาวุธไว้ในความครอบครอง

2. แสดงกิริยามารยาท และมีความประพฤติเสื่อมเสียชื่อเสียงของ โรงเรียน

3. มีหรือนำ หรือพก หรือใช้สิ่งเสพติดทุกประเภท

4. เล่น หรือสนับสนุนการเล่นการพนันทุกประเภท

5. ก่อการทะเลาะวิวาท หรือดักขโมยทรัพย์สิน ภายใน โรงเรียน โดยเจตนา

6. หลบหนีการเรียน หรือเข้าไปในสถานเรีงรมย์ หรือสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

7. ขูข่ม ส่งเสริม เตรียมการ เพื่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยใน โรงเรียน

15. เครื่องแบบนักเรียน ภาคสมทบ

1. เครื่องแบบนักเรียนชาย

1.1 เสื้อมี 2 ชนิด คือ

1) เสื้อคอพับสีขาวแขนสั้น ที่คอและแนวสาบอกมีคุดม 5 เม็ด ที่อกมีกระเป๋าะข้างละ 1 ใบ ไม่มีแถบ มีปกขั้ดคุดม 1 เม็ด มุมกระเป๋าะเป็นรูปตัดพองาม กับมีอินทรชนุอ่อนทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวกจากทางไหล่ไปทางคอ ปลายตัดเป็นมุมพองาม ด้านไหล่กว้าง 5 ซม. เย็บติดกับเสื้อ ด้านคอกว้าง 4 ซม. ตอนปลายข้อคุดมข้างละ 1 คุด คุดทั้งสี่ใช้เป็นคุดกลมแบบขนาดเล็ก ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกางเกง

2) เสื้อคอพับสีขาวยาวแขนยาว ที่คอและแนวสาบอกมีคุม 5 เม็ด ชัดคุมข้างละ 1 เม็ด ที่อกมีกระเป๋าด้านข้างละ 1/ กระเป๋า ไม่มีแถบ มีปกชัดเจน 1 คุม มุมกระเป๋าด้านข้างเป็นรูปตัดพองามกับมีอินทรธนูอ่อนทำด้วยผ้าชนิด และสีเดียวกันกับเสื้อ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรีวยาวจากทางไหล่ไปทางคอ ปลายตัดเป็นมุมพองาม ด้านไหล่กว้าง 5 ซม. เย็บติดกับเสื้อ ด้านคอกว้าง 4 ซม. ตอนปลายชัดเจนข้างละ 1 เม็ด คุมทั้งสิ้นใช้คุมกลมแบบขนาดเล็ก ทำด้วยวัสดุสีเดียวกันกับเสื้อ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อเข้าไปในกางเกง

1.2 กางเกงขาสั้นสีเทาแกมเขียว ไม่พับปลายขา ปลายขาขาวปิดตาคุม กว้างไม่น้อยกว่า 24 ซม. และไม่เกิน 28 ซม. ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน 1 ซม. 7 ห่วงสำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋าด้านข้างละ 1 กระเป๋าด้านหลังจะมีกระเป๋าด้านข้างแบบไม่มีปกก็ได้

1.3 เข็มขัดดำถักหรือในลอนสีเทาแกมเขียว กว้าง 3 ซม. หัวเข็มขัดมีเครื่องหมายของโรงเรียนสีทอง

1.4 รองเท้ามี 2 ชนิด

- 1) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือก รูปทรงสุภาพ ไม่มีลวดลาย และสีสัน
- 2) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ รูปทรงสุภาพ ไม่มีลวดลาย และมีสัน

1.5 ถุงเท้าสีดำไม่มีลวดลาย

1.6 เครื่องหมาย

1) เครื่องหมายชั้นปีการศึกษาทำด้วยผ้าพื้นสีขาวเครื่องหมายแถบผ้าสีม่วงกว้าง 8 มม. ชั้นปีละ 1 แถบ แต่ละแถบห่าง 5 มม. สวมกับอินทรธนู ให้อยู่ทางด้านไหล่ทั้งสองข้าง

2) เครื่องหมายโรงเรียนทำด้วยโลหะสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 ซม. สูง 3 ซม. รูปสมอสอดขัดในวงจักร ด้านซ้าย-ขวามีรูปปีกนกกางอยู่ภายในวงเฟืองจักร โผล่ปลายปีกนกออกนอกวงเฟืองจักรเล็กน้อย ด้านบนเฟืองจักรมีมหามงกุฎแตรศมี และล้อมครึ่งด้านล่าง วงเฟืองจักรด้วยข้อซัพพฤษ์ 2 ข้อ ให้ประดับที่อกเสื้อข้างขวาเหนือคึ่งกลางกระเป๋าด้านข้าง

3) เครื่องหมายแสดงตำแหน่งพิเศษ คือ นักเรียนผู้บังคับบัญชาตามระเบียบโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชา พ.ศ. 2536 ให้ใช้เครื่องหมายโรงเรียนทำด้วยโลหะสีทองประดับที่คึ่งกลางอินทรธนูเหนือเครื่องหมายชั้นปีการศึกษา

1.7 หมวกหนีบสีเทาแกมเขียว มีสาบโดยรอบ ป้ายเจดียงจากทางด้านหลังลงไปทางซ้าย และด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับด้านหน้า 4 ซม. มีตราหน้าหมวกขนาดเล็กริมบนของสาบหมวกมีขลิบกว้าง 0.5 ซม. สีม่วง

2. เครื่องแบบนักเรียนหญิง

2.1 เสื้อมี 2 แบบ คือ

1) เสื้อคอพับสีขาวแขนสั้น ปกแบบคอฮาวาย ไม่มีสาบอก ที่แนวอกมีคุดม 3 คุดม แขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน 5 ซม. ปลายแขนพับทบ และมีอินทรธนูอ่อนทำด้วยผ้าชนิด และสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรีจจากทางไหล่ไปทางคอ ปลายตัดเป็นมุมพองามด้านไหล่กว้าง 4 ซม. เย็บติดกับเสื้อด้านคอ กว้าง 3 ซม. ตอนปลายขั้วคุดม คุดมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทอง เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อเข้าไปในกระโปรง

2) เสื้อคอพับสีขาวแขนยาว ปกแบบคอฮาวายไม่มีสาบอก ที่แนวอกมี 3 คุดม แขนยาวรัดข้อมือขั้วคุดมข้างละ 1 เม็ด มีอินทรธนูอ่อนทำด้วยผ้า ชนิดและสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรีจจากทางด้านไหล่ไปทางคอ หลายตัดเป็นมุมพองาม ด้านไหล่กว้าง 4 ซม. เย็บติดกับเสื้อด้านคอ กว้าง 3 ซม. ตอนปลายขั้วคุดม คุดมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทอง มีลักษณะกลมมนเล็กน้อยมีเส้นขอบโดยรอบ ภายในมีเครื่องหมายโรงเรียนเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.7 ซม. เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ในกระโปรง

2.2 กระโปรงสีทึบสีทึบ เขียว ทรงสุภาพ ยาวปิดเข้าพองาม ไม่มีสาบด้านหน้า หรือหลังชายกระโปรง ไม่มีขั้วแต่ให้บานได้เล็กน้อย จะมีกระเป๋าช้างเป็นกระเป๋ายาวข้างละ 1 กระเป๋าก็ได้

2.3 เข็มขัดด้ายถักหรือไนลอนสีทึบสีทึบ เขียว กว้าง 3 ซม. หัวเข็มขัดมีเครื่องหมายโรงเรียนสีทอง

2.4 รองเท้าหนังสีดำ แบบหุ้มส้น ปลายเท้าหุ้มน ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน 3 ซม.

2.5 เครื่องหมาย

1) เครื่องหมายชั้นปีการศึกษาทำด้วยผ้าพื้นสีขาว เครื่องหมายแถบไหม สีม่วง กว้าง 8 มม. ชั้นปีละ 1 แถบ แต่ละแถบห่าง 5 มม. สวมกับอินทรธนู ให้อยู่ทางด้านไหล่ทั้งสองข้าง

2) เครื่องหมายโรงเรียน ทำด้วยโลหะสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 ซม. สูง 3 ซม. รูปสมอสอดขัดในวงจักร ด้านซ้าย-ขวา มีรูปปีกนกกางอยู่ภายในวงเฟืองจักร โผล่ปลายปีกนก ออกนอกวงเฟืองจักรเล็กน้อย ด้านบนเฟืองจักรมีหมามงกุฎแผ่รัศมี และล้อมครึ่งด้านล่างวงเฟือง ด้วยข้อหัชพฤกษ์ 2 ข้อ ให้ประดับ ที่อกเสื้อข้างขวา

3) เครื่องหมายแสดงตำแหน่งพิเศษของนักเรียนผู้บังคับบัญชา ตามระเบียบโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ว่าด้วยนักเรียนผู้บังคับบัญชา พ.ศ.2536 ให้ใช้เครื่องหมายโรงเรียนทำด้วยโลหะสีทองประดับกึ่งกลางอินทรธนูเหนือเครื่องหมายชั้นปีการศึกษา

2.6 หมวกหนีบสีทากี้แกมเขียว มีสายโดยรอบ ป้ายเฉียงทางด้านหลังลงไปทางซ้าย และด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับด้านหน้า 4 ซม. มีตราหน้าหมวกขนาดเล็ก ริมบนของสายหมวกมีขลิบกว้าง 0.5 ซม. สีม่วง

3. ชุดฝึกงาน

เสื้อปกทาวายสีทากี้แกมเขียว ใช้คุมแขน 4 เม็ด สีเดียวกับเสื้อ เส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 1 ซม. แขนเสื้อเพียงข้อศอก มีกระเป๋่า 3 ใบ ขนาดพอเหมาะกับเสื้อ กระเป๋่าบนปักเครื่องหมายโรงเรียนสีขาว ออกเสื้อด้านขวาปักชื่อ และชื่อสกุลด้วยไหมสีขาวเป็นภาษาไทย ขนาดสูง 1 ซม. ด้านหลังของเสื้อมีสายหลังยาว 35 ซม. นักเรียนหญิงอาจใช้ร่วมกับกางเกงขายาวสีทากี้แกมเขียวได้

4. ชุดพลศึกษา

4.1 เสื้อยืดคอปกสีม่วง แขนสั้น มีกระเป๋่าที่อกด้านซ้ายขนาดพอเหมาะกับเสื้อ กระเป๋่ามีเครื่องหมายโรงเรียน

4.2 กางเกงยัดขายาวสีม่วงขาว ด้านข้างมีกระเป๋่าเจาะข้างละ 1 กระเป๋่า ด้านหลังมีกระเป๋่าหรือไม่มีก็ได้

4.3 รองเท้าผ้าใบหุ้มส้น และถุงเท้าสีขาว ไม่มีลวดลาย

การศึกษาติดตามผล

การศึกษาติดตามผล (Follow-up Study) จะเป็นการศึกษาเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาก่อนไปแล้วว่า ได้ออกไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในด้านใดบ้างและที่ไหน มีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานหรือไม่ สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาอบรมไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด รวมทั้งมีความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อสถาบันเก่าของคนในเรื่องต่าง ๆ อย่างไรบ้าง เพื่อจะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาที่ผ่านมา และพิจารณาหาแนวทางแก้ไขในส่วนที่บกพร่องให้ดียิ่งขึ้น จากความสำคัญของการติดตามผลดังกล่าว จึงเป็นมูลเหตุสำคัญที่ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ที่จะต้องศึกษาติดตามผลความก้าวหน้า ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาก่อนไป เพื่อประโยชน์ของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ และสถาบันในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการดำเนินงานการจัดการศึกษาในส่วนต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการศึกษาติดตามผล ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

1. ความหมายของการติดตามผล

การติดตามผลเป็นการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลที่มีความจำเป็น ซึ่งในเรื่องการศึกษาดูตามผลนี้ ได้มีผู้เห็นความสำคัญ และได้ให้ความหมายของการติดตามผล ไว้ดังนี้

สตูป และวาลกิสท์ (Stoop and Wahlguist. 1958 : 196) ได้ให้ความหมายว่าการศึกษาดูตามผลเป็นวิธีการสำคัญ ที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ และข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา

เบอร์ดี และคนอื่น ๆ (Berdie and others. 1963 : 150) ได้กล่าวว่า การติดตามผล คือ การรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

นอริส และคนอื่น ๆ (Norris and others. 1966 :302) ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วนั้น เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการประเมินผลผลิตของสถาบันการศึกษา"

ดาวนิง (Downing. 1968 : 209) ว่าเป็นกิจกรรมหลักที่จำเป็นสำหรับนักเรียน นักศึกษาทุกระดับ เพื่อจะได้ทราบผลของความมุ่งหมายของการศึกษาที่ได้ตั้งไว้ในด้านการฝึกฝนอาชีพหรืองานต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้ รวมทั้งผลการศึกษาในทุกระดับ

✓ คาลวิน (Calvin. 1970 : 17) ได้สรุปความหมายของการติดตามผลไว้ 2 ประการ คือ

1. เป็นกระบวนการหาข้อมูลหรือข่าวสารเกี่ยวกับผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแนะแนว และให้บริการแก่ผู้จบการศึกษา

2. เป็นโครงการที่รวบรวมสถานภาพ ของผู้สำเร็จการศึกษา ที่เรียนจบจากหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการฝึกฝน

เชอร์ทเซอร์ และสโตน (Schertzer and Stone. 1971 :374 : 375) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า คือวิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้เป็นเครื่องกำหนดว่า บุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่ รวมทั้งการนำไปใช้สำหรับนักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว ว่าเขาสามารถเรียนรู้ เข้าใจหรือปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และมีการพัฒนาหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่เพียงใด และการติดตามผลยังเป็นอีกทางหนึ่ง ที่ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในการใช้เป็นข้ออ้างอิงในการส่งเสริมการฝึกอบรมนักศึกษาปัจจุบัน และยังเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว นอกจากนี้การศึกษาดูตามผลยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความสนใจและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จ

การศึกษาและผลที่ได้จากการศึกษาติดตามจะเป็นข้อมูล และแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

กู๊ด (Good. 1973 : 246) ได้ให้ความหมายของการติดตามผล ไว้ดังนี้

1. เป็นกระบวนการให้ได้มา ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพปัจจุบันของนักศึกษา หรือนักศึกษาที่จบออกไปแล้ว สำหรับฝ่ายแนะแนวหรือบริหารบุคคลของสถาบันการศึกษา
2. เป็นผลงานที่กำหนดขึ้น เพื่อติดตามให้ทราบถึงสภาพในการปฏิบัติงาน ความรู้และความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรวิชาชีพใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องในการจัดหลักสูตรและสภาพการปฏิบัติงาน

มิลเลอร์ และคนอื่น ๆ (Miller and others. 1978 : 404) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่า "เป็นวิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบัน เช่น ลักษณะอาชีพ การศึกษาต่อ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลในด้านวิชาการ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการศึกษาไปจากสถาบันของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว"

วัชร ทรัพย์มี (2521 : 106) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า การติดตามผลการศึกษา เป็นการติดตามผลภายหลังจากที่นักเรียนจบออกจากโรงเรียนไปแล้ว เพื่อจะได้ข้อมูลให้ทางโรงเรียนได้ทราบว่า นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปประกอบอาชีพใด หรือทำงานอะไร ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด

พูนศรี อ่อนสมูล (2529 : 11) ได้สรุปการศึกษาติดตามผลว่าเป็นการติดตามช่วยเหลือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงานในด้านวิชาการ ตามศักยภาพของสถาบันนั้น ๆ และการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษายังส่งผลถึงการปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอนของสถาบันอีกด้วย

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของการติดตามผลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ดังนี้ การติดตามผล หมายถึงวิธีการ กระบวนการ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลความเป็นจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับคุณภาพ และข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา และเป็นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่ได้ประสบมาภายหลังจากสำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับต่อสถาบันการศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษาดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความสนใจของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา และการติดตามผลก็เป็นบริการอย่างหนึ่งที่ควรกระทำในทุกระดับการศึกษาด้วย

2. ความสำคัญของการติดตามผล

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเป็นวิธีหรือเครื่องมือ ที่มีความสำคัญของสถาบัน การศึกษา ในการใช้เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาภายหลังออกจากสถานศึกษาไปแล้ว ซึ่งมีผู้ได้อธิบายความสำคัญของการติดตามผล ไว้ดังนี้

อีริคสัน (Erickson, 1947 : 9) อธิบายว่า การติดตามผลเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ได้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ และข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งผลที่ได้จะเป็นสถิติ และข้อมูล ใช้เป็นแนวทางการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ต่อ ผู้บริหารและผู้กำลังศึกษาอยู่ ก็สามารถใช้เป็นข้ออ้างอิงในการจัดการศึกษา และส่งเสริมนักศึกษา ปัจจุบัน ใช้เป็นหลักในการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความสนใจ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีผู้สำเร็จการศึกษา

เลเฟเวอร์ และคนอื่น ๆ (Lefever and others, 1950 : 544) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการติดตามผลว่า ผลที่ได้รับจากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่ง ในการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนในสถานศึกษา และเป็นข้อมูลในการฝึกอบรมให้นักศึกษาจบออกไปประกอบ อาชีพได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว จะเห็นได้ว่าการติดตามผลนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อบุคคลากรหลายฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษาจะรู้สึกว่าการเรียน หรือสถาบันยังเห็นความสำคัญ และให้ความสนใจในตัวเขาเหล่านั้นอยู่ ซึ่งผลที่ตามมาคือทำให้เกิดความผูกพันต่อกัน และยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือเมื่อสถาบันต้องการ
2. ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องหลักสูตรจะช่วยให้ได้ข้อมูล เพื่อนำมาประกอบในการประเมินผล หลักสูตร และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียน และตลาดแรงงานต่อไป ซึ่งนอกจากนี้ยังใช้พิจารณาการจัดการศึกษาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา (Postgraduates) และการศึกษาผู้ใหญ่ได้ด้วย
3. ผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้ออ้างอิงในการนำมาประกอบการแนะแนวแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในปัจจุบันที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพ หรือศึกษาต่อหลังจากที่สำเร็จการศึกษา

บุญจิตต์ ณ ลำเลียง (2521 : 10) ได้กล่าวว่าการติดตามผลมีความสำคัญต่อบุคคลสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ที่สำเร็จการศึกษา การติดตามผลจะช่วยผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ให้ได้งานเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ นอกจากนี้ยังจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ควรจะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป

2. หน่วยจัดหางาน จะทำให้หน่วยบริการจัดหางานได้ทราบข้อมูลว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานหรือไม่ เพื่อใช้ในการพิจารณาบรรจุผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานให้เข้าทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนมากที่สุด

3. ผู้ให้คำปรึกษา การติดตามผลจะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการแนะแนวและความสามารถของผู้ให้คำปรึกษา ผลที่ได้รับจะใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขโครงการต่อไปในอนาคต

4. ผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร ผลที่ได้จากการติดตามผลจะใช้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น แล้วยังจะได้ทราบเกี่ยวกับความก้าวหน้าของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครู และสถานศึกษาที่ให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชนของชาติ ยิ่งมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการติดตามผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลผลิต

กรมวิชาการ (2521 : 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนมีการปรับตัวที่ดีขึ้น
2. เป็นแนวทางในการกำหนดแบบงานหรือโครงการแนะแนวต่อไป
3. เป็นแนวทางในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนแนะแนวให้เหมาะสม
4. ช่วยลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน
5. ช่วยผู้บริหาร ผู้จัดหลักสูตร ในการปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสม

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การติดตามผลเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อสถาบันการศึกษาที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริง ของผู้สำเร็จการศึกษาหลังจากจบจากสถาบันเกี่ยวกับสภาพความก้าวหน้า คุณภาพ และข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นแนวทางในการประเมินการจัดการศึกษา ใช้พิจารณาปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของสถาบันให้ดียิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ และผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย

3. วัตถุประสงค์ของการติดตามผล

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วนี้ ก็เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษานั้น ๆ เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่ได้นั้นจะมีความสำคัญมากต่อผู้บริหาร หรือคณะกรรมการการศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร เพราะจะเป็นแนวทางช่วยในการปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการเรียนการสอนที่ดำเนินการอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และสิ่งแรกที่ต้องเตรียมก่อนการติดตามผลก็คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ดังที่ สตูป์ และวาลทิสท์ (Stoop and Wahlguist. 1958 : 196) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการติดตามผล คือ

1. เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่นักเรียนเก่าว่า โรงเรียนยังมีความสนใจในความก้าวหน้าและความสะดวกสบายของตน
2. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ผลของหลักสูตร
3. เพื่อให้ได้เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับงานอาชีพ
4. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
5. เพื่อใช้ฝึกฝนนักเรียนตามความต้องการของสังคม
6. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาป้องกันการออกจากโรงเรียนกลางคัน
7. เพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถปรับตัว และพอใจในการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน
8. เพื่อจัดบริการแนะแนว และจัดการศึกษา

สำหรับ เวทลิง (Wentling. 1980 : 141 - 144) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อสำรวจอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
2. เพื่อสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
4. เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ สำหรับเปิดอบรมระยะสั้น ๆ ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไป
5. เพื่อสำรวจถึงสถานการณ์การศึกษาต่อ การนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
6. เพื่อประเมินผลงานของหน่วยบริการงานต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น เช่น หน่วยให้บริการแนะแนว หน่วยบริการให้ปรึกษา และหน่วยงานจัดหางาน
7. เพื่อศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานต่าง ๆ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหารหรือส่วนราชการต่าง ๆ ที่หน่วยงานนั้น ๆ ต้องการ

8. เพื่อเน้นให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษา การอาชีพให้กับนักศึกษา ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปทำงาน

9. เพื่อดำเนินการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหาร หรือ ส่วนราชการอื่น ๆ ที่ต้องการ

อนันต์ อนันตรังสี (2527 : 178 - 179) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการติดตามผล ไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบสาเหตุเกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนซึ่งสำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนไปแล้วต้องประสบ
2. เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผลการแนะแนวและเพื่อปรับปรุงโครงการ เกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดีขึ้น โดยถือประสบการณ์ของศิษย์เก่าเป็นแนวทาง
3. เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนเก่าของโรงเรียนมีความพร้อมในการที่จะประกอบอาชีพ ต่าง ๆ ในโลกของงานอาชีพเพียงพอรึหรือยัง
4. เพื่อคอยติดต่อกับนักเรียนที่ออกไปแล้วเป็นระยะ ๆ เช่น 1 ปี 3 ปี หรือ 5 ปี เพื่อ จุมน่งหมายที่จะให้ความช่วยเหลือต่อไปอีก
5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน นักเรียนและชุมชน
6. เพื่อรวบรวมสาเหตุเกี่ยวกับโอกาสในการทำงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนปัจจุบันของโรงเรียน
7. เพื่อทราบความคิดเห็นของนักเรียนเก่าเกี่ยวกับการที่จะปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ของทางโรงเรียนให้สนองความต้องการของนักเรียนได้ดีที่สุด

8. เพื่อจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเก่าของโรงเรียน

นอกจากนี้ คณีย์ สุทธิพจน์ (2533 : 12) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิต นักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้
3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้ตรงต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการทำงาน และการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของนิสิต นักศึกษาปัจจุบัน
5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบัน และสถานศึกษา

สำหรับ สถิต วงศ์สวรรค์ (2523 : 474) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า การติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษานั้น สามารถกระทำได้กับผู้สำเร็จการศึกษาในทุกระดับ โดยมีจุดมุ่งหมายใน การติดตามผลที่แตกต่างกัน และบุคคลที่ควรติดตามก็คือ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ซึ่งอาจ ไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ซึ่งบางคนยังว่างงาน บางคนอาจจะศึกษาต่อ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ ในการติดตามผล ดังนี้

1. หาทางช่วยเหลือนักศึกษาที่ประสบปัญหา
2. ศึกษาว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งผู้ที่ไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อ มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีเพียงใด
3. รวบรวมลักษณะของงานอาชีพที่นักศึกษาไปปฏิบัติอยู่ สถานศึกษาและสาขาวิชาที่ ศึกษาต่อ เพื่อทราบสถิติ
4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การปรับตัว และผลการศึกษาของนักศึกษาเก่า ส่วนกรมวิชาการ (2521 : 14) ได้ตั้งจุดมุ่งหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดความรู้ที่ครอบคลุมตลอดภัย
2. เพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของหลักสูตร
3. เพื่อให้ข้อมูลด้านอาชีพเพิ่มเติม
4. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร
5. เพื่อป้องกันการออกจากโรงเรียนกลางคัน
6. เพื่อผลิตคนให้เหมาะสมกับชุมชน
7. เพื่อให้เป็นผลเมืองดี
8. เพื่อให้บริการแนะแนว และการศึกษาจากระบบโรงเรียนต่อไป

กล่าวโดยสรุป วัตถุประสงค์ของการศึกษาคิดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาที่แท้จริงก็คือ เพื่อประเมินผลหลักสูตรการศึกษา การจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน หรือการฝึกงานของ นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ และนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการสอนให้ทันสมัย ต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม จัดทำสถิติข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการทำงาน หรือการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของ นิสิตนักศึกษาปัจจุบัน และยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบัน และ สถานศึกษาเดิม

4. การดำเนินงานการติดตามผล

ในการดำเนินงานการติดตามผลนี้ จะต้องมีการวางแผนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสุดท้ายให้ดี และต้องกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาให้แน่ชัด ครอบคลุมงานที่จะศึกษาทั้งหมด และจัดลำดับขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังที่ เวลท์ลิง (Wentling. 1980 : 160 - 178) ได้กล่าวสรุป ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรที่จะติดตามผล ในการติดตามจะต้องกำหนดไว้ว่าจะศึกษา ช่วงระยะเวลาหรือปีการศึกษาใด และจำนวนประชากรที่จะศึกษาว่ามีจำนวนเท่าใด

2. เลือกวิธีการที่ใช้ในการติดตามผล เนื่องจากเทคนิคที่ใช้ในการติดตามผลมีหลายวิธี เช่น สัมภาษณ์หรือสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นต้น ซึ่งเทคนิควิธีการที่จะใช้ในการติดตามผล ผู้วิจัยต้องเลือกกำหนดเอง

3. การส่งข้อมูลกลับคืน จำนวนข้อมูลที่จะได้รับกลับคืนมานี้ ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงให้มาก เพราะถ้าได้รับข้อมูลกลับคืนมาน้อย ย่อมทำให้งานวิจัยนั้นได้ผลออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น ในการสร้างเครื่องมือ หรือแบบสอบถามสำหรับงานติดตามผลต้องออกแบบให้ดี เพราะผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะไม่ตอบกลับคืนมาได้ ถ้าพบว่าแบบสอบถามนั้นไม่มีสาระสำคัญ อ่านแล้วไม่เข้าใจมีความสงสัยเกิดขึ้น ข้อมูลที่ตอบไปจะมีผลร้ายต่อผู้ตอบ และใช้เวลานานในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้วิจัยต้องระมัดระวังในการออกแบบสอบถามให้ดี และจะต้องหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลกลับคืนมามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. สำรวจที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา หลังจากได้จำนวนกลุ่มประชากรที่จะศึกษาแล้ว ต่อไปก็ต้องสำรวจรายชื่อพร้อมที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้แน่นอน เพื่อจะได้ส่งแบบสอบถามไปให้ทางไปรษณีย์ สำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกล

5. จัดการส่งแบบสอบถามหลังจากได้ที่อยู่ที่แน่นอน โดยการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรที่จะศึกษา เพื่อความสะดวกในการส่งกลับคืน ผู้วิจัยควรจัดพิมพ์ที่อยู่ถึงตนเอง พร้อมทั้งติดแสตมป์ไว้เรียบร้อย

6. ติดตามทวงสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถาม ความสำคัญในการดำเนินการวิจัยต้องการให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาร้อยละ 100 เลยทีเดียว แต่นั่นก็เป็นการยากมากที่จะให้ได้ผลดียิ่งขึ้นควรจะให้ได้กลับคืนมาประมาณร้อยละ 80

7. การจัดกระทำข้อมูล หลังจากที่ได้รับข้อมูลกลับคืนมาเพียงพอแล้ว ต่อไปก็นำข้อมูลเหล่านั้นมาแยกเพื่อวิเคราะห์ผล ถ้ามีการจัดกระทำข้อมูลมากก็ควรป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ถ้าข้อมูลไม่มากก็สามารถจัดทำเองได้ โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางแจกแจงความถี่ และเทียบค่าร้อยละ

เบอร์ดี และคนอื่น ๆ (Berdie and others. 1963 : 156) ได้เสนอแนะแนวทางในการดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ประชุมปรึกษากันระหว่างคณะผู้บริหารการศึกษา ถึงความต้องการในการติดตามผล และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการศึกษา
2. ตั้งวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่สถานศึกษาจะได้รับ
3. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการศึกษาติดตามผล
4. นำวัตถุประสงค์ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปทบทวนร่วมกับคณะครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อฟังข้อเสนอแนะและขอความช่วยเหลือ
5. วิธีการและขบวนการต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์ผล จะต้องมีความเชื่อถือได้ ดังนั้นจึงควรอาศัยผู้ชำนาญพิเศษ ซึ่งได้แก่ นักสถิติ นักวิจัย เพื่อช่วยในการวางแผน และเขียนแบบสอบถาม
6. มีการวางแผน และเตรียมงานอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การเลือกกลุ่มตัวอย่างอาจเลือกจากปีที่สำเร็จจากชั้นเรียน หรือจากกลุ่มเฉพาะก็ได้ตามความเหมาะสม
8. ต้องกำหนดปริมาณแบบสอบถามที่ส่งกลับมา ว่าอย่างน้อยควรจะมีจำนวนเท่าใดจึงใช้สรุปผล
9. นำผลที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ดีม (Deam. 1970 : 674) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการติดตามผล ซึ่งผลการวิจัย พบว่าแนวทางที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการติดตามผล มีดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์เบื้องต้นในการติดตามผล ควรจะประเมิน และปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันหรือไม่ เรื่องเนื้อหาหลักสูตร บริการแนะแนว และการเรียนการสอน
2. ควรมีหน่วยงานเฉพาะเพื่อการติดตามผล ซึ่งจะมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง
3. การดำเนินงานของหน่วยงานติดตามผล จะต้องอยู่ภายใต้การสั่งการของคณะกรรมการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ ผู้บริหาร ตัวแทนนักศึกษา และกรรมการที่อยู่นอกวงการศึกษ
4. ข้อเสนอที่ได้จากการติดตามผลควรจัดพิมพ์และเผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาได้รับทราบด้วย

5. ข้อเท็จจริงที่ควรรวบรวมได้จากนักศึกษาเก่า ได้แก่ งานที่นักศึกษาทำอยู่ หรืองานที่ทำหลังจากออกจากสถานศึกษาไปแล้ว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มสถาบันการศึกษาในปัจจุบันและในอนาคต ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพของนักศึกษา และความประทับใจที่ได้จากสถานศึกษา

6. วิธีการที่ใช้ในการติดตามผล ควรจะประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมกัน เช่น รายงานจากนายจ้าง การสัมภาษณ์ รายงานจากสถาบันการศึกษา การติดต่อทางโทรศัพท์ และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

7. เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ รายงานจากนายจ้าง หรือจากสถาบันการศึกษา การวิเคราะห์บันทึกต่าง ๆ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบแสดงความคิดเห็น

8. แหล่งต่าง ๆ ที่ควรติดต่ออย่างสม่ำเสมอเพื่อช่วยในการติดตามผล ได้แก่ นักศึกษาเก่า ผู้บังคับบัญชาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน อาจารย์แนะแนว ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาชั้นสูง รวมทั้งนายทะเบียน

9. ควรมีการคำนวณค่าใช้จ่าย และจัดตั้งงบประมาณเฉพาะไว้ในงบประมาณประจำปีของสถาบันศึกษานั้น ๆ

10. สถาบันการศึกษาควรพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีการ เมื่อปรากฏผลว่าการดำเนินงานมีสิ่งบกพร่อง

11. สิ่งที่สถาบันควรจัดทำคือ การเตรียมนักศึกษารุ่นใหม่ เพื่อการติดตามผลในอนาคต จัดทำเนียบนักศึกษาเก่าให้ทันสมัยอยู่เสมอ จัดวางแผนเพื่อร่วมการศึกษาติดตามผลของสถาบันการศึกษา และวางแผนอย่างละเอียดในการติดตามผลแต่ละครั้ง

สรุปการดำเนินการติดตามผลจะประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อวางแผนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างมีขั้นตอน ได้แก่ การตั้งวัตถุประสงค์ของการติดตามผล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล งบประมาณที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลอย่างมีหลักเกณฑ์ การนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง และการเผยแพร่ผลที่ได้รับ ไปสู่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

5. วิธีการติดตามผล

วิธีการที่ใช้ติดตามผลมีหลายวิธี ซึ่งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณา เลือกใช้ให้มีความเหมาะสม จึงจะเกิดประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลและมีความน่าเชื่อถือ สำหรับวัชรินทร์ (2521 : 88) ได้เสนอแนะไว้ว่า วิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นการส่วนตัวกับนักเรียน กับบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน หรือกับผู้ปกครอง วิธีนี้มีข้อดีคือ การสัมภาษณ์เป็นวิธีที่ผู้สัมภาษณ์สามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ดีกว่าวิธีอื่น ซึ่งจะทำให้ได้รับความจริงและข้อมูลมากกว่าวิธีอื่น ถ้าผู้รับการสัมภาษณ์ยังไม่เข้าใจคำถามผู้สัมภาษณ์สามารถอธิบายให้เข้าใจได้ หรือถ้าคำตอบของผู้รับการสัมภาษณ์ยังไม่เป็นที่แจ่มแจ้ง ผู้ให้สัมภาษณ์อาจให้คำตอบอธิบายเพิ่มเติมข้อความนั้น ๆ ได้แต่วิธีนี้มีข้อบกพร่องคือ เสียเวลามากเพราะต้องติดตามสัมภาษณ์เป็นราย ๆ ไป และผู้สัมภาษณ์ต้องมีความชำนาญในการสัมภาษณ์ ตลอดจนมีการจัดทำข้อสัมภาษณ์อย่างมีระบบ ระเบียบ มิฉะนั้น ข้อมูลที่ได้รับจะกระจัดกระจายมาก ส่วน อุทุมพร ทองอุไทย (2523 : 62 - 68) ได้เสนอเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันมากในการรวบรวมความเป็นจริงที่ยังไม่ทราบ เพื่อเปรียบเทียบความจริงที่ทราบ ในกรณีที่ตามความคิดเห็นมักจะเรียกว่า แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นต้น ข้อคำถามในแบบสอบถามมี 2 ประเภท คือ

1. คำถามปลายปิด เป็นคำถามที่ผู้สร้างเครื่องมือสร้างขึ้นอย่างรอบคอบ เป็นเรื่องเฉพาะเจาะจงตรงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
 2. คำถามปลายเปิด เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสามารถได้อย่างกว้าง ๆ ตามความคิดของตน
- เบอร์ดี้ และคนอื่น ๆ (Berdie and others. 1963 : 157) ได้เสนอแนะตัวอย่างและแบบสอบถาม เกี่ยวกับการติดตามผลของมหาวิทยาลัยมินโซต้า (University of Minnesota) ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ
1. ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ที่อยู่ ฐานะการสมรส จำนวนบุตร ระยะเวลาที่ทำงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ รายได้ ประสบการณ์ในอาชีพต่าง ๆ หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วความรู้สึกที่มีต่องานนั้น ๆ
 2. การศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูง ได้แก่ เหตุผลที่เข้าศึกษาต่อ ผู้ให้การสนับสนุน ส่งเสริม
 3. ข้อมูลอื่น ๆ เช่น การเข้าเป็นสมาชิกสมาคมต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ที่ชอบอ่าน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ลักษณะของแบบสอบถามในการติดตามผลที่ส่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาตอบนั้น ลักษณะเนื้อหาควรมีลักษณะดังที่ วัชร ทรรศน์ (2521 : 59) ได้ให้ตัวอย่างไว้ ซึ่งประมวลได้ดังนี้

1. ผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแล้วไปศึกษาต่อที่สถาบันใด หรือประกอบอาชีพใด
 2. ใครเป็นผู้ช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกสถานที่ศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ
 3. สำหรับผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนไปแล้ว ใช้เวลานานเพียงใดกว่าที่จะหางานทำได้
 4. สาเหตุของนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคันก่อนจบการศึกษา
 5. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตร เป็นพื้นฐานพอเพียงหรือไม่ที่จะใช้ในการศึกษาต่อ และในการประกอบอาชีพ
 6. นักเรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพเพียงใด
 7. มีการเปลี่ยนแปลงการศึกษาต่อและประกอบอาชีพหรือไม่ เพราะเหตุใด
 8. นักเรียนได้รับประโยชน์จากบริการแนะแนวที่โรงเรียนจัดขึ้นเพียงใด
 9. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อบริการแนะแนว และกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น
- กรมวิชาการ (2521 : 14) ได้ยกตัวอย่างข้อมูลที่ควรติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาดังนี้คือ
1. อาชีพของผู้ที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว
 2. อาชีพที่ต้องการคนเพิ่ม หรืออาชีพที่ต้องการคนงานน้อยลง
 3. ระยะเวลาการออกจากโรงเรียนกับการทำงาน
 4. ความสำเร็จในการทำงาน
 5. ขอบเขตของความต้องการทราบเกี่ยวกับอาชีพ
 6. ระดับการฝึกฝนอาชีพภายในโรงเรียน
 7. รายได้
 8. องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ สถิติปัญญา สุขภาพ ผลการเรียน ฯลฯ ที่เกี่ยวกับการปรับตัวในอาชีพ
 9. ขอบเขตการศึกษาต่อหลังจากจบจากโรงเรียนไปแล้ว
 10. สภาพของอาชีพที่เป็นอุปสรรคในการก้าวหน้า
 11. ความสำเร็จในการเรียนชั้นสูงขึ้น
 12. องค์ประกอบที่สำคัญของการเปลี่ยนอาชีพ
 13. วิธีการที่นักเรียนเห็นว่ามีความจำเป็นในการฝึกฝนในโรงเรียน
 14. วิธีการที่โรงเรียนควรที่จะฝึกนักเรียน

ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการติดตามผลนี้ นอร์ริส และคนอื่น ๆ (Norris and others. 1960 : 310) ได้ให้แนวทางในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ไว้ดังนี้

1. สถานที่ทางภูมิศาสตร์ที่จะใช้ ควรครอบคลุมพื้นที่เพียงใด และจะติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจาก สถาบันใดบ้าง
2. ผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างจะเป็นประเภทใด เช่น เลือกเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษา หรือเฉพาะผู้ที่ออกจากสถานการศึกษากลางคัน
3. ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างควรจะเว้นระยะห่าง จากเวลาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว นานเท่าใด
4. การสุ่มตัวอย่างควรจะครอบคลุมระดับชั้นใดบ้าง ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการติดตามผลเป็นหลัก
5. จำนวนนักเรียนหรือนักศึกษาที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจะมีจำนวนเท่าใด จะใช้ประชากรทั้งหมดหรือจะใช้วิธีสุ่มตัวอย่างออกมา

6. แหล่งที่มาของข้อมูล

ในการศึกษาติดตามผล เพื่อรวบรวมข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการศึกษาประเมินผลในด้านต่าง ๆ จะมีแหล่งที่มาของข้อมูล ดังที่ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 195) ได้สรุปไว้ว่าแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลงานนั้น แหล่งที่สำคัญที่สุดคือจากเพื่อนร่วมงาน จากการประเมินตนเอง และจากการประเมินของผู้บริหาร หรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งการตัดสินใจว่าจะใช้แหล่งข้อมูลในการประเมินผลแบบใดบ้างในสถานการณ์ใด อาจจะพิจารณาได้ดังนี้

1. การประเมินผลโดยเพื่อนร่วมงาน ผู้ร่วมงานจะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิด และเข้าใจในบทบาทการปฏิบัติงานด้วยกัน เหมาะสำหรับการประเมินในด้านบุคคลลักษณะพฤติกรรม และการมีส่วนร่วมในการทำงาน แต่ปัญหาที่สำคัญที่ทำให้ การประเมินผลด้วยวิธีนี้ไม่ได้รับความนิยมเหมือนวิธีอื่น ๆ เพราะสาเหตุว่าผู้ปฏิบัติงานมีศรัทธาต่อผู้ประเมิน ทำให้ไม่ยอมรับการประเมิน
2. การประเมินผลโดยตนเอง เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานเองเป็นผลผลิตของการศึกษาจากหลักสูตร และเป็นผู้ที่ปฏิบัติงาน จึงเป็นผู้ที่รู้ซึ่งถึงข้อมูลทุกแง่มุม จึงสามารถประเมินผล การปฏิบัติงานของตนเองได้ดีที่สุด หากไม่เข้าข้างตนเอง เพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้น มีความจำกัดในการมองตนเอง แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาดูตนเอง การวิเคราะห์ตนเอง เข้าใจพฤติกรรมของตนเอง เป็นวิถีทางที่ดีที่สุดในการปรับปรุงตนเอง

3. การประเมินผลโดยผู้บังคับบัญชา การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยผู้บังคับบัญชานั้น โดยทั่วไปจะเป็นการประเมินเพื่อจุดมุ่งหมายอื่น นอกเหนือจากเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน เช่น ประเมินผลเพื่อการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง พิจารณาความดีความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน นั้น

นอกจากนี้ เอกราช อุตระ (2520 : 13 - 14) ยังได้สรุปถึงแนวทางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาว่า มีวิธีการที่นิยมใช้ 3 แนวทาง คือ

1. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา และตัวผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งการศึกษาแบบนี้เป็นการวิจัยแบบกว้าง สอบถามความคิดเห็นในหลายเรื่อง เช่น ความรู้ความสามารถในการสอน ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทั่วไป บุคลิกภาพในการเป็นครู และนอกจากนี้ยังสอบถามความคิดเห็น ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

2. การศึกษาติดตามผล โดยศึกษารายละเอียดของหลักสูตรที่เน้นหนักในรายวิชา โดยสอบถามความคิดเห็นเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาเพียงด้านเดียว การติดตามผลแบบนี้มุ่งที่จะวิเคราะห์หลักสูตรว่า แต่ละวิชาจะต้องปรับปรุงเนื้อหาอะไร อย่างไร จัดว่าเป็นการวิจัยที่ชี้เฉพาะ ในทางลึก เหมาะกับการศึกษาวิจัยเฉพาะด้าน

3. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานเพียงด้านเดียวเป็นการวิจัยที่แคบ และมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ หรือต้องการทราบผลในบางประการของหน่วยงานเท่านั้น ซึ่งการติดตามผลในแนวนอนนี้ไม่มากนัก

วิจิตร ศรีสอาน (2525 : 14 - 16) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาว่า สามารถกระทำได้ใน 2 รูปแบบ คือ การประเมินเชิงปริมาณ เป็นการสำรวจว่าบัณฑิตที่สำเร็จหลักสูตรต่าง ๆ จากสถาบันนั้นมีความเพียงพอต่อความต้องการของสังคมหรือไม่ และมีความเกี่ยวข้องกับการว่าจ้างในตลาดแรงงานหรือไม่ ส่วนการประเมินในเชิงคุณภาพนั้น เพื่อที่จะทราบว่าคุณภาพของบัณฑิตที่ออกไปทำงานเป็นอย่างไร เป็นที่พอใจหรือไม่ หรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดวางหลักสูตร ที่ตั้งไว้เพียงใด และการติดตามเชิงคุณภาพนี้ กระทำได้โดย

1. การถามตัวบัณฑิตเองในประเด็นของการได้งานตรงกับวิชาที่เรียนหรือไม่ วิชาที่เรียนใช้ประโยชน์ได้มากหรือน้อยเพียงใด และสามารถนำไปประยุกต์ได้หรือไม่

2. การถามผู้ใช้บัณฑิตหรือหัวหน้างาน ซึ่งเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สำคัญมาก เพราะผู้ใช้บัณฑิตจะเป็นตัวแทนของนายจ้าง

3. การถามผู้ร่วมงานและผู้ร่วมบริการ ซึ่งอาจมีข้อยกเว้นทำได้ยาก นอกจากในกรณีที่มีผู้ร่วมงาน และรับบริการที่มีตัวตนกำหนดอย่างเด่นชัด

7. ระยะเวลาของการติดตามผล

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ดำเนินการติดตามผลสามารถกำหนดระยะเวลาเริ่มการติดตามได้ตามวัตถุประสงค์ ดังที่ โฟโรลิช (Froehlich, 1965 : 309) ได้แบ่งการติดตามผลออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การติดตามผลผู้จบการศึกษาในปีแรก มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. ทราบสัณนิษฐานที่ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ ว่างงาน และอื่น ๆ
2. ให้การช่วยเหลือศิษย์เก่า เป็นการบริการต่อเนื่อง

ระยะที่ 2 การติดตามผลผู้จบการศึกษาแล้ว 3 - 4 ปี มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เป็นการพิจารณาหลักสูตรของโรงเรียน สมควรคงวิชาอะไรไว้ในหลักสูตร
2. เพื่อพิจารณาหาสาเหตุของนักศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน
3. เพื่อประเมินผลการบริการแนะแนวของโรงเรียน
4. เพื่อพิจารณาว่านักศึกษาที่จบออกจากโรงเรียน มีพื้นฐานที่เพียงพอสำหรับการศึกษาต่อหรือไม่

การศึกษาต่อหรือไม่

5. เพื่อประเมินผลการแนะแนวอาชีพว่า นักศึกษาที่ออกจากโรงเรียนแล้วประกอบอาชีพได้ทันที และมีพื้นฐานความรู้เพียงพอหรือไม่

สรุปได้ว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานั้น เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษาติดตามผลจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอน และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งในด้านการปรับปรุงหลักสูตร การดำเนินงานการจัดการศึกษา และการแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพให้ดียิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในการดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอนตามที่กล่าวมาแล้ว จึงจะได้ผลที่ถูกต้องชัดเจน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ดังนั้น การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญ และสามารถใช้ได้กับผู้สำเร็จการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท และสำหรับครูผู้สอนย่อมมีความสนใจที่จะทราบว่า นักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างไร เพื่อจะได้ นำข้อบกพร่องต่าง ๆ เหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ในรุ่นต่อ ๆ ไปได้ประสบความสำเร็จในการทำงานหรือการศึกษาต่อ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นก่อน ๆ ที่มีปัญหา และอุปสรรคในการทำงานได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งได้มีผู้วิจัยไว้เป็นจำนวนมากทั้ง

การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการทหาร ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยภายในประเทศหรือการวิจัยต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิจัยต่าง ๆ เหล่านั้นต่อไป

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ จะดำเนินการศึกษาคิดตามผล โดยใช้แบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษา เนื่องจากผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะติดตามความก้าวหน้า ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านต่าง ๆ อย่างไร เพราะผู้ที่สำเร็จการศึกษาคือผู้ที่นำความรู้ ทักษะความชำนาญที่ได้จากการศึกษา ไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อเพิ่มเติม ซึ่งการศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้ในการประเมินการดำเนินงานการจัดการศึกษา ภาคสมทบของโรงเรียนช่างฝีมือทหารที่ผ่านมา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศไทย

กรมอาชีวศึกษา (2527 : บทสรุป) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2526 และเข้าสู่ตลาดแรงงานในปี พ.ศ. 2527 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตร (ปวช.) ส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษาจะมุ่งศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งถ้าไม่สามารถเข้าศึกษาต่อได้ก็จะหางานทำ และจะทำงานโดยไม่คำนึงถึงว่างานที่ทำนั้นจะตรงตามคุณวุฒิที่เรียนมาหรือไม่ ฉะนั้นจากการสำรวจผู้สำเร็จการศึกษาจึงทำงานไม่ตรงกับวุฒิที่เรียนมามีเป็นจำนวนมาก และก็มีเป็นจำนวนไม่น้อยที่ต้องการจะทำงานแต่หางานทำไม่ได้ จึงขอให้สถานศึกษาช่วยเหลือ

ชัยวุฒิ เกษพัฒนา (2529 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน เกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำงาน ตลอดจนความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพต่าง ๆ จากผู้บังคับบัญชา อีกฉบับหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าเกณฑ์ตัดสินและพิจารณาแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการทำงาน แม้ว่าความคิดเห็นต่อหลักสูตร และประสิทธิภาพการทำงานจะอยู่ในระดับสูงก็ตาม
2. ผู้สำเร็จการศึกษส่วนมากมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
3. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ขาดประสบการณ์

พูนศรี อ่อนลมุล (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของ ผดุงครรภ์อนามัยที่สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2524 - 2526 ตามหลักสูตรผดุงครรภ์อนามัย พุทธศักราช 2522 จากโรงเรียนผดุงครรภ์อนามัยราชบุรี พบว่า ผดุงครรภ์อนามัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูง ไม่ได้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าจะเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับมาก และ ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษต่ำอาจจะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับมากก็ได้ ซึ่งการที่ ผดุงครรภ์อนามัยประเมินประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของตนเองสูงกว่าที่ผู้บังคับบัญชาประเมิน อาจเป็นเพราะผู้ปฏิบัติงานเห็นว่าตนเองไปปฏิบัติงานเต็มความสามารถแล้ว จึงประเมินตนเอง สูงกว่าทุกด้าน ส่วนผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้ปฏิบัติงานควรจะปฏิบัติงานได้ดีกว่านี้ จึงประเมิน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับต่ำ หรืออีกสาเหตุหนึ่งที่ผดุงครรภ์อนามัยประเมินตนเองสูง เพราะผู้ปฏิบัติงานยอมทราบดีว่าตนเองปฏิบัติงานได้น้อยเพียงใด ซึ่งผู้บังคับบัญชาไม่ได้เห็น การปฏิบัติงานของผดุงครรภ์อนามัยตลอดเวลา จึงทำให้ประเมินการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ในระดับต่ำกว่าผู้ปฏิบัติงานประเมินตนเอง อย่างไรก็ตามโดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บังคับบัญชาประเมิน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผดุงครรภ์อนามัยในระดับมาก หรือจัดอยู่ในเกณฑ์ดี

วงศ์ศิริ รักเสียง (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากโรงเรียนเทคนิคพัฒนิกการพิชญ์โลก ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2524 - 2526 ระดับมาก น่าจะเป็นเพราะสาขาวิชาที่เปิดสอน หลักสูตรกำหนดให้มีการเรียนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ สาขาวิชาที่สอน ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบสูง ส่วนผล การวิจัยที่พบว่า มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคในสายที่ปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง น่าจะเป็นเพราะหลักสูตรกำหนดสาขาวิชาให้เรียน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้เหมาะสม ภาษาอังกฤษที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนส่วนใหญ่ จะเป็นศัพท์ทางวิชาการซึ่งเป็นศัพท์เฉพาะ นักศึกษาจะต้องอาศัยความสนใจและท่องจำบ้างจึงจะเข้าใจ

ด้านความก้าวหน้า จากผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า ได้รับความ ไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบงานที่สำคัญอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนมีนโยบาย การจัดเรียนการสอนเน้นทั้งด้านทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ได้รับทั้งความรู้ความเข้าใจ และ ทักษะในการปฏิบัติงาน ซึ่งนักศึกษาจะได้รับการฝึกด้านความรับผิดชอบจนเป็นผลให้เป็นบุคคลที่มี ประสิทธิภาพและคุณภาพ ซึ่งนโยบายของโรงเรียนที่จะผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพสูงนี้ สอดคล้อง กับหลักการสอนอาชีวศึกษา ที่มุ่งให้การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อชีวิต ให้ผู้ได้รับการศึกษา มีสมรรถภาพในการทำงาน มีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ นำวิชาความรู้ ซึ่งได้รับจากโรงเรียนไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักสูตรเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เน้นให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย คือ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดี โดยให้นักเรียนได้รับโอกาส ในการฝึกปฏิบัติให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงในโลกรองการทำงานให้มากที่สุด

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อตนเองและสถาบัน ด้านความสามารถในการเป็นผู้ตามอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่สำเร็จออกไปนั้น ได้รับความปลูกฝังในเรื่องความรับผิดชอบในหน้าที่การงานอย่างสูง นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน กับผู้ร่วมงาน เจ้าหน้าที่ และคนงาน การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่นในการปฏิบัติงาน การสร้างความสามัคคีในหมู่เพื่อนร่วมงาน ความสามารถในการวางแผนในหมู่คณะ ความสามารถในการเป็นผู้นำที่ดี ความมีน้ำใจไมตรี การยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ความเป็นคนยืดหยุ่นรู้จักปรับตัวได้ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นคุณสมบัติของผู้ผู้นำ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นอยู่ในระดับมาก ในข้อที่ว่า ความมีน้ำใจ ไมตรีจิต น่าจะเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ ได้รับการอบรมตามค่านิยมของสังคมไทย ให้เป็นคนมีน้ำใจไมตรี โอบอ้อมอารีช่วยเหลือผู้อื่น และไม่เอาตัวรอด แต่เพียงลำพัง

ด้านบุคลิกภาพ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นในหัวข้อที่ว่า ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะจากการคัดเลือกบุคคล เพื่อทำหน้าที่เป็นครูสอนในโรงเรียน ได้มีการกำหนดคุณสมบัติ อาทิ อายุ วิชาเอก และทำการคัดเลือก โดยมีการสอบทั้งข้อเขียน และการสอน ทั้งนี้ ได้กระทำในรูปแบบคณะกรรมการ พิจารณาคุณสมบัติทุกด้านอย่างเคร่งครัด และจากเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ฝ่ายบริหารของโรงเรียน ได้กำหนดให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ดูแล และประเมินผลครูในโรงเรียนอย่างมีระบบ มีขั้นตอน และอาจารย์ใหญ่ได้นิเทศภายในอย่างจริงจังสม่ำเสมอ ดังนั้น ครูทุกคนจึงมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี ผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความเห็นต่อความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครูผู้สอนในระดับมาก

สำเนียง สิตาธรรม (2530 : บทสรุป) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โรงเรียนช่างฝีมือทหารกับการศึกษาในระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง ซึ่งผลจากศึกษาวิจัยพบว่า โรงเรียนช่างฝีมือทหารสามารถยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นได้ โดยการพิจารณาเปรียบเทียบตามหลักเกณฑ์ของกรมอาชีวศึกษา

ในด้านจำนวนครูผู้สอน และคุณภาพของครู ด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องทดลอง หรือ โรงฝึกงาน ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอน

สาริต ทิมวัฒน์บรรเทิง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากโรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์อาชีว ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีช่วงเวลาการว่างงานอยู่ในระยะแค่ 6 เดือน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อจำนวนมากที่สุด และจะทำงานในหน่วยงานของเอกชน รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 2,000 - 3,000 บาทต่อเดือน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรในเรื่องการเรียนการสอน เห็นว่า หลักสูตรสอนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เนื้อหาของวิชามีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ หลักสูตรเน้นภาคปฏิบัติและการนำไปใช้ ระดับของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ส่วนในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรวิชาชีพกับวิชาเลือกเสรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชาเหมาะสม เฉพาะเนื้อหาวิชาที่มีความสัมพันธ์กับภาคปฏิบัติ และเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน แต่ต้องการให้เน้นเนื้อหาในด้านความทันสมัยในการนำมาประกอบอาชีพ ตลอดจนทำให้ทันสมัยกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า สภาพการเรียนการสอนโดยทั่วไปอยู่ในค่าเฉลี่ยสูง ในด้านผู้สอนและเทคนิคการสอน ส่วนขบวนการเรียนการสอนมีความต้องการสถานที่ในการฝึกปฏิบัติและเทคนิคในการบูรณาการเนื้อหาวิชาสัมพันธ์กับวิชาชีพ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานเห็นว่า งานที่ต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการตัดสินใจ และการนำความรู้ที่ได้รับในระหว่างเรียนมาใช้ยังมีความเพียงพอของทักษะค่อนข้างจะน้อย ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน ต้องการฝึกทักษะในการปฏิบัติงานในระหว่างเรียนให้มากขึ้น และในการทำงานต้องหาความรู้เพิ่มเติมในระหว่างปฏิบัติงาน และต้องปรับปรุงความรู้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องการทำงานคือ ต้องการความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำเพิ่มเติม และต้องการฝึกทักษะเกี่ยวกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

ชาญ แสงงามปลั่ง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลสำเร็จผู้การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรมเปโตเคมี วิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบถึงการนำความรู้จากการศึกษาไปใช้งาน ความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติม อุปสรรคและปัญหาในการประกอบอาชีพ รวมทั้งผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ทำแบบสอบถามขึ้นสองฉบับ ฉบับหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา อีกฉบับหนึ่งสำหรับหัวหน้างาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยเกณฑ์การตัดสิน แบ่งออกเป็น

4 ระดับ ประชากรที่ใช้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 103 คน และหัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษา ประมาณ 36 คน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ที่ควรเข้ารับการศึกษามี 6 รายวิชา โดยมีอุตสาหกรรม เปโตรเคมีพื้นฐานอยู่ในอันดับแรก ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรโดยเฉลี่ยเหมาะสมแต่มี กลุ่มวิชาที่ควรเพิ่มคาบเรียน 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ภาษาอังกฤษ อุตสาหกรรมเปโตรเคมี การวัดและการควบคุมความปลอดภัยในโรงงาน รายวิชาที่มีประโยชน์ต่อการทำงานมากที่สุดมี 2 รายวิชา คือ รายวิชาเคมีและขบวนการ และรายวิชาสภาวะแวดล้อม และความปลอดภัยในโรงงาน ด้านความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติมและควรบรรจุเป็นรายวิชาบังคับมี 6 รายวิชา วิชาการควบคุมคุณภาพอยู่ใน อันดับแรกสำหรับอุปสรรคและปัญหาในการทำงานได้แก่ เนื้อหาที่เรียนมาไม่ละเอียดพอ ปัญหา การใช้เครื่องมือตัดและงานที่ต้องมีความละเอียดสูง ส่วนการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า ควรปรับปรุงในเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้ โดยการสร้างความ เชื่อมมั่นในตนเองให้แก่นักศึกษา ด้วยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการขาย

2. สุริยา แก้วมณี (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) สาขาเทคนิคเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2526 - 2532 เพื่อศึกษาการนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้งาน ความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการเพิ่มเติม ปัญหาและอุปสรรคจาก การทำงาน จากการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า ควรเพิ่มคาบเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนวิชาเขียนแบบ และออกแบบเครื่องกล 3 เนื้อหาวิชาสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้มาก และรายวิชาที่ เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการทำงานและควรบรรจุเพิ่มเติมเข้าเป็นวิชาบังคับของหลักสูตร คือ วิชาไมโครคอมพิวเตอร์ และการใช้คอมพิวเตอร์ในการเขียนแบบ และวิชาภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น สำหรับปัญหาและอุปสรรคจากการทำงาน 3 อันดับแรก ได้แก่ การฝึกงานเขียนแบบน้อยเกินไป เนื้อหาวิชาที่เรียนมาละเอียดไม่เพียงพอ และหนังสือค้นคว้า ประกอบการทำงานมีน้อย

2. หัวหน้างานเห็นว่า คุณสมบัติและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีระดับน้อย คือ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนความรู้และประสบการณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ เขียนแบบและออกแบบเครื่องกลทั่วไป และควรบรรจุ วิชาไมโครคอมพิวเตอร์ และการใช้งานเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรเป็นอันดับแรก สำหรับปัญหา และอุปสรรคจากการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ เนื้อหาวิชาที่เรียนมาละเอียดไม่พอ การฝึกงานเขียนแบบน้อยเกินไป และความรู้ที่เรียนมาไม่ตรงกับงานจริง

เกษม คำพญา (2537 : 73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โรงเรียนช่างฝีมือทหารกับการเปิดการศึกษา ระดับปริญญาตรี ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า การพัฒนายกระดับโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้เป็น สถาบันอุดมศึกษา เปิดสอนในระดับปริญญาตรีนั้น สามารถที่จะยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นได้ โดยการพิจารณาเปรียบเทียบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดในเรื่อง บุคลากร อาคารสถานที่ ห้องสมุด และอุปกรณ์การศึกษา ซึ่งสามารถเปิดสอนระดับปริญญาตรี ในสาขา วิศวกรรมศาสตร์ได้ 3 สาขา คือ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และสาขา วิศวกรรมเครื่องกล

สุเทพ อ่อนสกล (2538 : 47) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดในการพัฒนาระบบ การศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พบว่าการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนภาคปกติ ยังไม่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับระเบียบในการบรรจุเข้ารับราชการ โดยผู้สมัครส่วนมากที่จบชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) จะมีอายุเพียง 15 ปี เมื่อเรียนสำเร็จการศึกษา 3 ปี แล้วจะมีอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ จึงทำให้เป็นปัญหาในการเข้ารับราชการ อีกประการหนึ่งผู้ที่สอบเข้าได้ส่วนหนึ่ง จะเป็นนักเรียนที่ไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออาชีวศึกษาแล้วจึงย้อนกลับมา เรียนใหม่ซึ่งทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์

พลทรัพย์ บุญวานิช (2538 : บทสรุป) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยสำคัญสำหรับการ พัฒนานักเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติในการคัดเลือก บุคคลเข้าเป็นนักเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคปกติ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับดี โดยผู้สมัครต้องมีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.00 ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับความรู้และความสามารถของผู้รับผิดชอบด้านการสอนพื้นความรู้ ความตั้งใจในการสอน และการแสวงหาความรู้ หรือเทคนิคการสอนอยู่ใน ระดับดี ปัจจัยด้าน หลักสูตรการสอนควรเพิ่มรายละเอียดบางวิชาให้สามารถรองรับความรู้ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เพิ่มวิชาที่หน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการเป็นพิเศษ และเพิ่มการฝึกอบรมด้านวิชาทหาร คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อให้พร้อมในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษา ปัจจัยด้านกระบวนการสอน ควรปรับปรุงเทคนิคและวิธีการสอนให้มีความเหมาะสมทันสมัย เช่นการใช้วิธีสัมมนา การค้นคว้า ด้วยตนเอง และการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น ปัจจัยที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ตำรา และ อาคารสถานที่ ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การฝึกให้มีความเหมาะสม และเพียงพอ จัดหาเอกสารตำรา ที่เนื้อหาวิชามีความทันสมัย และตรงตามหลักสูตร อาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมและเพียงพอกับ จำนวนนักเรียน

ไกรเทพ ภมรบุตร (2539 : บทสรุป) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนานักเรียนช่างฝีมือ เพื่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า โรงเรียนช่างฝีมือทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นโรงเรียนผลิตช่างฝีมือแบบรวมการ โดยสามารถผลิตช่างฝีมือให้กับส่วนราชการต่าง ๆ สังกัดกระทรวงกลาโหมและกรมตำรวจได้ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการประหยัดงบประมาณ มีมาตรฐานการศึกษาในระดับเดียวกันสามารถประสานการปฏิบัติงานร่วมกันในอนาคตและง่ายต่อการพัฒนา ซึ่งการบรรจุบุคคลทั่วไปเข้าเป็นช่างฝีมือในกองทัพจะต้องคำนึงถึง ความรู้ ความสามารถ ความมีระเบียบวินัย และความรักในวิชาชีพทหาร ถึงแม้ว่าบุคคลภายนอกที่รับบรรจุเป็นช่างฝีมือในกองทัพจะมีความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ใช้งานได้ดี แต่จะมีปัญหาในด้านระเบียบวินัย และความรักในวิชาชีพทหารเป็นอันมาก เพราะขาดการปลูกฝังระเบียบวินัยอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารจะมีคุณสมบัติพร้อมกว่า

ชนาภา อ้นไชยะ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นจากโรงเรียนนักร้องแบบเครื่องแต่งกาย "แดง" เพื่อสำรวจสถานภาพ และความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้สำเร็จการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนสูงกว่า 5 ปีขึ้นไป ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะอาชีพที่สอดคล้องกับวิชาชีพที่เรียน คือออกแบบและสร้างแบบ โดยประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด แต่ก็มีส่วนหนึ่งที่ประกอบอาชีพอิสระโดยรับงานมาทำ และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานสูงกว่า 1 ปี 6 เดือนขึ้นไป ส่วนครูผู้สอนมีความเห็นว่าคุณประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน หมวดวิชาการออกแบบและหมวดวิชาการสร้างแบบมีความสัมพันธ์กัน และควรเพิ่มเติมเนื้อหาความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และควรกำหนดความรู้พื้นฐานของผู้เรียน สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่เห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรเน้นการเรียนภาคทฤษฎีน้อยเกินไป และขาดความทันสมัย ควรปรับปรุงเนื้อหาให้เน้นการฝึกทักษะ ให้ความสำคัญริเริ่มสร้างสรรค์ในด้านการออกแบบและสร้างแบบ เพื่อการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย และควรเพิ่มระยะเวลาเรียน และยังมีความเห็นว่าคุณที่เรียนไปสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ แต่ควรปรับปรุงเนื้อหาและขบวนการเรียนการสอนให้ทันสมัยทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานในสภาพปัจจุบัน

กัมมนต์ พูนสวัสดิ์ (2540 : 66) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปรับยกระดับการศึกษาภาคปกติของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยใช้งบประมาณเท่าเดิม จากการศึกษาวิจัยพบว่า การปรับยกระดับการศึกษา ภาคปกติของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี โดยใช้งบประมาณเท่าเดิมนั้น สามารถที่จะปรับยกระดับการศึกษาได้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลรวมของค่าใช้จ่ายในการฝึกศึกษา และเบี้ยเลี้ยงประจำของ

นักเรียนภาคปกติทั้ง 2 ระดับแล้ว พบว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะมีผลรวมของค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาน้อยกว่า และยังสามารถนำงบประมาณในส่วนที่เหลือมาสนับสนุนวัสดุฝึกเพิ่มเติม อีกทั้งยังสามารถเพิ่มจำนวนการผลิตนักเรียนช่างฝีมือทหาร ภาคปกติ ให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

กรมอาชีวศึกษา (2540 : บทสรุป) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2538 เพื่อสำรวจภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ประจำปี พ.ศ.2539 พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตร ร้อยละ 67.35 เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และมีร้อยละ 31.30 จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อหางานทำ โดยแบ่งเป็นทำงานเอกชน ร้อยละ 73.10 ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 8.54 รับราชการ ร้อยละ 6.05 และมีผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีการทำงาน ร้อยละ 12.29 โดยแบ่งเป็นว่างงาน ร้อยละ 6.29 และอยู่ระหว่างรองาน ร้อยละ 6.00 การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ปฏิบัติงานตรงตามวุฒิ คิดเป็นร้อยละ 74.10 และที่ได้ปฏิบัติงานไม่ตรงตามวุฒิ ร้อยละ 17.27 และที่ไม่ทราบแน่ชัด ร้อยละ 8.61 ซึ่งแสดงว่าตลาดแรงงานมีความต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถในสายการปฏิบัติ หรือสายวิชานั้นโดยตรง เพื่อจะได้ทำงานเต็มความรู้ความสามารถ ซึ่งมีเพียงส่วนน้อยที่ทำงานไม่ตรงตามวุฒิ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าการปฏิบัติงานไม่ตรงกับความรู้ที่เรียนมา ความรู้และความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพจะเป็นพื้นฐานที่ช่วยในการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีในทุกสาขาวิชา ส่วนด้านการนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน 25% มีจำนวนร้อยละ 6.95 นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน 50% มีจำนวนร้อยละ 20.05 นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน 75% มีจำนวนร้อยละ 37.99 และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน 100% มีจำนวนร้อยละ 23.84 ส่วนเงินเดือนในภาคเอกชนที่ได้รับจะอยู่ระหว่าง 4,000 - 13,000 บาท

อกนิษฐ์ หมั่นศรี (2541 : บทสรุป) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปิดสอนระดับปริญญาตรี ของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร จากการศึกษาวิจัยพบว่า โรงเรียนช่างฝีมือทหาร มีทรัพยากรทุกประเภทในการปฏิบัติงานด้านการศึกษา เพื่อผลิตกำลังพล หรือบุคลากรสายช่างตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอยู่แล้ว จึงมีความพร้อมอย่างสมบูรณ์ หากจัดการด้านกำลังพลที่มีคุณวุฒิตรงตามความต้องการ ให้สอนตรงตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาที่กำหนด การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์การฝึกศึกษา อาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะทำให้โรงเรียนช่างฝีมือทหารมีความพร้อมในการดำเนินงานจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีได้

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยของคานอร์ (Carner. 1970 : 998) ซึ่งได้ติดตามผลผู้สำเร็จหลักสูตรวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จบในตัว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถหางานทำได้มากกว่านักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรเตรียมวิชาอิเล็กทรอนิกส์

ในด้านการวิจัยต่างประเทศ แลงเลย์ (Langley. 1977 : 7107) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จหลักสูตรวิชาการอากาศ เพื่อประเมินผลหลักสูตรวิชานี้ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศ มีส่วนน้อยที่ได้ศึกษาต่อ ผู้สำเร็จการศึกษามีความต้องการให้มีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาไฟฟ้า

จากเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องการศึกษาติดตามผลที่ได้นำเสนอแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา (Follow-up study) เป็นการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานบันการศึกษา หรือผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตร โปรแกรมการสอน การจัดการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษานั้น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจอาชีพและการศึกษาต่อเพิ่มเติม และสำรวจการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือศึกษาต่อ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จำนำมาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนของสถานบันการศึกษาให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาวะความต้องการของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ภาคสมทบ จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งเป็นสถานบันการศึกษาเพียงแห่งเดียวในสังกัดกระทรวงกลาโหม ที่จัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยมุ่งที่จะสำรวจสถานภาพการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อเพิ่มเติม ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจบออกจากโรงเรียนไปแล้ว การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ และรวบรวมข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านต่าง ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 รวม 5 รุ่น จำนวน 1,332 คน ใน 7 วิชาชีพ คือ วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และ วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการประมาณจากตารางสำเร็จของยามานะ (Yamane. 1967 : 886) ที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน ที่ระดับ .05 จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน เทียบกับประชากรจำนวน 1,332 คน ได้อัตราส่วน 1 : 4 ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic random sampling) จากบัญชีรายชื่อในแต่ละวิชาชีพ และรุ่นที่สำเร็จการศึกษา โดยนำมาร้อยละ 25 ของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน

ตาราง 3 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

วิชาชีพ	รุ่นที่ 1		รุ่นที่ 2		รุ่นที่ 3		รุ่นที่ 4		รุ่นที่ 5	
	N	n	N	n	N	n	N	n	N	n
ช่างซ่อมบำรุง	24	6	26	6	23	6	31	8	31	8
ช่างกลโรงงาน	18	4	18	4	20	5	39	10	36	9
ช่างเชื่อมประสาน	22	5	25	6	26	7	24	6	31	8
ช่างท่อและโลหะแผ่น	25	6	29	7	23	6	33	8	20	5
ช่างยานยนต์	46	11	45	11	51	13	68	17	72	18
ช่างไฟฟ้า	33	8	32	8	33	8	34	9	34	9
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	71	18	70	17	70	17	78	20	71	18
รวม N = 1,332	239		245		246		307		295	
n = 332	58		59		62		78		75	

N = ประชากร, n = กลุ่มตัวอย่าง

จากตาราง 3 แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n) ร้อยละ 25 ของจำนวนประชากร (N) มีจำนวนดังนี้ รุ่นที่ 1 มีจำนวน 58 คน รุ่นที่ 2 มีจำนวน 59 คน รุ่นที่ 3 มีจำนวน 62 คน รุ่นที่ 4 มีจำนวน 78 คน และรุ่นที่ 5 มีจำนวน 75 คน รวมทั้งสิ้น 332 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อติดตามผลและสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ และความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ รุ่นที่สำเร็จการศึกษา วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา และคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ภายหลังจากจบการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ใน 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้คือ

คะแนน	1	หมายถึงนำไปใช้น้อยที่สุด
คะแนน	2	หมายถึงนำไปใช้น้อย
คะแนน	3	หมายถึงนำไปใช้ปานกลาง
คะแนน	4	หมายถึงนำไปใช้มาก
คะแนน	5	หมายถึงนำไปใช้มากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 วารสาร บทความ ตำราต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาดังกล่าว ผลผู้สำเร็จการศึกษา การจัดการศึกษาในหน่วยทหาร และการประเมินผลหลักสูตร

2. ศึกษาจากผู้มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาวิชาชีพและการปกครองตามแบบธรรมเนียมทหาร ตลอดจนผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษา และร่างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

3. เสนอแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอประธานกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจแก้ไข ในด้านเนื้อหา โครงสร้างแบบสอบถาม และสำนวนภาษา เพื่อตรวจพิจารณา และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความสมบูรณ์ของเครื่องมือ ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จำนวน 4 ท่าน ได้แก่

4.1 รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้เชี่ยวชาญในด้านการศึกษาผู้ใหญ่

4.2 พ.อ.สุเทพ อ่อนสกล ผู้อำนวยการกองวิชาการ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

4.3 พ.อ.พลทรัพย์ บุญวานิช ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและการจัดการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

4.4 ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร ศีกษานิเทศก์ 7 กรมอาชีวศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผลหลักสูตร

เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายใน แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ปรากฏว่าแบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96

7. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีระดับความเชื่อมั่นต่ำ จากนั้นจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่เป็นสถาบันที่ผู้สำเร็จการศึกษาจบออกมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมี ขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ให้ออกหนังสือแนะนำในการเก็บข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

2. ดำเนินการส่งหนังสือแนะนำและแบบสอบถาม ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ตามรายชื่อและที่อยู่ จากแผนกสถิติและทะเบียนประวัติของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำนวน 332 ฉบับ และเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ ในการส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้สอดซองติดแสตมป์และจำหน่ายซองส่งกลับมายังโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 15 พ.ย. 42 ถึง วันที่ 5 ก.พ. 43

3. เมื่อครบ 30 วัน ภายหลังจากส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามส่งกลับคืนจำนวน 217 ฉบับ และผู้ที่ไม่สามารถติดตามได้เนื่องจากเปลี่ยนแปลงที่อยู่ จำนวน 18 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ตอบกลับคืน เพื่อติดตามเป็นครั้งที่ 2 และกลุ่มตัวอย่างใหม่ที่สุ่มขึ้นมาแทนผู้ที่เปลี่ยนแปลงที่อยู่ รวมทั้งสิ้นจำนวน 115 คน โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน 30 วัน เมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามส่งกลับคืนเพิ่มขึ้นอีก จำนวน 74 ฉบับ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ตอบกลับคืน เพื่อติดตามเป็นครั้งสุดท้าย จำนวน 41 ฉบับ โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน 20 วัน และเมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามส่งกลับคืนเพิ่มขึ้นอีก จำนวน 37 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.80

4. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทุกฉบับ และดำเนินการตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้มาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 328 ฉบับ และนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ภายหลังจากจบการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชา ในหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษากาดสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพและหมวดวิชาทหาร โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทำการประเมินระดับการนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพและศึกษาต่อ โดยใช้แนวคิดของประพัฒน์ จำปาไทย (2530 : 29 - 30) มากำหนดเกณฑ์ในการประเมินดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง มีการนำไปใช้น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง มีการนำไปใช้น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง มีการนำไปใช้ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง มีการนำไปใช้มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง มีการนำไปใช้มากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้ คือ

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1972 : 161) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามข้อที่ i
S^2	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนเป็นรายข้อ
$\sum S_i^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามรายข้อ

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้คือ

2.1 ค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ	f	แทน	จำนวนคนที่มีอยู่
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมด
	\sum	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{n(\sum X^2) - (\sum X)^2}{n - (n - 1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	ค่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
	$\sum X^2$	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูลในรูปแบบตาราง แสดงค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละระดับ และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม โดยนำเสนอผลเป็นร้อยละของแบบสอบถาม และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลการประกอบอาชีพ และข้อมูลการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และศึกษาต่อ ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

2.3 ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน และด้านอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลการประกอบอาชีพ และข้อมูลการศึกษาต่อ

1.1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษา ภาคสมทบ จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร แสดงตามตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนรวม	328	100.00
1. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	51	15.55
20 ปี - 25 ปี	230	70.12
มากกว่า 25 ปี	47	14.33
2. รุ่นที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.		
รุ่นที่ 1	57	17.38
รุ่นที่ 2	56	17.07
รุ่นที่ 3	62	18.90
รุ่นที่ 4	78	23.78
รุ่นที่ 5	75	22.87
3. วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.		
วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง	34	10.37
วิชาชีพช่างกลโรงงาน	31	9.45
วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน	33	10.06
วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น	32	9.76
วิชาชีพยานยนต์	68	20.73
วิชาชีพช่างไฟฟ้า	41	12.50
วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์	89	27.13

ตาราง 4 (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
4	สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.		
	ศึกษาต่อ	246	75.00
	ประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กัน	72	21.95
	ประกอบอาชีพ	10	3.05
	ว่างงาน	0	0.00

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 328 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวได้ผลดังนี้

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุตั้งแต่ 20 ปี - 25 ปี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 70.12 อายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.55 และอายุมากกว่า 25 ปี มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.33 ตามลำดับ

รุ่นที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. พบว่า รุ่นที่ 4 มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 23.78 รุ่นที่ 5 มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 22.87 รุ่นที่ 3 มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 รุ่นที่ 1 มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.38 และรุ่นที่ 2 มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.07 ตามลำดับ

วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. พบว่า วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 27.13 วิชาชีพช่างยานยนต์ มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 20.73 วิชาชีพช่างไฟฟ้า มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.37 วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.06 วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.76 และวิชาชีพช่างกลโรงงาน มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.45 ตามลำดับ

สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. พบว่า ศึกษาต่อมีจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กัน มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 21.95 ประกอบอาชีพ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.05 ตามลำดับ และไม่พบผู้ที่ว่างงาน

1.2 ข้อมูลการประกอบอาชีพ

ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ภายหลังสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร แสดงตามตาราง 5 – 8 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ข้อมูลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

การประกอบอาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนผู้ประกอบอาชีพ	82	100.00
1. การประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.		
1.1 ประกอบอาชีพทันที	38	46.34
1.2 ไม่ได้ประกอบอาชีพทันที	44	53.66
1.2.1 ศึกษาต่อ	17	20.73
1.2.2 อื่น ๆ (หมายถึง อยู่ระหว่างหางาน รอเรียกตัว อุปสมบท และป่วย)	27	32.93
2. ระยะเวลาในการหางาน หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.		
2.1 1 - 6 เดือน	40	48.78
2.2 6 เดือน – 1 ปี	5	6.10
2.3 1 - 2 ปี	31	37.80
2.4 มากกว่า 2 ปี	6	7.32
3. หน่วยงานที่ประกอบอาชีพ		
3.1 ราชการ	39	47.56
3.2 ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจของครอบครัว	7	8.54
3.3 รัฐวิสาหกิจ	8	9.76
3.4 เอกชน	28	34.14
4. ความเหมาะสมของตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ		
4.1 ต่ำกว่าวุฒิ	11	13.42
4.2 ตรงตามวุฒิ	14	17.07
4.3 สูงกว่าวุฒิ	57	69.51

ตาราง 5 (ต่อ)

การประกอบอาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
5. ความเหมาะสมในงานที่ปฏิบัติ		
5.1 ตรงกับวิชาชีพที่จบ	51	62.20
5.2 ไม่ตรงกับวิชาชีพที่จบ	31	34.80
6. เงินเดือนหรือรายได้ครั้งแรก		
6.1 ตรงตามวุฒิ	56	68.2
6.2 ไม่ตรงตามวุฒิ	26	31.71
7. จำนวนเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยครั้งแรก		
7.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	7	8.54
7.2 5,001 - 7,000 บาท	42	51.22
7.3 7,001 - 10,000 บาท	30	36.59
7.4 มากกว่า 10,000 บาท	3	3.65
8. คุณวุฒิที่ใช้ในการสมัครเข้าทำงานครั้งแรก		
8.1 ต่ำกว่า ปวช.	16	19.51
8.2 ปวช.	56	56.29
8.3 ปวส. / ปวท. / อนุปริญญา	9	10.98
8.4 อื่น ๆ (หมายถึง สมัครโดยไม่ได้ใช้วุฒิ)	1	1.22
9. ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ		
9.1 เป็นงานประจำ	62	75.61
9.2 เป็นงานชั่วคราว	20	24.39
10. การได้ข้อมูลแหล่งงาน		
10.1 ประกาศแจ้งความ	19	14.47
10.2 เพื่อน รุ่นพี่	14	17.07
10.3 สำนักจัดหางาน	1	1.22
10.4 สถานศึกษาหรืออาจารย์	29	23.17
10.5 บิดา มารดา หรือญาติ	18	21.95
10.6 อื่น ๆ (หมายถึง คิดด้วยตนเอง)	1	1.22

ตาราง 5 (ต่อ)

การประกอบอาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
11. เหตุผลที่ได้ทำงานในหน่วยงานนี้		
11.1 วิชาชีพที่ตรงกับตำแหน่งงาน	31	19.49
11.2 สอบคัดเลือกเข้าได้	27	16.98
11.3 ไม่เลือกงาน	47	29.56
11.4 มีผู้สนับสนุน / มีผู้ฝากเข้าทำงาน	40	25.15
11.5 มีทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว	7	4.40
11.6 อื่น ๆ (หมายถึง ใช้ความสามารถพิเศษ)	7	4.40
12. ความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่		
12.1 พอใจในงานที่ทำอยู่	69	84.15
12.2 ไม่พอใจในงานที่ทำอยู่	13	15.85
13. การเปลี่ยนงานก่อนทำงานปัจจุบัน		
13.1 เคยเปลี่ยนงาน	42	51.22
13.2 ไม่เคยเปลี่ยนงาน	40	48.78

จาดตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพ จำนวน 82 คน โดยประกอบอาชีพทันทีภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 46.34 และไม่ได้ประกอบอาชีพทันที จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 53.66 สาเหตุที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทันทีเนื่องจาก เข้าศึกษาต่อก่อนที่จะประกอบอาชีพ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 20.73 ส่วนสาเหตุอื่น ๆ คือ อยู่ระหว่างหางาน รอเรียกตัว อุปสรรค และป่วย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 32.92

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ใช้ระยะเวลาในการหางาน หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ใช้ระยะเวลา 1 - 6 เดือน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 48.78 ใช้ระยะเวลา 6 เดือน - 1 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 ใช้ระยะเวลา 1 - 2 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80 และ ใช้ระยะเวลามากกว่า 2 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.32

หน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบประกอบอาชีพ ได้แก่ งานราชการ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 47.56 ธุรกิจส่วนตัว/ ธุรกิจของครอบครัว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.54 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 และธุรกิจเอกชน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 34.14

ตำแหน่งงานของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติต่ำกว่าวุฒิ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.42 ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติตรงตามวุฒิ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.07 และตำแหน่งงานที่ปฏิบัติสูงกว่าวุฒิ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 69.51

ความเหมาะสมในงานของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ งานที่ปฏิบัติตรงกับวิชาชีพที่จบ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 62.20 และงานที่ปฏิบัติไม่ตรงกับวิชาชีพที่จบ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 37.80

ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบได้รับเงินเดือนหรือรายได้ครั้งแรก ตรงตามวุฒิ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 68.29 และได้รับเงินเดือนไม่ตรงตามวุฒิ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 31.71

จำนวนเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยครั้งแรกของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ ได้รับต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.54 ได้รับ 5,001 - 7,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 ได้รับ 7,001 - 10,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 36.59 และได้รับ มากกว่า 10,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65

คุณวุฒิที่ใช้ในการสมัครเข้าทำงานครั้งแรกของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ ใช้วุฒิต่ำกว่า ระดับปวช. จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 19.51 ใช้วุฒิระดับ ปวช. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 56.29 ใช้วุฒิระดับ ปวส./ปวท./อนุปริญญา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.98 และสมัครโดยไม่ใช้วุฒิ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22

ความมั่นคงในงานที่ประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ เป็นงานประจำ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 75.61 และเป็นงานชั่วคราว จำนวน 20 คน คิดเป็น ร้อยละ 24.39

ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบได้ข้อมูลแหล่งงาน โดยได้จากประกาศแจ้งความ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.17 ได้จากเพื่อน รุ่นพี่ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.07 ได้จากสำนักจัดหางาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 ได้จากสถานศึกษาหรืออาจารย์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 35.37 ได้จากบิดา มารดา หรือญาติ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21.95 และคิดต่อด้วยตนเอง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22

สาเหตุการได้เข้าทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ วิชาชีพที่จับตรงกับตำแหน่งงาน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 สอบคัดเลือกเข้าได้ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.98 ไม่เลือกงาน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56 มีผู้สนับสนุน/มีผู้ฝากเข้าทำงาน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.15 มีทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 และใช้ความสามารถพิเศษ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40

ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ประกอบอาชีพมีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 84.15 และไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 15.85

ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ประกอบอาชีพได้เคยเปลี่ยนงานก่อนทำงานปัจจุบัน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 และไม่เคยเปลี่ยนงานก่อนทำงานปัจจุบัน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 48.78

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของสถานที่ทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ประกอบอาชีพ

สถานที่ทำงาน	ความถี่ (n = 82)	ร้อยละ (100.00)
1. หน่วยงานราชการ	39	47.56
1.1 สำนักงานทหารพัฒนา	13	15.85
1.2 ศูนย์รักษาความปลอดภัย	6	7.32
1.3 โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ	3	3.65
1.4 กรมแผนที่ทหาร	3	3.65
1.5 กองบัญชาการกองทัพก	2	2.44
1.6 ช่างอากาศ	2	2.44
1.7 โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	2	2.44
1.8 กรมยุทธบริการทหาร	2	2.44
1.9 กรมอู่ทหารเรือ	1	1.22
1.10 กรมยุทธศึกษาทหาร	1	1.22
1.11 สนามกีฬากองทัพก	1	1.22
1.12 สำนักงานเขตดอนเมือง	1	1.22
1.13 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1	1.22
1.14 โรงพยาบาลราชวิถี	1	1.22
2. ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจของครอบครัว	7	8.54
2.1 งานเอกชน (รับจ้างทั่วไป)	4	4.88
2.2 ร้านเจริญกิจอูมิเนียม	1	1.22
2.3 ร้านศรีกรุงยานยนต์	1	1.22
2.4 ร้านรุ่งเรืองโลหะกิจ	1	1.22

ตาราง 6 (ต่อ)

สถานที่ทำงาน	ความถี่ (n = 82)	ร้อยละ (100.00)
3. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	8	9.76
3.1 องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	1	2.44
3.2 องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	1	2.44
3.3 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	1	2.44
3.4 การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	1	2.44
3.5 กรมไปรษณีย์โทรเลข	1	2.44
4. หน่วยงานเอกชน	28	34.14
4.1 บริษัท MCC สิทธิผล จำกัด	1	1.22
4.2 บริษัทสหพัฒนพิบูล จำกัด	3	3.65
4.3 บริษัท มีด้า (ประเทศไทย) จำกัด	3	3.62
4.4 บริษัท โตโยต้ามอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด	3	3.65
4.5 ห้าง LOTUS ซูเปอร์มาเก็ต	2	2.44
4.6 บริษัทเจริญ โภคภัณฑ์ จำกัด	2	2.44
4.7 โรงพยาบาลเพชรเวช	2	2.44
4.8 สายการบิน คาเธ่ย์แปซิฟิก	1	1.22
4.9 ร้าน M.K. สุกี้	1	1.22
4.10 ร้าน SEVEN ELEVEN	1	1.22
4.11 บริษัท การบิน ไทย จำกัด	1	1.22
4.12 บริษัทผลิตภัณฑ์ และวัสดุก่อสร้างเครือซีเมนต์ไทย จำกัด	1	1.22
4.13 โรงพบาลวิภาวดี	1	1.22
4.14 บริษัท คอมพิวเตอร์ ไมโครซิสเต็ม จำกัด	1	1.22
4.15 บริษัท ตรีเพชรอีซูซุเซลส์ จำกัด	1	1.22
4.16.ห้างโรบินสัน ซูเปอร์มาเก็ต	1	1.22
4.17 บริษัท สยามซีแพคบลิ๊อค จำกัด	1	1.22

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ จำนวน 39 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.56 ได้แก่ สำนักงานทหารพัฒนา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 15.85 ศูนย์บริการความปลอดภัย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.32 โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพฯ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 กรมแผนที่ทหาร 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 กองบัญชาการกองทัพบก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 กรมช่างอากาศ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 โรงพยาบาล พระมงกุฎเกล้า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 กรมยุทธบริการทหาร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 และ หน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 ได้แก่ กรมอุทกศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหาร สนามกีฬากองทัพบก สำนักงานเขตคอนเมือง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ โรงพยาบาลราชวิถี

ประกอบอาชีพส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.54 ได้แก่รับจ้างทั่วไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 ร้านเจริญลูมิเนียม 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 ร้านศรีกรุงยานยนต์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 และร้านรุ่งเรืองโลหะกิจ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.76 ได้แก่องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 การทางพิเศษแห่งประเทศไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 และกรมไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22

หน่วยงานเอกชน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 34.14 ได้แก่บริษัท MCC สิทธิผลจำกัด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 บริษัทสหพัฒนาพิบูล จำกัด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 บริษัท มิต้า (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 บริษัท โตโยต้ามอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.65 ห้าง LOTUS ซูเปอร์มาร์เก็ต จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 บริษัทเครื่องเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 โรงพยาบาลเพชรเวช จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.22 สายการบินคาเธ่ย์แปซิฟิก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 ร้าน M.K สุกี้ จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22 ร้าน SEVEN ELEVEN จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 บริษัทการบินไทย จำกัด จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22 บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้างเครื่องมือไทย จำกัด จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22 โรงพยาบาลวิภาวดี จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22 บริษัทคอมพิวเตอร์ไมโครซิสเต็ม จำกัด จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22 บริษัทตรีเพชรอีซูเชลล์ จำกัด จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22 ห้างโรบินสันซูเปอร์มาร์เก็ต จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของสาเหตุความพอใจและไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ ของผู้สำเร็จการศึกษา
ภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ประกอบอาชีพ

สาเหตุความพอใจ และไม่พอใจในงานที่ทำอยู่	ความถี่ (n=82)	ร้อยละ (100)
ความพอใจในงานที่ทำอยู่	69	84.15
สาเหตุเพราะ		
1. เวลาทำงานไม่เป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ	18	21.94
2. ได้ทำงานตรงตามสาขาที่เรียน	14	17.06
3. บริษัทมีความมั่นคง	10	12.19
4. รายได้ดี	9	10.97
5. มีสวัสดิการดี	6	7.31
6. มีความก้าวหน้าในการทำงาน	4	4.88
7. ได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มเติม	3	3.66
8. ปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ	2	2.44
9. มีความชำนาญงาน	1	1.22
10. การเดินทางสะดวก	1	1.11
11. เพื่อนร่วมงานดี	1	1.22
ความไม่พอใจในงานที่ทำอยู่	13	15.85
สาเหตุเพราะ		
1. เวลาทำงานเป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ	4	4.88
2. สวัสดิการไม่ดี	3	3.66
3. เป็นงานชั่วคราวไม่มั่นคง	2	2.44
4. รายได้น้อย	1	1.22
5. ไม่ชอบระบบการบริหารงาน	1	1.22
6. ทำงานไม่ตรงตามสาขาที่เรียน	1	1.22
7. ไม่สะดวกในการเดินทาง	1	1.22

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ประกอบอาชีพ มีความพอใจ ในงานที่ทำอยู่ สาเหตุเพราะเวลาไม่เป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 เพราะได้ทำงานตรงตามสาขาที่เรียน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.06 เพราะบริษัทมีความมั่นคง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.19 เพราะรายได้ดี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.97 เพราะมีสวัสดิการดี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.31 เพราะมีความก้าวหน้าในการทำงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 เพราะได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มเติม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.66 เพราะปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 เพราะมีความชำนาญงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 เพราะการเดินทางสะดวก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 เพราะเพื่อนร่วมงานดี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22

ส่วนสาเหตุความไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ เพราะเวลาทำงานเป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88 เพราะสวัสดิการไม่ดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.66 เพราะเป็นงานชั่วคราวไม่มั่นคง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.44 เพราะรายได้น้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 เพราะไม่ชอบระบบการบริหารงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 เพราะทำงานไม่ตรงตามสาขา ที่เรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.22 เพราะไม่สะดวกในการเดินทาง จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.22

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของสาเหตุที่เปลี่ยนงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่ประกอบอาชีพ

สาเหตุ	ความถี่ (n = 42)	ร้อยละ (100)
สาเหตุที่เปลี่ยนงาน	42	100.00
1. ที่ทำงานใหม่ให้เงินเดือนสูงกว่า	16	38.09
2. งานใหม่มีความมั่นคงมากกว่างานเดิม	8	19.04
3. ที่ทำงานใหม่มีสวัสดิการที่ดีกว่า	6	14.28
4. ได้งานใหม่ที่ตำแหน่งสูงขึ้น	5	11.90
5. ทำงานไม่ตรงสาขาที่เรียน	4	9.52
6. ไม่เป็นอิสระในการทำงาน	2	4.76
7. ขัดแย้งกับผู้ร่วมงาน	1	2.38

จากตาราง 8 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ที่ประกอบอาชีพ เคยเปลี่ยนงาน สาเหตุ เพราะที่ทำงานใหม่ให้เงินเดือนสูงกว่า จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 38.09 เพราะงานใหม่ มีความมั่นคงมากกว่างานเดิม จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 19.04 เพราะที่ทำงานใหม่มีสวัสดิการ ที่ดีกว่า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28 เพราะได้งานใหม่ที่ตำแหน่งสูงขึ้น จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.90 เพราะทำงานไม่ตรงสาขาที่เรียน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 เพราะไม่เป็น อิสระในการทำงาน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 และเพราะขัดแย้งกับผู้ร่วมงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.38

1.3 ข้อมูลการศึกษาต่อ

ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ภายหลังสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร แสดงตามตาราง 9 – 10 ต่อไปนี้

ตาราง 9 ข้อมูลการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

การศึกษาต่อ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวนผู้ศึกษาต่อ	318	100.00
1. การศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.		
1.1 ศึกษาต่อทันที	296	93.08
1.2 ไม่ได้ศึกษาต่อทันที	22	6.92
1.2.1 ประกอบอาชีพ	19	5.97
1.2.2 อื่น ๆ (อุปสมบท ป่วย)	3	0.94
2 ลักษณะการศึกษาต่อ		
2.1 เพิ่มวุฒิการศึกษา	308	96.14
2.2 ไม่ได้เพิ่มวุฒิการศึกษา	10	3.14
3 สังกัดสถาบันที่เข้าศึกษาต่อ		
3.1 ทบวงมหาวิทยาลัย	42	13.20
3.2 กรมอาชีวศึกษา	7	2.20
3.3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	94	29.56
3.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกชน	11	3.46
3.5 สถาบันราชภัฏ	33	10.38
3.6 อื่น ๆ (หมายถึงกระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย)	131	41.20

ตาราง 9 (ต่อ)

การศึกษาค่า	ความถี่	ร้อยละ
4. สาเหตุที่เข้าศึกษาค่า (ตอบได้หลายข้อ n = 654)		
4.1 ไม่ประสงค์จะทำงาน	56	8.56
4.2 ผู้ปกครองให้ศึกษาค่า	115	17.58
4.3 ความรู้ความสามารถในระดับ ปวช. ไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพ	167	25.53
4.4 หางานทำไม่ได้	10	1.52
4.5 เงินเดือนตามวุฒิน้อยเกินไป	83	12.69
4.6 ประสงค์จะศึกษาค่าเพิ่มเติม	222	33.94
4.7 อื่น ๆ (หมายถึง ตามความต้องการของหน่วยงาน)	1	0.15
5. ลักษณะสาขาวิชา หรือแผนกที่เข้าศึกษาค่า		
5.1 ตรงหรือเกี่ยวข้องกับวิชาที่จบ	262	82.39
5.2 ไม่ตรงหรือเกี่ยวข้องกับวิชาที่จบ	56	17.61
6. การได้เข้าศึกษาค่าในสาขาที่เรียน (ตอบได้หลายข้อ n = 429)		
6.1 สอบได้ด้วยความรู้ที่เรียนมา	290	67.59
6.2 ฝากเข้าเรียนตามโควต้าสถาบัน	23	5.36
6.3 สอบเข้าสาขาที่ชอบไม่ได้	35	8.15
6.4 ต้องเรียนพิเศษเสริมก่อนสอบ	42	9.79
6.5 มีผู้สนับสนุนฝากเข้าเรียน	39	9.09
7. สาเหตุที่เลือกศึกษาค่าในสาขาที่เรียน (ตอบได้หลายข้อ n = 599)		
7.1 ตามความถนัดและความสนใจ	214	35.72
7.2 ตามความต้องการของผู้ปกครอง	35	5.84
7.3 เป็นสาขาที่ต่อเนื่องจากสาขาที่เรียนมา	207	34.55
7.4 ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์แนะแนว	36	6.01
7.5 ตามคำแนะนำของรุ่นพี่	46	7.67
7.6 ตามเพื่อน	56	9.34
7.7 อื่น ๆ (หมายถึง สถาบันเปลี่ยนสาขาให้เรียน)	5	0.84

ตาราง 9 (ต่อ)

การศึกษาต่อ	ความถี่	ร้อยละ
8. วุฒิที่ได้รับ หรือจะ ได้รับภายหลังสำเร็จการศึกษาจากสถาบัน ที่เข้าศึกษาต่อ	5	1.57
8.1 ปวช.	70	22.01
8.2 ปวส. / ปวท. / อนุปริญญา	242	76.10
8.3 ปริญญาตรี	1	0.32
8.4 อื่น ๆ (หมายถึง สูงกว่าปริญญาตรี)		
9. วุฒิสถุคของท่านในปัจจุบัน	197	61.95
9.1 ปวช.	46	14.47
9.2 ปวส./ปวท./อนุปริญญา	75	23.58
9.3 ปริญญาตรี		
10. วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ตั้งใจจะศึกษาต่อ		
10.1 ปวส. / ปวท. / อนุปริญญา	5	1.57
10.2 ปริญญาตรี	227	71.38
10.3 สูงกว่าปริญญาตรี	86	27.05

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษากาตสมทบ เข้าศึกษาต่อ จำนวน 318 คน โดยเข้าศึกษาต่อทันทีภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 93.08 และไม่เข้าศึกษาต่อทันที จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.92 และสาเหตุที่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อทันทีเนื่องจากประกอบอาชีพ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 ส่วนสาเหตุอื่น ๆ คืออุปสมบทและป่วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.34

ลักษณะการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษากาตสมทบ เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 96.86 และไม่ได้เพิ่มวุฒิการศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.14

สังกัดของสถาบันที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบเข้าศึกษาต่อ ได้แก่ สถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.46 สังกัดสถาบันราชภัฏ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.38 และอื่น ๆ หมายถึง สังกัดกระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.20

สาเหตุที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบเข้าศึกษาต่อ ได้แก่ ไม่ประสงค์จะทำงาน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 8.56 ผู้ปกครองไม่ให้ศึกษาต่อ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 17.58 ความรู้ความสามารถในระดับ ปวช. ไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53 หางานทำไม่ได้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.52 เงินเดือนตามวุฒิน้อยเกินไป จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 12.69 ประสงค์จะศึกษาต่อเพิ่มเติม จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 อื่น ๆ หมายถึง ตามความต้องการของหน่วยงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.15

ลักษณะสาขาวิชาหรือแผนกที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เข้าศึกษาต่อตรงหรือเกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่จบการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 82.39 และศึกษาต่อในสาขาวิชา หรือแผนกวิชาที่ไม่ตรงหรือไม่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่จบการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.61

การได้เข้าศึกษาต่อในสาขาที่เรียนของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ สอบได้ด้วยความรู้ที่เรียนมา จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 67.59 ฝากเข้าเรียนตามโควต้าสถาบัน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.23 สอบเข้าสาขาที่ชอบไม่ได้ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.15 ต้องเรียนพิเศษเสริมก่อนสอบจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 9.79 มีผู้สนับสนุนฝากเข้าเรียน จำนวน 39 คน คิดเป็น ร้อยละ 9.09

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของสถาบันการศึกษา ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่เข้าศึกษาต่อ

สถาบันการศึกษา	ความถี่ (n = 318)	ร้อยละ (100.00)
1. ทบวงมหาวิทยาลัย	42	13.20
1.1 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	26	8.17
1.2 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	6	1.88
1.3 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	6	1.88
1.4 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	3	0.94
1.5 มหาวิทยาลัยรังสิต	1	0.31
2. กรมอาชีวศึกษา	7	2.20
2.1 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	5	1.57
2.2 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ	2	0.62
3. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	94	29.56
3.1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครเหนือ	59	18.54
3.2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	25	7.86
3.3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตนนทบุรี	10	3.14
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	11	3.46
4.1 โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม	5	1.57
4.2 โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ	4	1.25
4.3 โรงเรียนเทคนิควิทยา	1	0.31
4.4 โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู	1	0.31
5. สถาบันราชภัฏ	33	10.38
5.1 สถาบันราชภัฏพระนคร	21	6.60
5.2 สถาบันราชภัฏจันทรเกษม	8	2.51
5.3 สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ (จังหวัดฉะเชิงเทรา)	3	0.94
5.4 สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา	1	0.31

ตาราง 10 (ต่อ)

สถาบันการศึกษา	ความถี่ (n=318)	ร้อยละ (100.00)
6. กระทรวงกลาโหม	129	40.56
6.1 โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	126	39.61
6.2 โรงเรียนนายเรืออากาศ	1	0.31
6.3 โรงเรียนจ่าอากาศ	1	0.31
6.4 โรงเรียนนายสิบทหารบก	1	0.31
7. กระทรวงคมนาคม	1	0.31
7.1 สถาบันการบินพลเรือน	1	0.31
8. กระทรวงมหาดไทย	1	0.31
8.1 โรงเรียนนายร้อยตำรวจ	1	0.31

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ จำนวน 328 คน เข้าศึกษาต่อ จำนวน 318 คน คิดเป็น ร้อยละ 96.95 โดยเข้าศึกษาต่อในสถาบันสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ได้แก่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.17 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.88 มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31

สถาบันสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.20 ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.57 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.62

สถาบันสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 94 คน คิดเป็น ร้อยละ 29.56 ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครเหนือ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 18.54 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.86 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนนทบุรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.14

สถาบันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.46 ได้แก่โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.57 โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 โรงเรียนเทคนิควิทยา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31 โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31

สถาบันสังกัดสถาบันราชภัฏ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.38 ได้แก่ สถาบันราชภัฏพระนคร จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 สถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.51 สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.31

สถาบันสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39.32 ได้แก่โรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 39.61 โรงเรียนจำอากาศ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31 โรงเรียนนายเรืออากาศ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31 และโรงเรียนนายสิบทหารบก จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.31

สถาบันสังกัดกระทรวงคมนาคม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31 ในสถาบันการบินพลเรือน

และสถาบันสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31 ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

2.1 ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ

ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวม รายด้านและรายข้อ แสดงตามตาราง 11 – 14 ต่อไปนี้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวม และรายด้าน

ความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับการนำไปใช้
หมวดวิชาพื้นฐาน	3.84	0.47	มาก
หมวดวิชาชีพ	3.92	0.52	มาก
หมวดวิชาทหาร	4.20	0.34	มาก
รวม	3.98	0.41	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกหมวดวิชา มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84 - \bar{X} = 4.20$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และ ทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในหมวดวิชาพื้นฐาน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ข้อความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาพื้นฐาน	การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ	4.13	0.80	มาก
2.	ดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรม	3.90	0.88	มาก
3.	ปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์	3.65	0.76	มาก
4.	เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น	4.16	0.84	มาก
5.	เข้าร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม	3.76	0.88	มาก
6.	เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคล	4.39	0.60	มาก
7.	ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	4.07	0.87	มาก
8.	ปฏิบัติตนเพื่อส่งเสริมความเป็นไทย	3.91	0.93	มาก
9.	ร่วมอนุรักษ์การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.50	1.08	มาก
10.	ติดตามข่าวสารภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.83	มาก
11.	ติดตามข่าวสารภายนอกประเทศอยู่เสมอ	3.55	0.97	มาก
12.	ดำเนินชีวิตอย่างประหยัดตามอัตภาพ	3.78	0.83	มาก
13.	ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.73	0.89	มาก
14.	ดูแลรักษาสุขภาพตนเอง และครอบครัวให้ดียู่เสมอ	3.71	0.73	มาก
15.	ร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.78	0.93	มาก
	รวม	3.84	0.47	มาก

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ในหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ข้อ 6 เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคล ($\bar{X} = 4.39$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 ร่วมอนุรักษ์การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และ ทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในหมวดวิชาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาชีพ	การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ค้นคว้าเทคนิคการทำงานใหม่ ๆ เสมอ	3.63	0.99	มาก
2.	ค้นคว้าทฤษฎีช่างเพิ่มเติม	3.88	0.77	มาก
3.	เตรียมและใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	3.95	0.74	มาก
4.	ใช้เครื่องจักรเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย	4.28	0.77	มาก
5.	ประยุกต์ใช้เครื่องจักรเครื่องมือในการ ปฏิบัติงานช่าง	4.11	0.90	มาก
6.	ปฏิบัติงานช่างตามหลักวิชาที่เรียนมา	3.90	0.88	มาก
7.	ทำงานช่างในสาขาที่ท่านไม่ได้สำเร็จการศึกษา	3.45	0.93	ปานกลาง
8.	ซ่อม บำรุง ดูแลเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อม ใช้งาน	4.01	0.85	มาก
9.	เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างประหยัดและ มีประสิทธิภาพ	3.83	0.98	มาก
10.	ปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์	3.40	1.00	ปานกลาง
11.	ปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้การเขียนแบบช่าง	3.84	1.22	มาก
12.	วางแผนกำหนดขั้นตอนและวิธีการทำงานก่อนลงมือ ทำงาน	3.99	0.79	มาก
13.	ใช้ความรู้ที่เรียนตรวจสอบผลงานที่ปฏิบัติได้ตาม หลักวิชา	3.95	0.75	มาก
14.	ใช้ความรู้ที่เรียนควบคุมการปฏิบัติงานช่างได้ตาม หลักวิชา	3.73	0.70	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาชีพ	การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
15.	ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงงาน	4.38	0.58	มาก
16.	แสดงเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพช่างต่อผู้อื่น	4.43	0.67	มาก
17.	ถ่ายทอดความรู้ เทคนิคการทำงานต่อผู้อื่น	4.10	0.99	มาก
18.	นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.83	0.78	มาก
19.	ปฏิบัติงานด้วยความประณีตถูกต้องตามแบบงาน	3.84	0.67	มาก
20.	ใช้ความคิด และสร้างสรรค์ผลงานใหม่	3.90	0.94	มาก
	รวม	3.92	0.52	มาก

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหา ตามหลักสูตรในหมวดวิชาชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือข้อ 16 แสดงเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพช่างต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 4.43$) ยกเว้นข้อ 7 ทำงานช่างในสาขาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 3.45$) และข้อ 10 ปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.40$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในหมวดวิชาทหาร จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาทหาร	การนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพตนเองให้ดีขึ้น	3.85	0.79	มาก
2.	เป็นหัวหน้า หรือผู้นำในการทำงานต่าง ๆ	3.80	0.89	มาก
3.	ปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ	4.11	0.77	มาก
4.	แสดงเจตคติที่ดีต่อกิจการทหาร	4.23	0.69	มาก
5.	ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย	4.39	0.64	มาก
6.	ปฏิบัติตนด้วยความเสียสละ	3.99	0.71	มาก
7.	แสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น	4.35	0.65	มาก
8.	กล้าแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้อง	4.17	0.78	มาก
9.	ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น	4.34	0.69	มาก
10.	ปฏิบัติงานด้วยความอดทน	4.16	0.68	มาก
11.	ปฏิบัติตนด้วยความมีเกียรติและศักดิ์ศรี	4.13	0.81	มาก
12.	ปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.32	0.66	มาก
13.	ให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า	4.51	0.61	มากที่สุด
14.	เห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่มีอาวุโสต่ำกว่า	4.45	0.72	มาก
15.	ปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียร	4.20	0.74	มาก
	รวม	4.20	0.34	มาก

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ในหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 13 ให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า ($\bar{X} = 4.51$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80 - \bar{X} = 4.51$)

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว แสดงตามตาราง 15 - 18 ต่อไปนี้

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามอายุ

หมวดวิชาตาม หลักสูตร (n = 82)	อายุ								
	ต่ำกว่า 20 ปี			20 ปี - 25 ปี			มากกว่า 25 ปี		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.81	0.40	มาก	3.82	0.48	มาก	3.93	0.48	มาก
วิชาชีพ	3.81	0.32	มาก	3.93	0.52	มาก	3.95	0.63	มาก
วิชาทหาร	4.07	0.37	มาก	4.23	0.34	มาก	4.18	0.33	มาก
รวม	3.89	0.34	มาก	3.99	0.41	มาก	4.01	0.46	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบทุกกลุ่มอายุ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจาก เนื้อหาวิชา ไปใช้ในการประกอบอาชีพมีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.89 - \bar{X} = 4.01$) และ เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า กลุ่มอายุ 20 ปี - 25 ปี มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 25 ปี มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาพื้นฐาน ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.95, \bar{X} = 3.93$ ตามลำดับ)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับกรนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร
ไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

หมวดวิชา ตามหลักสูตร	รุ่นที่สำเร็จการศึกษา														
	รุ่นที่ 1		รุ่นที่ 2		รุ่นที่ 3		รุ่นที่ 4		รุ่นที่ 5						
(n = 82)	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.87	0.55	มาก	3.91	0.56	มาก	3.81	0.37	มาก	3.86	0.34	มาก	3.73	0.62	มาก
วิชาชีพ	4.04	0.52	มาก	3.87	0.63	มาก	3.96	0.51	มาก	3.91	0.47	มาก	3.76	0.56	มาก
วิชาการ	4.25	0.33	มาก	3.24	0.34	ปานกลาง	4.19	0.37	มาก	4.20	0.33	มาก	4.09	0.34	มาก
รวม	4.05	0.42	มาก	3.99	0.49	มาก	3.99	0.39	มาก	3.98	0.35	มาก	3.85	0.48	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกรุ่นที่สำเร็จการศึกษา มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85 - \bar{X} = 4.05$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 1 มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหาร และในหมวดวิชาชีพ ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่า ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.25, \bar{X} = 4.04$ ตามลำดับ) ส่วนในหมวดวิชาพื้นฐาน ผู้สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 2 มีการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่า ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.91$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับ การนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร
ไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตาม วิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษา

หมวดวิชา ตามหลักสูตร (n = 82)	วิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษา						
	ช่างซ่อมบำรุง	ช่างกลโรงงาน	ช่างเชื่อม	ช่างท่อและโลหะ	ช่างยานยนต์	ช่างไฟฟ้า	ช่าง อิเล็กทรอนิกส์
	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.91 0.25 มาก	4.17 0.25 มาก	3.70 0.52 มาก	3.80 0.43 มาก	4.12 0.53 มาก	3.69 0.47 มาก	3.86 0.50 มาก
วิชาชีพ	4.22 0.52 มาก	4.18 0.37 มาก	3.62 0.66 มาก	3.91 0.46 มาก	3.91 0.51 มาก	3.76 0.49 มาก	4.00 0.48 มาก
วิชาทหาร	4.39 0.33 มาก	4.32 0.18 มาก	4.11 0.35 มาก	4.16 0.31 มาก	4.36 0.43 มาก	4.21 0.38 มาก	4.16 0.34 มาก
รวม	4.18 0.26 มาก	4.22 0.16 มาก	3.79 0.49 มาก	3.95 0.34 มาก	4.11 0.48 มาก	3.87 0.40 มาก	4.01 0.42 มาก

จากตาราง 17 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79 - \bar{X} = 4.22$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาวินิจฉัยช่างซ่อมบำรุง มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหาร และในหมวดวิชาชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.39, \bar{X} = 4.22$ ตามลำดับ) และผู้สำเร็จการศึกษาวินิจฉัยช่างกลโรงงาน มีการนำหมวดวิชาพื้นฐาน ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามสถานภาพ ภายหลังสำเร็จการศึกษา

หมวดวิชา ตามหลักสูตร (n = 82)	สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา					
	ประกอบอาชีพ			ประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กัน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.95	0.49	มาก	3.83	0.47	มาก
วิชาชีพ	4.06	0.52	มาก	3.90	0.52	มาก
วิชาทหาร	4.35	0.37	มาก	4.18	0.33	มาก
รวม	4.11	0.43	มาก	3.96	0.41	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษากラスสมทบ ที่มีสถานภาพต่าง ๆ ภายหลังสำเร็จการศึกษา มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$ - $\bar{X} = 4.11$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพประกอบอาชีพ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาทุกหมวดวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพประกอบอาชีพ และศึกษาต่อควบคู่กัน ($\bar{X} = 4.35$, $\bar{X} = 4.06$, $\bar{X} = 3.95$ ตามลำดับ)

2.3 ความคิดเห็นในการศึกษาต่อ

ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ โดยรวม รายด้านและรายข้อ แสดงตามตาราง 19-22 ต่อไปนี้

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ โดยรวม และรายด้าน

ความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับการนำไปใช้
หมวดวิชาพื้นฐาน	3.75	0.44	มาก
หมวดวิชาชีพ	3.76	0.44	มาก
หมวดวิชาทหาร	4.01	0.44	มาก
รวม	3.83	0.35	มาก

จากตาราง 19 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกหมวดวิชา มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75 - \bar{X} = 4.01$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และ ทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อ ในหมวดวิชาพื้นฐาน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ข้อความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาพื้นฐาน	การนำไปใช้ในการศึกษาต่อ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ	4.13	0.80	มาก
2.	ดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรม	3.70	0.75	มาก
3.	ปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์	3.86	0.79	มาก
4.	เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น	4.15	0.82	มาก
5.	เข้าร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม	3.58	0.92	มาก
6.	เคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคล	4.02	0.71	มาก
7.	ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	3.99	0.92	มาก
8.	ปฏิบัติตนเพื่อส่งเสริมความเป็นไทย	3.87	0.90	มาก
9.	ร่วมอนุรักษ์การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	1.92	มาก
10.	ติดตามข่าวสารภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง	3.42	0.80	ปานกลาง
11.	ติดตามข่าวสารภายนอกประเทศอยู่เสมอ	3.35	0.88	ปานกลาง
12.	ดำเนินชีวิตอย่างประหยัดตามอัตภาพ	3.88	0.9	มาก
13.	ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.48	0.88	ปานกลาง
14.	ดูแลรักษาสุขภาพตนเอง และครอบครัวให้ดียุ่เสมอ	3.72	0.71	มาก
15.	ร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.52	0.87	มาก
	รวม	3.75	0.44	มาก

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อในหมวดวิชาพื้นฐานโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 เสริมสร้างมนุษย์สัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.15$) ยกเว้นข้อ 13 ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.48$) ข้อ 10 ติดตามข่าวสารภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.42$) และข้อ 11 ติดตามข่าวสารภายนอกประเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.35$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อ ในหมวดวิชาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาชีพ	การนำไปใช้ในการศึกษาต่อ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	คิดว่าเทคนิคการทำงานใหม่ ๆ เสมอ	3.55	0.85	มาก
2.	คิดว่าทฤษฎีช่างเพิ่มเติม	3.75	0.79	มาก
3.	เตรียมและใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้อง	3.97	0.75	มาก
4.	ใช้เครื่องจักรเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่าง ปลอดภัย	4.11	0.80	มาก
5.	ประยุกต์ใช้เครื่องจักรเครื่องมือในการปฏิบัติงานช่าง	3.94	0.89	มาก
6.	ปฏิบัติงานช่างตามหลักวิชาที่เรียนมา	3.97	0.93	มาก
7.	ทำงานช่างในสาขาที่ท่านไม่ได้สำเร็จการศึกษา	3.22	1.16	ปานกลาง
8.	ซ่อม บำรุง ดูแลเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งาน	3.85	0.94	มาก
9.	เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ	3.84	0.91	มาก
10.	ปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์	3.27	0.97	ปานกลาง
11.	ปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้การเขียนแบบช่าง	3.60	1.10	มาก
12.	วางแผนกำหนดขั้นตอนและวิธีการทำงานก่อน ลงมือทำงาน	3.90	0.78	มาก
13.	ใช้ความรู้ที่เรียนตรวจสอบผลงานที่ปฏิบัติได้ตาม หลักวิชา	13.18	0.84	มาก
14.	ใช้ความรู้ที่เรียนควบคุมการปฏิบัติงานช่างได้ตาม หลักวิชา	3.75	0.91	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	ความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาชีพ	การนำไปใช้ในการศึกษาต่อ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
15.	ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงงาน	3.86	0.80	มาก
16.	แสดงเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพช่างต่อผู้อื่น	3.96	0.75	มาก
17.	ถ่ายทอดความรู้ เทคนิคการทำงานต่อผู้อื่น	3.54	0.90	มาก
18.	นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.49	0.87	ปานกลาง
19.	ปฏิบัติงานด้วยความประณีตถูกต้องตามแบบงาน	3.91	0.88	มาก
20.	ใช้ความคิด และสร้างสรรค์ผลงานใหม่	3.81	0.84	มาก
รวม		3.76	0.44	มาก

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อในหมวดวิชาชีพโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ 4 ใช้เครื่องจักรเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย ($\bar{X} = 4.11$) ยกเว้น ข้อ 17 ถ่ายทอดความรู้ เทคนิคการทำงานต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 3.54$) ข้อ 10 ปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.27$) และข้อ 7 ทำงานช่างในสาขาที่ท่านไม่ได้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 3.22$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะ ที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อในหมวดวิชาทหาร จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ข้อความรู้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาทหาร	การนำไปใช้ในการศึกษาต่อ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพตนเองให้ดีขึ้น	3.93	0.79	มาก
2.	เป็นหัวหน้า หรือผู้นำในการทำงานต่าง ๆ	3.63	0.90	มาก
3.	ปฏิบัติตนตามกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ	3.93	0.75	มาก
4.	แสดงเจตคติที่ดีต่อกิจการทหาร	3.78	0.88	มาก
5.	ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย	3.99	0.85	มาก
6.	ปฏิบัติตนด้วยความเสียสละ	3.93	0.86	มาก
7.	แสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น	4.14	0.77	มาก
8.	กล้าแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้อง	3.91	0.85	มาก
9.	ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น	4.08	0.76	มาก
10.	ปฏิบัติงานด้วยความอดทน	4.08	0.81	มาก
11.	ปฏิบัติตนด้วยความมีเกียรติและศักดิ์ศรี	4.08	0.78	มาก
12.	ปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.08	0.74	มาก
13.	ให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า	4.41	0.63	มากที่สุด
14.	เห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่มีอาวุโสต่ำกว่า	4.20	0.82	มาก
15.	ปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียร	4.04	0.82	มาก
	รวม	4.01	0.44	มาก

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อในหมวดวิชาทหาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 13 ให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 3.63 - \bar{X} = 4.20$)

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นในการศึกษาต่อ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ประภาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจาก
 เนื้อหาวิชาตามหลักสูตรในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการ
 การศึกษาต่อ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว แสดงตามตาราง 23 - 26 ต่อไปนี้

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้และ
 ทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตามอายุ

หมวดวิชาตาม หลักสูตร (n = 318)	อายุ								
	ต่ำกว่า 20 ปี			20 ปี - 25 ปี			มากกว่า 25 ปี		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.82	0.45	มาก	3.73	0.41	มาก	3.79	0.53	มาก
วิชาชีพ	3.70	0.47	มาก	3.76	0.41	มาก	3.78	0.57	มาก
วิชาทหาร	4.05	0.48	มาก	3.98	0.42	มาก	4.15	0.44	มาก
รวม	3.84	0.38	มาก	3.82	0.33	มาก	3.89	0.44	มาก

จากตาราง 23 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทุกกลุ่มอายุ มีการนำความรู้
 และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{X} = 3.82$ - $\bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า กลุ่มอายุมากกว่า 25 ปี มีการนำ
 ความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหารและหมวดวิชาชีพ ไปใช้ในการศึกษาต่อ
 มากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.15$, $\bar{X} = 3.78$ ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการนำความรู้
 และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน ไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ
 ($\bar{X} = 3.82$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็น เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร
ไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตาม รุ่นที่สำเร็จการศึกษา

หมวดวิชา ตามหลักสูตร (n = 318)	รุ่นที่สำเร็จการศึกษา											
	รุ่นที่ 1		รุ่นที่ 2		รุ่นที่ 3		รุ่นที่ 4		รุ่นที่ 5			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.80	0.47	มาก	3.79	0.36	มาก	3.70	0.41	มาก	3.65	0.45	มาก
วิชาชีพ	3.96	0.43	มาก	3.79	0.42	มาก	3.68	0.45	มาก	3.66	0.42	มาก
วิชาทหาร	4.19	0.42	มาก	4.04	0.39	มาก	3.97	0.38	มาก	3.90	0.44	มาก
รวม	3.98	0.34	มาก	3.87	0.33	มาก	3.77	0.35	มาก	3.73	0.35	มาก

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกรุ่นที่สำเร็จการศึกษา มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73 - \bar{X} = 3.98$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 1 มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหาร และในหมวดวิชาชีพ ไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในรุ่นอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.19, \bar{X} = 3.96$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 5 มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร หมวดวิชาพื้นฐาน ไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่า ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.82$)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร
ไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตาม วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา

หมวดวิชา ตามหลักสูตร (n = 318)	วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา						
	ช่างซ่อมบำรุง	ช่างกลโรงงาน	ช่างเชื่อม ประสาน	ช่างท่อและโลหะ แผ่น	ช่างยานยนต์	ช่างไฟฟ้า	ช่าง อิเล็กทรอนิกส์
	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ	\bar{X} S.D. ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.77 0.37 มาก	3.81 0.40 มาก	3.65 0.53 มาก	3.68 0.44 มาก	3.86 0.46 มาก	3.75 0.41 มาก	3.69 0.42 มาก
วิชาชีพ	3.71 0.44 มาก	3.89 0.39 มาก	3.66 0.44 มาก	3.67 0.39 มาก	3.77 0.44 มาก	3.74 0.43 มาก	3.78 0.49 มาก
วิชาทหาร	3.99 0.39 มาก	4.00 0.44 มาก	3.91 0.51 มาก	3.99 0.42 มาก	4.04 0.48 มาก	4.00 0.47 มาก	4.06 0.39 มาก
รวม	3.81 0.32 มาก	3.90 0.35 มาก	3.73 0.43 มาก	3.77 0.33 มาก	3.88 0.37 มาก	3.82 0.35 มาก	3.83 0.34 มาก

จากตาราง 25 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทุกวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษามีการนำความรู้และทักษะ ที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ไปใช้ในการศึกษาต่อมีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$ - $\bar{X} = 3.90$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.06$) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาช่างกลโรงงานมีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.89$) และผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาช่างยานยนต์ มีการนำหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาต่อ มากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตามสถานภาพ ภายหลังสำเร็จการศึกษา

หมวดวิชา ตามหลักสูตร (n = 382)	สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา					
	ศึกษาต่อ			ประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ควบคู่กัน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
วิชาพื้นฐาน	3.76	0.49	มาก	3.75	0.42	มาก
วิชาชีพ	3.70	0.46	มาก	3.77	0.44	มาก
วิชาทหาร	4.02	0.40	มาก	4.01	0.45	มาก
รวม	3.81	0.35	มาก	3.83	0.35	มาก

จากตาราง 26 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ที่มีสถานภาพต่าง ๆ ภายหลังสำเร็จการศึกษา มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ไปใช้ในการศึกษาต่อมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81 - \bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพศึกษาต่อ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานและหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง ($\bar{X} = 3.76$ และ $\bar{X} = 4.02$) ส่วนผู้ที่มีสถานภาพประกอบอาชีพและ ศึกษาต่อควบคู่กัน มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง ($\bar{X} = 3.77$)

ตอนที่ 3 ความคิดและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิด ของผู้สำเร็จการศึกษา ภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกฎระเบียบของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และด้านอื่น ๆ แสดงตาม ตาราง 27 – 30 ต่อไปนี้

ตาราง 27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านหลักสูตร			
1.	ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพอิสระและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ โดยการเพิ่มรายวิชาที่ทันสมัย รายวิชาที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์งานช่าง และรายวิชาที่มีความจำเป็นในปัจจุบัน	44	16.66
2.	ควรเน้นการเรียนรายวิชาพื้นฐาน และทฤษฎีช่างที่จำเป็นให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้	38	14.39
3.	ควรจัดชั่วโมงฝึกงานให้นักเรียนได้เลือกฝึกงานช่วงปิดภาคเรียนหรือภาคฤดูร้อน โดยให้นักเรียนได้ฝึกงานนอกสถานที่ กับสถานประกอบการโดยตรง	37	14.01
4.	การประเมินผลการเรียนควรมีมาตรฐานที่ชัดเจน มีความเข้มงวดและเป็นไปตามจุดประสงค์ของรายวิชาในหลักสูตร	31	11.74
5.	ควรจัดชั่วโมงให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเสริมการเรียน หรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	27	10.22
6.	ควรตัดหรือลดรายวิชาที่เรียนซ้ำซ้อน ไม่ทันสมัย เรียนมากเกินไป และไม่มี ความจำเป็นในการนำไปใช้ศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพให้เรียนน้อยลง	21	7.95

ตาราง 27 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
7.	ควรเพิ่มชั่วโมงการฝึกปฏิบัติให้เพิ่มมากขึ้นและเรียนคิดต่อกันในแต่ละวัน โดยจัดวิชาเรียนที่ต้องใช้ความคิดให้เรียนก่อน แล้วจึงเรียนวิชาฝึกปฏิบัติ	18	6.82
8.	ควรจัดให้มีวิชาเลือกเสรี เพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนรายวิชาที่ตนสนใจ	18	6.82
9.	ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นประจำ	16	6.06
10.	หลักสูตรกว้างครอบคลุมเนื้อหาหลายด้าน เนื้อหาบางรายวิชา สูงกว่าระดับ ปวช. ทำให้เรียนยาก ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน และเหมาะสมสำหรับนักเรียนภาคสมทบ ระดับ ปวช.	14	5.30
รวม		264	100.00

จากตาราง 27 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร จำนวน 264 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพอิสระ และสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ โดยการเพิ่มรายวิชาที่ทันสมัย รายวิชาที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์งานช่างและรายวิชาที่มีความจำเป็นในปัจจุบัน จำนวน 44 คน รองลงมา คือ ควรเน้นการเรียนรายวิชาพื้นฐาน และทฤษฎีช่างที่จำเป็นให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ จำนวน 38 คน และควรจัดชั่วโมงฝึกงานให้นักเรียนได้เลือกฝึกงานในช่วงปีภาคเรียน หรือภาคฤดูร้อน โดยให้นักเรียนได้ฝึกงานนอกสถานที่ กับสถานประกอบการ โดยตรง จำนวน 37 คน ตามลำดับ

ตาราง 28 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ โรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
1.	ผู้สอนควรเข้มงวดในการฝึกปฏิบัติงาน และเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริง	47	14.42
2.	การประเมินผลการเรียนควรมีมาตรฐาน และเป็นไปตามจุดประสงค์รายวิชา	38	11.66
3.	ควรจัดให้มีการศึกษาดูงาน ตามบริษัทหรือ โรงงานที่ทำงานเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียน เพื่อที่จะได้เห็นการปฏิบัติงานจริง	33	10.12
4.	ควรเชิญผู้มีประสบการณ์ ความรู้ ความชำนาญในด้านต่าง ๆ มาให้ความรู้ และแนะนำนักเรียน	31	9.51
5.	เครื่องมือ เครื่องจักร สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์การเรียน ห้องเรียน โต๊ะเรียน และเอกสารตำราเรียนล้าสมัย เสื่อมสภาพมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และการจัดหามาให้นักเรียนมีความล่าช้า	31	9.51
6.	ควรลดกิจกรรมพิเศษในระหว่างชั่วโมงให้น้อยลง หรือจัดโดยไม่ให้รบกวนเวลาในการเรียนปกติ	8	8.59
7.	ผู้สอนควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา เตรียมการสอนล่วงหน้าตั้งใจในการสอน เอาใจใส่นักเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนและปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่นักเรียน	26	7.98
8.	ให้นักเรียนรวมประเมินครูผู้สอนเป็นประจำ	24	7.36
9.	การจัดนักเรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมากเกินไป	17	5.21
10.	ผู้สอนควรพัฒนาเทคนิคการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและสอดคล้องเนื้อหาวิชาเทคนิคการทำงาน เทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ คุณธรรมและจริยธรรมในขณะที่สอน	6	4.91

ตาราง 28 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
11.	ผู้สอนควรพัฒนาความรู้ ความชำนาญในวิชาที่สอนให้ ทันสมัยอยู่เสมอ	14	4.29
12.	ควรปรับปรุงเวลาเรียนให้เพิ่มขึ้นแต่อย่าให้เลิกเรียนตึกเกินไป เพื่อให้ให้นักเรียนมีเวลาในการค้นคว้า ฝึกฝนตนเอง	14	4.29
13.	ควรบอกจุดประสงค์รายวิชาก่อนการวิชาก่อนการสอน และ ดำเนินการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร	8	2.45
รวม		326	100.00

จากตาราง 28 พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 326 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ ผู้สอนควรเข้มงวดในการฝึกปฏิบัติงาน และเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริง จำนวน 47 คน รองลงมา คือการประเมินผลการเรียนการมีมาตรฐาน และเป็นไปตามจุดประสงค์รายวิชา จำนวน 38 คน และควรจัดให้มีการศึกษาดูงานตามบริษัทหรือโรงงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่เรียนเพื่อที่จะได้เห็นการปฏิบัติงานจริง จำนวน 33 คน ตามลำดับ

ตาราง 29 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ โรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านกฎระเบียบ
ของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน			
1.	นักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและลงโทษอย่างจริงจัง และเมื่อได้รับการลงโทษแล้ว ควรแจ้งให้นักเรียนอื่นทราบด้วย เพื่อจะได้ไม่เอาอย่าง	46	17.16
2.	การควบคุมดูแล การประพฤติ ปฏิบัติตน การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนควรทำทั้ง ในโรงเรียนและนอกโรงเรียนโดยขอความร่วมมือกับศิษย์เก่า และผู้ปกครองนักเรียนในการช่วยแจ้งข่าวนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียน หน้าที่และความรับผิดชอบของนักเรียน	42	15.67
3.	ควรปรับปรุงชั่วโมงเรียนวิชาทหาร ไปใช้ให้การอบรมในเรื่องระเบียบวินัย การประพฤติปฏิบัติตน หน้าที่และความรับผิดชอบของนักเรียน	37	13.80
4.	ควรควบคุมดูแลนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องยาเสพติดอย่างไรก่ลัษิตจริงจัง และทำอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูผู้สอนเพื่อนนักเรียนช่วยกันสอดส่องดูแล และแนะนำตักเตือน	31	11.57
5.	ฝ่ายปกครองควรปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มความเอาใจใส่ในการดูแลนักเรียนอย่างจริงจัง	28	10.45
6.	นักเรียนที่ประพฤติตน ทำความผิดหรือชื่อเสียงให้กับโรงเรียนควรประกาศชมเชยเพื่อให้ นักเรียนคนอื่น ได้รับทราบและดูเป็นตัวอย่าง	28	10.45
7.	การรักษากฎระเบียบควรดำเนินการอย่างเด็ดขาด จังจั่งและทำอย่างต่อเนื่อง	24	8.96
8.	การใช้กฎระเบียบฝ่ายปกครองควรมีมาตรฐานในการลงโทษนักเรียนที่ซัดเจนลงโทษ ด้วยความเมตตา มีความยุติธรรม และรับฟังเหตุผล	21	7.84
9.	ควรปรับปรุงกฎระเบียบบางข้อที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียนภาคสมทบ โดยให้นักเรียนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็น	11	4.10
รวม		268	100.00

จากตาราง 29 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านกฎระเบียบของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำนวน 268 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ นักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม ควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและลงโทษอย่างจริงจัง และเมื่อได้รับการลงโทษแล้วควรแจ้งให้นักเรียนอื่นทราบด้วย เพื่อจะได้ไม่เอาอย่าง จำนวน 46 คน รองลงมา คือ การควบคุมดูแลการประพฤติปฏิบัติตน การรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนควรทำทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยขอความร่วมมือกับศิษย์เก่า และผู้ปกครองนักเรียนในการช่วยแจ้งข่าวนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมนอกบริเวณโรงเรียน จำนวน 422 คน และควรปรับปรุงชั่วโมงเรียนวิชาทหาร ไปใช้ในการอบรมในเรื่องระเบียบวินัย การประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียน หน้าที่และความรับผิดชอบของนักเรียน จำนวน 37 คน ตามลำดับ

ตาราง 30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านอื่น ๆ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านอื่น ๆ			
1.	ควรปรับปรุงด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ห้องขยะและอุปกรณ์ทำความสะอาด ที่นั่งพักผ่อนนักเรียนสถานที่จอดยานพาหนะของนักเรียนให้มีความสะอาด เหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และดูแลให้อยู่ในสภาพคืออยู่เสมอ	49	16.01
2.	ควรลดค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเรียนลง และนักเรียนไม่ควรเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มเติมในการขอรับบริการ หรือกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ จากโรงเรียน	42	13.72
3.	เครื่องแบบนักเรียนมีหลายแบบมากเกินไป และเครื่องแบบนักเรียนไม่เหมาะสมกับการเดินทางไป-กลับของนักเรียน	38	12.42
4.	ควรปรับปรุงการให้บริการห้องสมุดในเรื่องสถานที่ จำนวนและชนิดของหนังสือ เจ้าหน้าที่ให้บริการและระยะเวลาในการให้บริการให้เหมาะสมกับนักเรียนภาคสมทบ	34	14.11
5.	โรงเรียนควรจัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ ก่อนจบ และติดต่อหาแหล่งงานมาประกาศให้นักเรียนที่กำลังจะจบ ได้รับทราบ	30	9.80
6.	ควรจัดให้มีห้องสำหรับเปลี่ยนชุดฝึกงาน และตู้สำหรับเก็บของสำหรับนักเรียน	26	8.49
7.	ควรปรับปรุงการบริการด้านเอกสาร การรักษาพยาบาลให้ทั่วถึงและเหมาะสมกับนักเรียนภาคสมทบ	24	7.84
8.	ควรส่งเสริมกิจกรรมกีฬานักเรียน ให้เลือกเล่น ได้หลายประเภทตามความสมัครใจจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ และส่งเสริมการแข่งขันกีฬานักเรียนภายนอกสถาบัน	20	6.54
9.	โรงเรียนควรจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจ และจัดแสดงผลงานนักเรียน	15	4.90

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
10.	ควรปรับปรุงการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ไปยังศิษย์เก่าจัดกิจกรรม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและให้ศิษย์เก่า ได้มีส่วนช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	15	4.90
11.	โรงเรียนควรเปิดสอนในระดับ ปวศ. ให้ครบทุกสาขาวิชาชีพ และใน ระดับปริญญาตรี	13	4.25
รวม		306	100.00

จากตาราง 30 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหารด้านอื่น ๆ จำนวน 306 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูง คือ ควรปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ทิ้งขยะและอุปกรณ์ทำความสะอาด ที่พักผ่อนนักเรียน สถานที่จอดยานพาหนะของนักเรียน ให้มีความสะอาดและเหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และดูแลให้อยู่ในสถานที่จอดยานพาหนะของนักเรียน ให้มีความสะอาดเหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และดูแลให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ จำนวน 49 คน รองลงมา คือ ควรลดค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนเรียนลง และนักเรียนไม่ควรเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มเติมในการขอรับบริการ หรือกิจการพิเศษต่าง ๆ จากโรงเรียน จำนวน 42 คน เครื่องแบบนักเรียนมีหลายแบบมากเกินไป และเครื่องแบบนักเรียนไม่เหมาะสมกับการเดินทางไป - กลับของนักเรียน จำนวน 38 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร 2541 รวม 5 รุ่น ใน 7 วิชาชีพ เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และเพื่อศึกษาการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไปใช้ ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จ การศึกษาภาคสมทบ ซึ่งผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร จึงมีความสนใจที่จะติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรและเป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้บรรลุเป้าหมายและเป็นข้อมูลในการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสำรวจสถานภาพการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2537 – 2541 รวม 5 รุ่น ใน 7 วิชาชีพ คือ วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อศึกษาการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ได้แก่ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541
3. เพื่อประมวลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 ที่มีต่อโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบข้อมูลสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 - 2541 ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา การจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และรวบรวมเป็นสถิติสำหรับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพแก่นักศึกษาปัจจุบันเพื่อ ป้องกันปัญหาการว่างงานในอนาคต
2. ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537-2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และการจัดการศึกษาภาคสมทบในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสถานประกอบการ และตลาดแรงงานในปัจจุบัน
3. ทำให้ได้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 - 2541 รวม 5 รุ่น จำนวน 1,332 คน ใน 7 วิชาชีพ คือวิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จของยามาเน่ (Yamane) ที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 โดยการสุ่มอย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาในทุกวิชาชีพ และทุกรุ่นที่สำเร็จการศึกษาในอัตราส่วน 1 : 4 โดยนำมาร้อยละ 25 ของประชากรได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสำรวจสถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษากาศสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ และประมวลความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อโรงเรียนช่างฝีมือทหารในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว และสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษากายหลังจบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในด้านการประกอบอาชีพ หรือด้านการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษากาศสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหารใน 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน

แบบสอบถามนี้ได้นำไปทดลองใช้และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างวันที่ 15 พ.ย.42 ถึงวันที่ 5 ก.พ.43 โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมกับหนังสือมาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารไปยังผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน 4 รอบ รวม 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวและสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ภายหลังจากจบออกจาก โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ใช้การแจกแจงนับความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไปใช้ในด้านประกอบอาชีพ หรือด้านการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และประเมินระดับการนำไปใช้เป็นรายด้าน เฉลี่ยรวมทุกด้าน และจำแนกตามสถานภาพ
3. คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาแจกแจงนับความถี่ และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสถานภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 328 คน สรุปผลได้ ดังนี้

ข้อมูลส่วนตัว

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับภาคสมทบส่วนใหญ่ มีอายุตั้งแต่ 20 ปี – 25 ปี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 70.12 สำเร็จการศึกษาใน รุ่นที่ 4 จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 23.78 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 27.13 มีสถานภาพศึกษาต่อ จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และไม่พบผู้ที่ว่างงาน

1. ข้อมูลการประกอบอาชีพ

ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยประกอบอาชีพทันที จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 46.34 และไม่ได้ประกอบอาชีพทันที จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 53.66 ใช้เวลาในการหางานภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ระยะเวลา 1-6 เดือน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 48.78 ประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 47.56 ได้แก่ สำนักงานพัฒนา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 15.85 ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สูงกว่าวุฒิ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 69.51 ปฏิบัติงานตรงกับวิชาชีพที่จบ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 62.20 ได้รับเงินเดือนหรือรายได้ครั้งแรก ตรงตามวุฒิ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 68.29 และได้รับเงินเดือน หรือรายได้เฉลี่ยครั้งแรก 5,001 – 7,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 ใช้วุฒิในการสมัครเข้าทำงานครั้งแรกระดับ ปวช. จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 56.29 ประกอบอาชีพเป็นงานประจำ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 75.61 ได้ข้อมูลแหล่งงาน จากสถานศึกษาหรืออาจารย์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 35.37 สาเหตุที่ได้เข้าทำงานเพราะไม่เลือกงาน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 29.56 มีความพอใจในงานที่ทำอยู่ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 84.15 สาเหตุส่วนมาก เพราะเวลาทำงานไม่เป็นอุปสรรคในการศึกษา ต่อ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 และเคยเปลี่ยนงานก่อนทำงานปัจจุบัน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 สาเหตุส่วนมากเพราะที่ทำงานใหม่ให้เงินเดือนสูงกว่า จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 38.09

2. ข้อมูลการศึกษาต่อ

ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อ จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 96.95 โดยเข้าศึกษาต่อทันทีจำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 93.08 ศึกษาต่อในลักษณะเพิ่มวุฒิการศึกษา จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 96.86 เข้าศึกษาต่อในสถาบันสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 40.57 ได้แก่ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร จำนวน 126 คิดเป็นร้อยละ 39.61 เข้าศึกษาต่อเพราะประสงค์จะศึกษาต่อเพิ่มเติม จำนวน 222 คิดเป็นร้อยละ 33.94 เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาหรือแผนกที่ตรงหรือเกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่จบการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 82.39 เข้าศึกษาต่อในสาขาที่เรียนเพราะ สอบได้ด้วยความรู้ที่เรียนมา จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 67.59 มีสาเหตุในการเลือกศึกษาต่อสาขาที่เรียน คือ เลือกตามความถนัดและความสนใจ จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 35.72 ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่เข้าศึกษาต่อจะได้รับ หรือได้รับวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 76.10 ปัจจุบันมีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับ ปวช. จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 61.95 และส่วนมากตั้งใจจะศึกษาต่อให้ได้วุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 71.38

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา และรายข้อ พบว่า

1) หมวดวิชาพื้นฐานมีระดับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคล ($\bar{X} = 4.39$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ ร่วมอนุรักษ์การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) หมวดวิชาชีพมีระดับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อแสดงเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพช่างต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 4.43$) ยกเว้นข้อ ทำงานช่างในสาขาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) และข้อปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.40$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3) หมวดวิชาทหารมีระดับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80 - \bar{X} = 4.51$)

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

1) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกกลุ่มอายุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89 - \bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 20-25 ปี มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนกลุ่มอายุมากกว่า 25 ปี มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพและหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.95, \bar{X} = 3.93$ ตามลำดับ)

2) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกรุ่นที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85 - \bar{X} = 4.05$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63 - \bar{X} = 4.28$) ยกเว้น ข้อทำงานในสาขาที่ท่านไม่ได้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 3.45$) และข้อปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.40$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ไปใช้ในการประกอบอาชีพมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79 - \bar{X} = 4.22$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาวินิจฉัยช่างซ่อมบำรุงมีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหารและหมวดวิชาชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.39, \bar{X} = 4.22$ ตามลำดับ) และผู้สำเร็จการศึกษาวินิจฉัยช่างกลโรงงานมีการนำหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.17$)

4) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ที่มีสถานภาพต่างๆภายหลังสำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ไปใช้ในการประกอบอาชีพมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96 - \bar{X} = 4.11$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพประกอบอาชีพมีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในทุกหมวดวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กัน

3.3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการศึกษาต่อ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา และรายข้อ พบว่า

1) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อในหมวดวิชาพื้นฐาน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52 - \bar{X} = 4.15$) ยกเว้น ข้อติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.48$) ข้อติดตามข่าวสารภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.42$) และข้อติดตามข่าวสารภายนอกประเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.35$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อในหมวดวิชาชีพโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54 - \bar{X} 4.11$) ยกเว้นข้อถ่ายถอดความรู้ เทคนิคการทำงานต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 3.54$) ข้อปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ($\bar{X} = 3.27$) และข้อทำงานช่างในสาขาที่ท่านไม่ได้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 3.22$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อในหมวดวิชาทหาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) นอกนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63 - \bar{X} = 4.01$)

3.4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตาม

ข้อมูลส่วนตัว

1) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82 - \bar{X} = 3.89$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 25 ปี มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหารและหมวดวิชาชีพไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าอายุอื่นๆ ($\bar{X} = 4.15, \bar{X} = 3.78$ ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.82$)

2) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกรุ่นที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73 - \bar{X} = 3.98$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 1 มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหารและหมวดวิชาชีพไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นอื่นๆ ($\bar{X} = 4.19, \bar{X} = 3.96$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 5 มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษารุ่นอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.82$)

3) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ไปใช้ในการศึกษาต่อมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73 - \bar{X} = 3.90$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์มีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ในหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.06$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพช่างกลโรงงานมีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.89$) และ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพช่างยานยนต์มีการนำหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาชีพอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.17$)

4) ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ที่มีสถานภาพต่างๆภายหลังสำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ไปใช้ในการศึกษาต่อมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81 - \bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพศึกษาต่อมีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง ($\bar{X} = 3.76$, $\bar{X} = 4.02$) ส่วนผู้ที่มีสถานภาพประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กันมีการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพไปใช้ในการศึกษามากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง ($\bar{X} = 3.77$)

4. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.1 ด้านหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจำนวน 264 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพอิสระ และสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ โดยการเพิ่มรายวิชาที่ทันสมัยรายวิชาที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์งานช่างและรายวิชาที่มีความจำเป็นในปัจจุบัน จำนวน 44 คน

4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 326 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ ผู้สอนควรเข้มงวดในการฝึกปฏิบัติงาน และเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริง จำนวน 47 คน

4.3 ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 268 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ นักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและลงโทษอย่างจริงจัง และเมื่อได้รับการลงโทษแล้วควรแจ้งให้นักเรียนอื่นทราบด้วย เพื่อจะได้ไม่เอาอย่าง จำนวน 46 คน

4.4 ด้านอื่น ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจำนวน 306 ข้อ โดยข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ทิ้งขยะและอุปกรณ์ทำความสะอาด ที่นั่งพักผ่อนของนักเรียน สถานที่จอดยานพาหนะของนักเรียน ให้มีความสะอาดเหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และดูแลให้อยู่ในสภาพคืออยู่เสมอ จำนวน 49 คน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อมูลสถานภาพ และข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพและศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 – 2541 ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาและนำมาอภิปรายผลในการวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูล พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปวช.จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมากที่สุดในแต่ละปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษา ได้รับการปลูกฝังค่านิยมทางการศึกษา จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ หรือบุคคลอื่น ๆ ทำให้เห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับสูง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความต้องการความสำเร็จในชีวิตทางการศึกษา โดยต้องการศึกษาต่อให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ของ โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.2538 : 104; อ้างอิงมาจาก Knowles.1970) ที่ว่ามนุษย์ต้องการความเจริญงอกงาม ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ และต้องการได้รับการยอมรับในสังคม และอีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารเอื้อต่อการศึกษาต่อ จึงทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ที่ติดตามผลผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2526 เข้าตลาดแรงงานใน พ.ศ.2527 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูง

1. การประกอบอาชีพ

1.1 จากผลของการศึกษาที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ประกอบอาชีพส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพทันที ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละปีมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากสถาบันต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทำให้สถานประกอบการมีโอกาสที่จะรับสมัครคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะการทำงาน เข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการของตน ซึ่งจะมีผู้สำเร็จการศึกษาสมัครเข้าทำงานเป็นจำนวนมาก จากเหตุผลดังกล่าวอาจทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ต้องการประกอบอาชีพ ไม่ได้ประกอบอาชีพทันทีโดยอยู่ระหว่างหางาน หรือรอเรียกตัวเข้าทำงานก็อาจจะเป็นได้

1.2 ระยะเวลาในการหางาน พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการหางาน ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. 1 - 6 เดือน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในระดับ ปวช. ดำเนินการโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน ดังที่ สนั่น สุมิตร (2528:23) ได้เสนอแนวคิดว่าการเรียนการสอนอาชีวศึกษา จะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ฝึกงาน ได้ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยการกระทำ (Learning by doing) จากเหตุผลดังกล่าว อาจทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เป็นผู้มีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานช่าง ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงมีผลทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ใช้ระยะเวลาในการหางานสั้น สอดคล้องกับ วงศ์ศิริ รักเลี้ยง (2529:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากโรงเรียนเทคนิคพณิชยการพิษณุโลก ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524-2526 พบว่า สาขาวิชาที่สอน เนื้อหาหลักสูตร และการจัดการศึกษาที่เหมาะสมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทำให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับมาก สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 หน่วยงานที่ประกอบอาชีพ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ ในหน่วยงานสังกัดกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการปลูกฝังค่านิยมในการประกอบอาชีพรับราชการว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความมั่นคงและเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จึงต้องการที่จะประกอบอาชีพรับราชการ โดยเฉพาะในหน่วยงานทหาร ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษาเรียนอยู่ในสถาบันการศึกษาของทหารเป็นเวลานาน จึงได้รับค่านิยมว่าการรับราชการทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน (2540:10) ที่กล่าวว่าค่านิยมเป็น

ส่วนหนึ่งที่จะผลักดันให้นักศึกษายึดเป็นหลัก และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และยังคงคล้องกับงานวิจัยของ นิภา วัฒนาเวทิน (2529:31) ได้สำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้พบว่า นักเรียนชายมีความสนใจในอาชีพทหาร

1.4 ความเหมาะสมของตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่ปฏิบัติงานสูงกว่าวุฒิการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในระดับ ปวช. ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะในวิชาชีพต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และตอบสนองความต้องการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการทำงานจนเป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สูงกว่าวุฒิ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533:96) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษาของชุมชนบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม พบว่า ผู้ใช้แรงงานมีความเห็นว่า วุฒิการศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงานจะส่งผลต่อการมีโอกาสดำรงตำแหน่ง และการกำหนดค่าจ้างแรงงาน ซึ่งขัดแย้งกับรายงานการวิจัยของกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ที่ติดตามผลผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2526 เข้าตลาดแรงงานใน พ.ศ.2527 (กรมอาชีวศึกษา. 2527 : 28) พบว่านักเรียนปฏิบัติงานไม่ตรงตามวุฒิที่เรียน เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมบีบบังคับในเรื่องการหางาน ทำให้ตระหนักว่าหากเลือกงานก็จะหางานทำไม่ได้

1.5 ความเหมาะสมในงานที่ปฏิบัติ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตรงกับวิชาชีพที่จบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เข้าศึกษาตามความถนัดและความสนใจในสาขาวิชาที่ตนเองเห็นว่าสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่จะได้รับจากการเรียนไปใช้ในการดำเนินชีวิตในอนาคต ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จึงสมัครเข้าทำงานในตำแหน่งงานที่ได้ใช้ความรู้ความสามารถ ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา เพื่อตนเองสามารถปฏิบัติงานตามความถนัดและความสนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2521:45) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม พบว่า นักเรียนมีความสมัครใจหรือสนใจเลือกเรียนด้วยตนเอง

เป็นเพราะถูกกับนิสัยของตัวเอง และสอดคล้องกับ สุภาพรรณ โคตรจรัส (2527:144-146) ที่กล่าวว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีการวางแผน และเตรียมตัวเพื่องานอาชีพที่มีความเหมาะสมกับตนเอง ทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถ และความถนัด เพื่อที่จะได้ทำงานในอาชีพที่สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเอง และตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เล่าเรียนมา ซึ่งสอดคล้องกับ บุญรักษ์ ดันเจริญรัตน์ (2530:69) ที่ได้ศึกษาแผนการศึกษาต่อเพื่อการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 7 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สนใจอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับแผนการเรียนที่กำลังเรียนอยู่ และชนาภา อ้นไชยะ (2539:บทคัดย่อ) ที่ได้ติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หลักสูตรวิชาการออกแบบและสร้างแบบเพื่อการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะอาชีพสอดคล้องกับวิชาชีพที่เรียน

1.6 เงินเดือนหรือรายได้ครั้งแรก พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนหรือรายได้ครั้งแรกตรงตามวุฒิ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เข้าทำงานในหน่วยงานราชการซึ่งมีการกำหนดตำแหน่งงานและคุณวุฒิที่ใช้ในการสมัครงานที่ชัดเจน ดังนั้นรายได้หรือเงินเดือนครั้งแรกในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติจึงตรงตามวุฒิ และเป็นไปตามระเบียบของทางราชการที่กำหนด

1.7 จำนวนเงินเดือน หรือรายได้เฉลี่ยครั้งแรก พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนมากได้รับเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยครั้งแรก 5,001 - 7,000 บาท ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างตามคุณวุฒิในระดับ ปวช. ตามพระราชบัญญัติอัตราเงินเดือน ท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. 2537 ระดับ ป.1 ชั้น 4 ชั้นเงินเดือน 4,700 บาท ตามอัตราค่าจ้างเงินเดือนของทางราชการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการที่กำหนดคุณวุฒิ และอัตราค่าจ้างเงินเดือน ตามประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และพระราชบัญญัติอัตราเงินเดือนของทางราชการที่กำหนด

1.8 คุณวุฒิในการสมัครเข้าทำงานครั้งแรก พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนมากใช้วุฒิในการสมัครเข้าทำงานครั้งแรกระดับ ปวช. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรและการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในระดับ ปวช. ได้ดำเนินการตามหลักการอาชีวศึกษาโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะการปฏิบัติงานในวิชาชีพอย่างแท้จริง และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพในระดับช่างฝีมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. จึงมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถที่ได้เรียนมาว่าจะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ จึงใช้วุฒิระดับ ปวช. ในการสมัครเข้าทำงาน และสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมส่วนมากจะรับคนงานที่มีวุฒิระดับ ปวช. ซึ่งจะ

มีความรู้พื้นฐานในวิชาชีพและมีผู้สำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533:96) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษาของชุมชนบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม พบว่า โรงงานส่วนใหญ่จะกำหนดวุฒิการศึกษาในการรับคนงาน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างน้อยและมีแนวโน้มที่จะกำหนดวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น เนื่องจากการผลิตในระบบอุตสาหกรรมต้องอาศัยความรู้ และเทคโนโลยีต่างๆ มากขึ้น

1.9 ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนมาก ประกอบอาชีพลักษณะเป็นงานประจำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษามีความต้องการ ความมั่นคงในการประกอบอาชีพจึงเข้าทำงานในหน่วยงานที่ทำมีความมั่นคง มีรายได้เพียงพอ ต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งลักษณะงานประจำจะเป็นงานที่มีความมั่นคง รายได้แน่นอน ได้ทำงานในตำแหน่งเฉพาะตรงตามความรู้ ความสามารถ มีความก้าวหน้าในอาชีพ และมี สวัสดิการ ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จึงเลือกประกอบอาชีพในลักษณะงานประจำเพื่อ ความมั่นคงในชีวิตการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บำรุง สุพรรณ (2526:111) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวกับประชากรนอกโรงเรียนในเขตเมืองและชนบท พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สำราญ แสงเดช (2541:65) ที่สำรวจความสนใจของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ ในการเข้าเรียน หลักสูตรอาชีวศึกษาทางไกลของกรมอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่คิดที่จะเปลี่ยนอาชีพไปทำอย่างอื่นเพราะต้องการมีความมั่นคงในชีวิต มีรายได้และสวัสดิการที่ดี

1.10 การได้ข้อมูลแหล่งงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนมากได้ข้อมูล แหล่งงานโดยได้จากสถานศึกษาหรืออาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานประกอบการเห็นว่าการ จัดการเรียนการสอน และการปกครองของโรงเรียนช่างฝีมือทหารสามารถทำให้ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานช่าง มีความอดทน มีระเบียบวินัยในการ ทำงาน และมีความประพฤติเรียบร้อยตามอุดมการณ์ของหลักสูตร โดยเฉพาะหน่วยงานราชการ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม ที่เห็นว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารมีความเข้าใจใน ระเบียบปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมทหาร และสามารถปฏิบัติงานในหน่วยทหารได้ดี ซึ่งหน่วยงาน หรือสถานประกอบการเหล่านี้เมื่อมีความจำเป็นที่จะรับพนักงานเพิ่ม จึงมีการติดต่อแจ้ง ความต้องการหรือประกาศรับสมัครงานมายังโรงเรียน เพื่อแจ้งให้ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่กำลังจะ สำเร็จการศึกษาได้รับทราบ และข้อมูลการรับสมัครงานบางส่วนที่ได้จากศิษย์เก่าที่ไปประกอบ อาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ และทราบความต้องการพนักงานงานเพิ่มของหน่วยงานนั้น เมื่อกลับ เข้ามาเยี่ยมสถาบัน ครูอาจารย์ ก็ได้แจ้งความต้องการให้กับครู อาจารย์ได้ทราบ และเมื่อมีผู้สำเร็จ

การศึกษาคนใคว่างานหรือต้องการประกอบอาชีพ ก็จะได้รับคำแนะนำหน่วยงานที่ต้องการพนักงานเพิ่มให้ทราบ อาจเป็นด้วยสาเหตุดังกล่าวที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนมากได้ข้อมูลแหล่งงานโดยได้จากสถานศึกษาหรืออาจารย์

1.11 เหตุผลที่ได้ทำงานในหน่วยงานนี้ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนมากได้เข้าทำงานเพราะวิชาชีพที่จบตรงกับตำแหน่งงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาเลือกศึกษาต่อตามความถนัด และความสนใจ โดยเห็นว่าสาขาวิชาที่เข้าศึกษาต่อสามารถนำความรู้ที่จะได้รับจากการเรียนมาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตในอนาคต และผู้สำเร็จการศึกษาตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาชีพตามความสนใจของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2521:45) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพ และความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียน ประเภทช่างอุตสาหกรรม พบว่า นักเรียนมีความสมัครใจหรือสนใจเลือกเรียนด้วยตนเอง เป็นเพราะถูกกับนิสัยของตัวเองเข้าเอง ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาจึงสมัครเข้าทำงานในตำแหน่งที่ตนเองสนใจ และตนเองมีความรู้ความสามารถ ตรงกับสาขาวิชาชีพที่เรียนมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535:81) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรีพบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนขึ้นอยู่กับความคิดของตนเองมากที่สุด และจากการที่ผู้สำเร็จศึกษาได้รับการศึกษาในสาขาวิชาชีพมาตั้งแต่อยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ความสามารถ และทักษะประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาใช้ในการสมัครเข้าทำงานในสถานประกอบการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลทำให้ผู้สำเร็จการศึกษา ได้รับการพิจารณา รับเข้าทำงานในตำแหน่งที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สดรอง (สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. 2540:82 ; อ้างอิงมาจาก Strong.1954) ที่พบว่า คนที่สนใจในอาชีพหนึ่งจะสามารถทำคะแนนได้สูงในอาชีพนั้นมากกว่าคนที่เปลี่ยนอาชีพนั้น ไปยังอาชีพอื่น

1.12 ความพอใจในงานที่ทำอยู่ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่มีความพอใจในงานที่ทำอยู่โดยมีสาเหตุส่วนมาก เพราะเวลาทำงานไม่เป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาได้ตั้งความหวังในการเรียนให้ได้วุฒิสูงสุดเท่าที่จะทำได้ แต่ด้วยสภาวะเศรษฐกิจที่จำเป็นจึงต้องประกอบอาชีพ เพื่อช่วยเหลือครอบครัวก่อนและเมื่อมีโอกาสจึงเข้าศึกษาต่อในภายหลัง ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพในหน่วยงานที่สามารถศึกษาต่อได้ โดยไม่เป็นอุปสรรคในการทำงานก็จะมีความพึงพอใจในงานที่ทำ เพราะสามารถตอบสนองความต้องการด้านการศึกษา และสามารถแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจควบคู่กันไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา บุญประสิทธิ์ (2535:25) ได้ศึกษา แนวทางการส่งเสริมเพื่อช่วยเหลือคนงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า คนงานมีความต้องการ

การจัดอบรมการศึกษาวิชาชีพเพื่อเพิ่มพูนความรู้ แต่ระยะเวลาในการจัดอบรมควรสอดคล้องกับเวลาทำงานในโรงงาน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ ส่วนมากมีสาเหตุเพราะเวลาทำงานเป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ

1.13 การเปลี่ยนงานก่อนทำงานปัจจุบัน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนมากไม่เคยเปลี่ยนงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงานประจำในหน่วยงานที่มีความมั่นคง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน และเวลาทำงานไม่เป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้นและสามารถนำความรู้จากการศึกษาไปพัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า และสร้างความมั่นคงในชีวิตการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533:96) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาของชุมชน บริเวณแหล่งอุตสาหกรรม พบว่า ผู้ใช้แรงงานมีความเห็นว่าวุฒิการศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงาน จะส่งผลต่อการมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งและการกำหนดค่าจ้างแรงงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำรุง สุพรรณ (2526:111) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ที่เกี่ยวกับประชากรนอกโรงเรียนในเขตเมืองและชนบท พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ต้องการประกอบอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้เพิ่มขึ้น และส่วนผู้ที่เคยเปลี่ยนงานส่วนมากมีสาเหตุเพราะ ที่ทำงานใหม่ให้เงินเดือนสูงกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ แสงเดช (2541:65) ที่สำรวจความสนใจของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการในการเข้าเรียนหลักสูตรอาชีวศึกษาทางไกลของกรมอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่คิดที่จะเปลี่ยนอาชีพไปทำอย่างอื่น เพราะต้องการมีความมั่นคงในชีวิต มีรายได้และสวัสดิการที่ดี

2. การศึกษาต่อ

2.1 จากผลของการศึกษาที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนใหญ่จะเข้าศึกษาต่อทันทีภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบได้มีการวางแผน เตรียมตัวเพื่อจะศึกษาต่อไว้ล่วงหน้า สอดคล้องกับ สุภาพรรณ โคตรจรัส (2527:144) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีอายุ 20 - 25 ปี เป็นช่วงที่บุคคลจะมีความสนใจในเรื่องการวางแผน และการเตรียมตัวเพื่องานอาชีพ และสอดคล้องกับ ปราณิ รามสูตร (2528:60) พบว่า การที่นักศึกษาสนใจที่จะเลือกศึกษาต่อเป็นเพราะว่าได้มีการวางแผนเป้าหมายในการศึกษาต่อไว้กับตนเองไว้ล่วงหน้า ส่วนสาเหตุที่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อทันทีของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบพบว่า ต้องไปประกอบอาชีพ ซึ่งอาจเป็นผลมาจาก สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ทำให้จำเป็นต้องเลือกประกอบอาชีพเพื่อช่วยเหลือครอบครัวก่อน และเมื่อมีโอกาสจึงเข้าศึกษาต่อในภายหลัง

2.2 ลักษณะการศึกษาต่อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อในลักษณะเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่วงฝีมือทหารในระดับ ปวช. เป็นการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงได้ และผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า วุฒิในระดับประกาศนียบัตรยังไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประกอบอาชีพ และวุฒิที่ได้รับยังไม่เพียงพอจนเป็นที่ยอมรับของสังคมดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษามากจึงเข้าศึกษาต่อในลักษณะเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534:134) ที่ศึกษาองค์ประกอบในด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าในประเทศไทยผู้ที่มีการศึกษาในระดับต้น มักจะเรียนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำนรรจา ขอบชิต (2542:96) ที่ศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของพนักงานแบกถุงไม้กอล์ฟ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า พนักงานส่วนมากมีความต้องการที่จะศึกษาต่อให้สูงขึ้นเพื่อพัฒนาตนเองด้านการศึกษา

2.3 สังกัดของสถาบันที่เข้าศึกษาต่อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. จะศึกษาต่อที่โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหม ที่เปิดสอนระดับ ปวส. ในสาขาวิชาที่ต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคุ้นเคยกับสถานที่ ครูผู้สอน วิธีการสอน ความสะดวกในการเดินทาง และอาจเห็นว่าโรงเรียนช่างฝีมือทหารเป็นสถาบันการศึกษาที่เก่าแก่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน (2540:82) ที่ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายวิชาบริหารธุรกิจ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ขนาดของสถานศึกษา ความพร้อมทางด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ความมีชื่อเสียงและการได้รับความเชื่อถือจะมีผลต่อความคาดหวังในการเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบัน

2.4 สาเหตุที่เข้าศึกษาต่อ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาเข้าศึกษาต่อเพราะมีความประสงค์จะศึกษาต่อเพิ่มเติม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ยังไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประกอบอาชีพ และวุฒิที่ได้รับยังไม่เพียงพอจนเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษามากจึงมีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อเพิ่มเติมให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ จำนรรจา ขอบชิต (2542:96) ที่ศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของพนักงานแบกถุงไม้กอล์ฟ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า พนักงานส่วนมากมีความต้องการที่จะศึกษาต่อให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาตนเองด้านการศึกษา คล้องกับงานวิจัยของกอบชัย ตั้งวิสัย (2540:105)

ที่ศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของสตรี ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สตรีที่มีการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการเรียนต่อให้สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ในระดับการศึกษาสูงขึ้นไปปรับเปลี่ยนตำแหน่งการทำงานให้สูงขึ้น

2.5 ลักษณะสาขาวิชาหรือแผนกที่เข้าศึกษาต่อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเข้าศึกษาต่อในสาขาหรือแผนกที่ตรงหรือเกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาแต่ละคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสาขาวิชาชีพนั้นๆ มาตั้งแต่อยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ และเลือกที่จะศึกษาต่อในสาขาที่ต่อเนื่องหรือเกี่ยวข้องกับสาขาที่เป็นความรู้เดิมที่ตนได้เคยศึกษามาแล้ว เพื่อที่จะเพิ่มพูนความรู้เดิมที่มีอยู่ให้เพิ่มมากขึ้น และสามารถที่จะศึกษาได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ทวี ท่อแก้ว (2517:32) ที่กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะเรียนรู้เรื่องหนึ่งเรื่องใดได้คตินั้น จะต้องมีความรู้เดิมเป็นทุนอันจำเป็นต่อการเรียนรู้เรื่องนั้นอย่างเพียงพอ จึงจะสามารถเรียนรู้ได้ดีสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย เจนจตุรงค์ (2542:66) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาในวิทยาลัยพานิชการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาแต่ละคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทางสาขาอาชีพ ในระดับ ปวช.มาก่อนเข้าศึกษาต่อระดับ ปวส. ทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และประสบการณ์เดิมที่เคยเรียนมา ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและตัดสินใจเลือกเรียนต่อในแผนกวิชาตามที่ตนต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน (2540:16) ที่พบว่า หากบุคคลใดมีประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมมากเท่าใด ย่อมจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ได้ดี เพราะประสบการณ์เดิมจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นได้เปรียบเทียบในการเรียนรู้ได้รวดเร็วและสัมฤทธิ์ผล

2.6 การได้เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสอบเข้าเรียนต่อได้ด้วยความรู้ที่เรียนมา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสาขาวิชานี้มาตั้งแต่อยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ความสามารถ และทักษะประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสาขานี้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สดรอง (สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน.2540:82 ;อ้างอิงมาจาก Strong.1954) ที่พบว่า คนที่สนใจในอาชีพหนึ่งจะสามารถทำคะแนนได้สูงในอาชีพนั้นมากกว่าคนที่เปลี่ยนอาชีพนั้นไปยังอาชีพอื่น

2.7 สาเหตุที่เลือกเข้าศึกษาต่อในสาขานี้ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเลือกศึกษาต่อตามความถนัดและความสนใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าสาขาวิชาที่เข้าศึกษาต่อสามารถนำความรู้ที่จะได้รับจากการเรียนมานำตนเองให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตในอนาคต และผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวัยเริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นการตัดสินใจในการเลือกสาขาวิชาที่ศึกษา จึงเป็นไปตามความต้องการหรือความสนใจของตนเอง สอดคล้องกับ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2521:45) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพ และความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียน ประเภทการช่างอุตสาหกรรมพบว่า นักเรียนมีความสมัครใจหรือสนใจเลือกเรียนด้วยตนเอง เป็นเพราะถูกกับนิสัยของตัวเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535:81) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนขึ้นอยู่กับความคิดของตนเองมากที่สุด

2.8 วุฒิการศึกษาที่ได้รับหรือจะได้รับภายหลังสำเร็จการศึกษา จากสถาบันที่เข้าศึกษาต่อ พบว่าภายหลังจากสำเร็จการศึกษาในสถาบันที่เข้าศึกษาต่อ ผู้สำเร็จศึกษาส่วนใหญ่จะได้รับวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในสังคมไทยเรากำหนดให้เข้าศึกษาต่อและสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะสามารถออกไปประกอบอาชีพขั้นสูงได้ และได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไป ดังนั้นความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จึงมุ่งที่จะศึกษาให้จบระดับปริญญาตรี ซึ่งถือเป็นระดับการศึกษาที่สามารถออกไปประกอบอาชีพขั้นสูงได้ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ได้รับการยอมรับทั้งในด้านคุณวุฒิและวัยวุฒิ สามารถที่จะพัฒนาตนเอง และสังคมไปสู่ความเจริญงอกงาม สอดคล้องกับ พจน์ สะเพียรชัย (2526:8) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจในการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเนื่องจากความต้องการของผู้เรียน

2.9 วุฒิการศึกษาสูงสุดในปัจจุบัน พบว่า ในปัจจุบันผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนมาก มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับ ปวช. รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี และระดับ ปวส./ปวท./อนุปริญญา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่างกำลังศึกษาต่อเพิ่มเติม ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2-3 ปีในระดับ ระดับ ปวส. ระดับ ปวท. และระดับอนุปริญญา หรือระยะเวลา 4 ปีในระดับ ปริญญาตรี ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจึงยังคงมีวุฒิการศึกษาในระดับ ปวช. เท่าเดิม ต่อเมื่อสำเร็จการศึกษาในสถานบันที่เข้าศึกษาต่อแล้วจึงจะได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น

2.10 วุฒิกการศึกษาสูงสุดที่ตั้งใจจะศึกษาต่อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนมากตั้งใจจะศึกษาต่อให้ได้รับวุฒิกการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในสังคมไทยเราการเข้าศึกษาต่อและสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะสามารถออกไปประกอบอาชีพชั้นสูงได้ และได้รับการยอมรับจากสังคมทั่วไป ดังนั้นความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ จึงมุ่งที่จะศึกษาให้จบระดับปริญญาตรี ซึ่งถือว่าเป็นระดับการศึกษาที่สามารถออกไปประกอบอาชีพชั้นสูงได้ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับการยอมรับทั้งในด้านคุณวุฒิและวัยวุฒิ สามารถที่จะพัฒนาตนเอง และสังคมไปสู่ความเจริญงอกงามได้

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้โดยรวมทั้ง 3 หมวดวิชาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ได้ปรับปรุงพัฒนาขึ้นโดยยึดโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม ที่ต้องการแรงงานในระดับช่างฝีมือ สอดคล้องกับลักษณะหลักสูตรที่ดีตั้งที่ เสาวนีย์ เถววัลย์ (2536 : 44 – 46) ที่กล่าวไว้ คือ หลักสูตรต้องสะดวกที่จะนำไปใช้โดยคำนึงถึงผู้เรียน ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม มีความยืดหยุ่นตามความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่นและสภาพของโรงเรียน โดยทั่วไปผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตร ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ และมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับกาลสมัยอยู่เสมออีกประการหนึ่ง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารตามหลักสูตร จะเน้นทั้งการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามความต้องการของตลาดแรงงานอย่างแท้จริง เมื่อเรียนจบหลักสูตร สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา คือ เป็นกระบวนการเรียนการสอน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่

พึงประสงค์ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ เพื่อการประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 1)

และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า

3.1.1 หมวดวิชาพื้นฐาน ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาวิชาและรายวิชาในหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐาน มีความสอดคล้องต่อเนื่องและสัมพันธ์กันเริ่มจากรายวิชาที่มีเนื้อหาที่มีระดับความง่ายเริ่มเรียนก่อน และเพิ่มความลึกซึ้งของเนื้อหาวิชาให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อการส่งเสริมการเรียนในหมวดวิชาชีพ และต่อการนำไปใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดหลักสูตรแบบรายวิชาที่ใช้กับการจัดการศึกษาในระดับสูง ๆ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาซึ่งมีข้อดี คือ ผู้เรียนได้เรียนอย่างเป็นระบบระเบียบตามลำดับก่อนหลัง เนื้อหาวิชามีความต่อเนื่องกันดี ทำให้ความรู้ใหม่สอดคล้องกับความรู้เดิม ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับวิธีการเรียน เนื้อหาของแต่ละวิชาไม่ทำให้เกิดความสับสนกับวิชาอื่น ๆ และพัฒนาทางด้านความรู้และสติปัญญาของผู้เรียนได้มาก (เสาวนีย์ เลวลีย์.2536 :46 – 49) และอีกประการหนึ่ง ครู อาจารย์ผู้สอนของหมวดวิชาพื้นฐานทุกท่าน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และรับผิดชอบการสอนในรายวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับเสาวนีย์ เลวลีย์ (2536 : 1) ที่กล่าวว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีทักษะ มีทัศนคติ และค่านิยมในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาจึงสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (2528 : 92) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพระยะสั้นของครูผู้สอน และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า ครูผู้สอนควรมีความรู้ความชำนาญ และมีวุฒิตรงกับสาขาที่สอน

3.1.2 หมวดวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาหมวดวิชาชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยส่วนรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาหลักสูตร หมวดวิชาชีพ และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของโรงเรียน มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนด้วยความสมัครใจตามความสนใจและความต้องการศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพที่ตนเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.2538 :138; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา เขาก็จะเกิดความพอใจ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเข้ากับ

ลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ และอีกประการหนึ่ง ผลจากการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน โดยยึดโครงสร้างหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และความต้องการของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย เช่น มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ การพัฒนาครู และบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญในรายวิชาที่สอน ปรับปรุงการใช้สื่อการสอนและกระบวนการเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และสภาพของผู้เรียนในระดับ ปวช. โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในวิชาชีพนั้น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดอาชีวศึกษาของ สนั่น สุมิตร (2528 : 23) ที่ว่า การจัดการสอนอาชีวศึกษาจะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ฝึกงาน ได้ใช้เครื่องจักร เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกได้ก้าวหน้าขึ้นมาก ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ จอห์น ดิวอี้ ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยกระทำ (Learning by doing) สอดคล้องกับองค์ประกอบการเรียนรู้แบบทักษะจากการฝึกหัด (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ . 2538 : 39; อ้างอิงมาจาก Gange.1972) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการฝึกภาคปฏิบัติ และได้ฝึกกระทำอยู่เสมอ ๆ ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ จึงนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากหมวดวิชาชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายข้อได้ในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม มีบางข้อที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบระดับ ปวช. นำไปใช้ในระดับปานกลาง คือข้อทำงานช่างในสาขาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา และข้อปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ตำแหน่งงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. เข้าทำงานจะเป็นตำแหน่งงานที่มีการกำหนดวุฒิและหน้าที่การทำงานไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษามา และการทำงานสาขาอาชีพช่างอุตสาหกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จะเป็นการทำงานตามแบบงานที่ได้มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ไว้เรียบร้อยแล้ว โดยผู้เชี่ยวชาญหรือวิศวกร ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ระดับ ปวช. บางส่วนที่ประกอบอาชีพจึงไม่ได้ทำงานช่างในสาขาที่สำเร็จการศึกษา และไม่ได้ปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์

3.1.3 หมวดวิชาทหาร ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อวิชาหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่จัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยบรรจุวิชาทหารไว้ในหลักสูตร ครู อาจารย์ผู้สอนเป็นข้าราชการทหาร และการปกครองดูแลนักเรียนใช้แบบธรรมเนียมทหาร ซึ่งผู้ที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนช่างฝีมือทหารจะได้รับการอบรม ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสม และมีความรู้ความเข้าใจในกิจการ

ทหารนอกเหนือจากการเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน (ร.ด.) โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับการปลูกฝังอบรม และฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จึงมีทัศนคติและพฤติกรรมที่เหมาะสมเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจากความเคยชินที่ได้จากการเรียนหมวดวิชาทหารดังกล่าว จึงทำให้ผู้สำเร็จการศึกษากラスสมทบที่ประกอบอาชีพ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพได้โดยรวมและรายข้อได้ในระดับมาก โดยเฉพาะขอให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การให้ความเคารพและการแสดงความเคารพผู้มีศหรืออาวุโสสูงกว่า เป็นธรรมเนียมปฏิบัติของทหารที่มีความสำคัญและยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษากلاسสมทบ ได้รับการปลูกฝังอบรมในเรื่องดังกล่าวตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน กระทั่งสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จนเกิดความเคยชินและเป็นนิสัยติดตัว

3.2 จำแนกความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามอายุ รุ่นที่สำเร็จการศึกษา วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา และสถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า

3.2.1 ผู้สำเร็จการศึกษากلاسสมทบทุกกลุ่มอายุนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า ทุกหมวดวิชาผู้สำเร็จการศึกษาทุกกลุ่มอายุนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก ทุกหมวดวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษากلاسสมทบจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ส่วนใหญ่เข้าศึกษาเพราะมีความสนใจ ความต้องการจะมีความรู้ และทักษะในสาขาอาชีพ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ จากพื้นฐานความต้องการและความรู้สึกร่วมกันที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษามีระดับอายุใกล้เคียงกัน โดยมีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี ดังนั้น เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันเดียวกัน ในหลักสูตรเดียวกัน การจัดการศึกษาการถ่ายทอดความรู้และศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ย่อมทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกกลุ่มอายุ เรียนรู้เนื้อหาวิชาหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับ ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐ จุลสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า

นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นไม่แตกต่างกัน

3.2.2 ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกรุ่นที่สำเร็จการศึกษา นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษาพบว่า ทุกหมวดวิชาผู้สำเร็จการศึกษาทุกรุ่นส่วนใหญ่นำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรในระดับ ปวช. และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร สำหรับนักเรียนปกติ จะเน้นรายละเอียดเนื้อหาวิชาและการฝึกปฏิบัติในหมวดวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานอย่างแท้จริง สำหรับเข้าทำงานในหน่วยทหารภายหลังสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนนักเรียนภาคสมทบ การจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรดำเนินการเช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติทุกประการ ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบทุกรุ่นที่สำเร็จการศึกษา สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา พึ่งเจริญพงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีรุ่นที่เข้ารับการฝึกอบรมต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อโครงการอบรมนักลงทุนรุ่นเยาว์ของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในแง่ของการนำความรู้ที่ได้รับจากเนื้อหาหลักสูตรในการฝึกอบรม ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานตามหน้าที่ของตนไม่แตกต่างกัน

3.2.3 ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ทุกวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษานำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา พบว่าทุกหมวดวิชาผู้สำเร็จการศึกษาทุกวิชาชีพ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เข้าศึกษาในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ด้วยความสมัครใจ ความสนใจ ตามความถนัด และความต้องการของตน เพราะต้องการความรู้เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลฉวี วิศาลศิริกุล (2538 : 85) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนเพื่อต้องการความรู้และการประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับ พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่พบว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นส่วนมากนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพตามความถนัด และความชอบของตนเอง และอีกประการหนึ่ง หลักสูตร

ในระดับ ปวช. และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร มีจุดมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกวิชาชีพมีความรู้ความสามารถ มีทักษะการทำงานในสาขาอาชีพที่เข้ารับการศึกษ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้สาขาวิชาชีพที่เรียนจะแตกต่างกัน แต่เนื้อหาวิชาจะมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในทุกสาขาวิชาชีพ และจุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพราะอยู่ในความควบคุมของกองการศึกษาของโรงเรียน โดยการเรียนมุ่งเน้นรายละเอียดของเนื้อหาวิชาภาคทฤษฎี และการฝึกภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดความรู้ และทักษะการทำงานในสาขาอาชีพนั้น ๆ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเรียนใกล้เคียงกัน สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ พวงสุวรรณพันธ์มะม่วง (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้โดยรวมแตกต่างกัน

3.2.4 ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ที่มีสถานภาพต่าง ๆ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษานำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามสถานภาพภายหลังจากสำเร็จการศึกษา พบว่า ทุกหมวดวิชา ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีสถานภาพต่าง ๆ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษานำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในระดับ ปวช. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะในวิชาชีพต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอีกประการหนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษภาคสมทบ เข้าศึกษาตามความถนัดและความสนใจในสาขาวิชาที่ตนเองเห็นว่า สามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่จะได้รับจากการเรียนไปใช้ในการดำเนินชีวิตในอนาคต ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษภาคสมทบที่ประกอบอาชีพภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จึงนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการปฏิบัติงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา เพื่อสามารถปฏิบัติงานตามความถนัด และความสนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุภาพรรณ โศภจรังษ (2527 : 144 – 146) ที่กล่าวว่าผู้สำเร็จการศึกษามีการวางแผน และเตรียมตัวเพื่องานอาชีพที่มีความเหมาะสมกับตนเอง ทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถ และความถนัด เพื่อที่จะได้ทำงานในอาชีพที่สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเอง และตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียนมา

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาภา อ้นไชยะ (2539 : บทยัดย่อ) ที่ได้ติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรวิชาการออกแบบและสร้างแบบเพื่อการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาต่าง ๆ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษา จึงมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในวิชาชีพที่เรียนใกล้เคียงกัน สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในระดับมาก

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรไปใช้ในการศึกษาต่อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้โดยรวมทั้ง 3 หมวดวิชาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้มีการวางแผนสำหรับอนาคตในการประกอบอาชีพไว้ล่วงหน้า โดยการเข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ตนสนใจ ตามความถนัดและความต้องการ เพื่อการเตรียมตัวให้มีความรู้ความสามารถและทักษะ การปฏิบัติงานในสาขาอาชีพให้มีความเหมาะสมกับงานและสภาพการทำงานตามความต้องการของตน สอดคล้องกับ ปราณี รามสูต (2528 : 60) ที่พบว่า นักศึกษาสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อเป็นเพราะว่า ได้มีการวางแผนเป้าหมายในการศึกษาต่อให้กับตนเองไว้ล่วงหน้า และเมื่อมีการวางแผนเป้าหมายก็จะพยายามและมีความสนใจกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายนั้น ๆ ซึ่งอีกประการหนึ่ง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ได้ปรับปรุงพัฒนาขึ้นโดยยึดโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน และสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 8) และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนตามหลักสูตรเน้นการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติควบคู่กัน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพและหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาได้ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา ที่เป็นกระบวนการเรียนการสอน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 1)

และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา พบว่า

3.3.1 หมวดวิชาพื้นฐาน ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเนื้อหา และรายวิชาในหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐาน มีความสอดคล้องต่อเนื่องสัมพันธ์กัน เริ่มจากรายวิชาที่มีเนื้อหาพื้นฐานในระดับง่าย และจึงเรียนรายวิชาที่มีความลึกซึ้งของเนื้อหาวิชาที่มีความยากเพิ่มขึ้นตามลำดับ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เป็นไปตามระดับขั้นตอน เพียงพอต่อการนำไปใช้ส่งเสริมการเรียนในหมวดวิชาต่าง ๆ และเป็นเครื่องมือช่วยในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมภายหลังสำเร็จการศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดหลักสูตรแบบรายวิชาที่ใช้กับการศึกษาในระดับสูง ๆ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีข้อดี คือ ผู้เรียนได้เรียนอย่างเป็นระบบระเบียบตามลำดับก่อนหลัง เนื้อหาวิชามีความต่อเนื่องกัน ทำให้ความรู้ใหม่สอดคล้องกับความรู้เดิม ผู้เรียนจะมีความคุ้นเคยกับวิธีการเรียนและเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ไม่ทำให้เกิดความสับสนกับวิชาอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาความรู้และสติปัญญาของผู้เรียนเพิ่มได้มาก (เสาวนีย์ เลวลีย์, 2536 : 46 – 49) และครู อาจารย์ผู้สอนของหมวดวิชาพื้นฐานทุกท่าน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และรับผิดชอบการสอนในรายวิชาที่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา การเรียนการสอนในหมวดวิชาพื้นฐาน จึงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เสาวนีย์ เลวลีย์ (2536 : 1) ที่กล่าวว่า ผู้ทำหน้าที่จัดกิจกรรมทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ มีทักษะ มีทัศนคติและค่านิยมในเรื่องนั้น ๆ อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (2528 :92) ที่ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นของครูผู้สอนและผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่พบว่า ครูผู้สอนควรมีความรู้ความชำนาญและมีวุฒิตรงกับสาขาที่สอน ดังนั้นผู้ที่สำเร็จการศึกษาภาคสมทบจึงสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาหมวดวิชาพื้นฐาน ไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามมีบางข้อที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบนำไปใช้ได้ในระดับปานกลาง คือ ข้อคิดตามข่าวสารภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ข้อการติดตามข่าวสารภายนอกประเทศอยู่เสมอ และข้อติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ เป็นการศึกษาในสาขาวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม ต่อเนื่องจากสาขาวิชาชีพที่เรียนมาในระดับ ปวช. ซึ่งผู้เรียนต้องทุ่มเทเวลาให้กับการเรียน ต้องมีความมานะ มีความอดทนและตั้งใจในการเรียนเป็นอย่างสูง เพราะเป็นการศึกษาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยในระดับสูง ซึ่งจะต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างละเอียดลึกซึ้ง จากเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนต่อ บางส่วนไม่มีโอกาสในการติดตามข่าวสารภายในประเทศ และภายนอกประเทศได้ เพราะต้องทบทวนบทเรียน

และค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และผู้ที่กำลังศึกษามีโอกาสในการติดต่อกับส่วนราชการต่าง ๆ ก่อนข้างน้อย จึงทำให้ข้อติดต่oprะสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงอยู่ในระดับปานกลาง

3.3.2 หมวดวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาชีพไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาหลักสูตรหมวดวิชาชีพและการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของโรงเรียนมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนด้วยความสมัครใจ ตามความสนใจ ตามความสนใจ และความต้องการศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพที่ตนเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 138; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1978) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา และจากการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน โดยยึดโครงสร้างหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมในปัจจุบัน เป็นผลทำให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย เช่น มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญในรายวิชาที่สอน ปรับปรุงการใช้สื่อการสอน และกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และสภาพของผู้เรียนในระดับ ปวช. โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาภาคทฤษฎีในรายละเอียดของเนื้อหาวิชาชีพอย่างลึกซึ้ง และได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้มีความรู้และเกิดทักษะความชำนาญในวิชาชีพนั้น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการอาชีวศึกษาของ สนั่น สุมิตร (2528:23) ที่ว่า การจัดการสอนอาชีวศึกษาจะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ฝึกงาน ได้ใช้เครื่องจักร เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกได้ก้าวหน้าขึ้นมาก ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ จอห์น คิวอี้ ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยกระทำ (Learning by doing) ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ จึงนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากหมวดวิชาชีพไปใช้ในการศึกษาต่อ โดยรวมและรายชื่อได้ในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามมีบางข้อที่ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ระดับ ปวช. นำไปใช้ได้ในระดับปานกลางคือ ข้อทำงานช่างในสาขาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา ข้อปฏิบัติงานโดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ และข้อนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบเข้าศึกษาในสาขาวิชาชีพที่ต่อเนื่องกับที่เรียนมา การปฏิบัติงานช่างส่วนใหญ่ก็จะเกี่ยวเนื่องกับวิชาชีพที่จบ และการเรียนวิชาชีพในระดับสูงเป็นการเรียนในระดับสูงเป็นการเรียนขั้นหัวหน้างาน ซึ่งเป็นสามารถกำหนดลำดับขั้นการทำงาน และออกแบบงานได้ถูกต้องตามหลักวิชาการศึกษาในระดับนี้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ จึงจะมีโอกาสได้เริ่มเรียนเรื่องหลักการ

ออกแบบผลิตภัณฑ์ และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งแตกต่างจากการเรียนในระดับ ปวช. ซึ่งเป็นขั้นพื้นฐาน เป็นการเรียนรู้เพื่อฝึกให้เกิดทักษะการทำงานเบื้องต้น ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ จึงนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากหมวดวิชาชีพในข้อดังกล่าว ไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับปานกลาง

3.3.3 หมวดวิชาทหาร ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหม ที่จัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยบรรจุวิชาทหารไว้ในหลักสูตร ครู อาจารย์ผู้สอนเป็นข้าราชการทหาร และการปกครองดูแลนักเรียนใช้แบบธรรมเนียมทหาร ซึ่งผู้ที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนช่างฝีมือทหารจะได้รับการอบรมปลูกฝังความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสม และมีความรู้ความเข้าใจในกิจการทหารนอกเหนือจากการเรียนวิชาทหารรักษาดินแดน (ร.ด.) โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับการปลูกฝังอบรมและฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร และจากความเคยชินที่ได้จากการเรียนหมวดวิชาทหารดังกล่าว จึงทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ศึกษาต่อ นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อได้โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะช้อยู่ให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การให้ความเคารพและการแสดงความเคารพผู้มียศหรืออาวุโสสูงกว่า เป็นธรรมเนียมปฏิบัติของทหารที่มีความสำคัญและยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ได้รับการปลูกฝังอบรมในเรื่องดังกล่าวตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน กระทั่งสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จนเกิดความเคยชินและเป็นนิสัยติดตัว

3.4 จำแนกความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการศึกษาต่อ

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อ จำแนกตามอายุ รุ่นที่สำเร็จการศึกษา วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา และสถานภาพภายหลังสำเร็จ การศึกษาพบว่า

3.4.1 ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบทุกกลุ่มอายุนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า ทุกหมวดวิชา ผู้สำเร็จการศึกษาทุกกลุ่มอายุ นำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในระดับมากทุกหมวดวิชา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ส่วนใหญ่เข้าศึกษาเพราะมีความสนใจ ต้องการจะมีความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งจากพื้นฐานความต้องการ และความรู้ที่ศึกษากันและกันและมีระดับอายุใกล้เคียงกัน โดยมีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี ดังนั้น เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันเดียวกัน ในหลักสูตรเดียวกัน การจัดการศึกษา การถ่ายทอดความรู้และศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ย่อมทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกกลุ่มอายุ เรียนรู้เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารได้ใกล้เคียงกันสามารถ นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการศึกษาได้ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐ จุลสุวรรณ (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4.2 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกระดับ ที่สำเร็จการศึกษา นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา พบว่า ทุกหมวดวิชาผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ นำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร สำหรับนักเรียนภาคปกติ เน้นรายละเอียด ของเนื้อหาวิชา และการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงานอย่างแท้จริงสำหรับเข้าทำงานในหน่วยทหารภายหลังสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนนักเรียนภาคสมทบการจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรดำเนินการเช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติทุกประการ ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทุกระดับที่สำเร็จการศึกษา จึงเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพและหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในระดับมาก

3.4.3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทุกระดับที่สำเร็จการศึกษานำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชา จำแนกตามวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา พบว่าทุกหมวดวิชาผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษา ได้มีการวางแผนสำหรับอนาคตในการประกอบอาชีพไว้ล่วงหน้า โดยการเข้าศึกษาในสาขาวิชา ที่ตนสนใจตามความถนัดและความต้องการ เพื่อเตรียมตัวให้มีความรู้ความสามารถและทักษะการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพให้มีความเหมาะสมกับตนเองเหมาะสมกับงานและสภาพการทำงานตามความต้องการของตน สอดคล้องกับ ปราณิ รามสูต

(2528 : 60) ที่พบว่า นักศึกษาสนใจที่จะศึกษาต่อเป็นเพราะว่า ได้มีการวางเป้าหมายในการศึกษาต่อให้กับตนเองไว้ล่วงหน้า และเมื่อมีการวางเป้าหมายก็จะพยายามและมีความสนใจกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายนั้น ๆ เพราะต้องการความรู้เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลณี วิศาลศิริกุล (2538 : 85) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาร้อยละ 90 มีแรงจูงใจในการมาเรียนเพื่อต้องการความรู้และการประกอบอาชีพ และอีกประการหนึ่ง เนื้อหาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร มีจุดมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกวิชาชีพมีความสามารถมีทักษะ การทำงานและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาภาคทฤษฎี และได้ฝึกภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้มีความรู้และเกิดทักษะ ความชำนาญในวิชานั้น ๆ สามารถนำความรู้ที่ได้จากเนื้อหาวิชาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดอาชีวศึกษาของ สนั่น สุมิตร (2528 : 23) ที่ว่า การจัดการสอนอาชีพศึกษา จะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ฝึกงานได้ใช้เครื่องจักร เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกได้ก้าวหน้าขึ้นมาก ถึงแม้สาขาวิชาชีพที่เรียนจะแตกต่างกัน แต่เนื้อหาวิชาจะมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในทุกสาขาวิชาชีพที่เรียน โดยจุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการศึกษา ก็เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพราะอยู่ในความควบคุมของกองการฝึกและศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาคณะสหวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา จึงมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในสาขาวิชาชีพที่เรียนใกล้เคียงกัน สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานหมวดวิชาชีพ และ หมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในระดับมากไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับ พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง ที่พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้โดยรวมแตกต่างกัน

3.4.4 ผู้สำเร็จการศึกษาคณะสหวิชาชีพ ที่มีสถานภาพต่างต่าง ๆ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษานำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาจำแนกตามสถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า ทุกหมวดวิชา ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีสถานภาพต่าง ๆ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษานำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเนื้อหาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในระดับ ปวช. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎี และได้ฝึกภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด และอีกประการหนึ่งผู้สำเร็จการศึกษาเข้าศึกษาตาม

ความถนัด ความสนใจ และความต้องการในสาขาวิชาที่ตนเองเห็นว่า สามารถนำความรู้ หรือ ประสบการณ์ที่จะได้รับจากการเรียนไปใช้ในการดำเนินชีวิตในอนาคต ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จึงนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการศึกษาต่อได้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา เพื่อสามารถปฏิบัติงานตามความถนัด และความสนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง สุภาพรธรรม โคตรจรัส (2527 : 144 – 146) ที่กล่าวว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ได้มีการวางแผนและเตรียมตัวเพื่องานอาชีพที่มีความเหมาะสมกับตนเองทั้งทางด้านความสามารถและความถนัด เพื่อที่จะได้ทำงานในอาชีพที่สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับตนเอง และตรงกับสาขาวิชาชีพที่ได้เรียน ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาระดับที่มีสถานภาพต่าง ๆ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษา จึงมีความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพที่เรียนใกล้เคียงกัน สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาไปใช้ในการศึกษาต่อได้ในระดับมาก

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน และด้านอื่น ๆ สามารถอภิปรายได้ดังนี้ คือ

4.1 ด้านหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ความถี่สูงสุด คือ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพอิสระ และสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ โดยการเพิ่มรายวิชาที่ทันสมัย รายวิชาที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์งานช่าง และรายวิชาที่มีความจำเป็นในปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ศึกษาโดยใช้หลักสูตร เช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการทำงานในส่วนราชการ สังกัดกระทรวงกลาโหม ภายหลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งยังไม่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ที่ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจะออกสู่ตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรม หรือนำไปประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. บางคนเห็นว่า ความรู้และทักษะที่ได้รับในระดับ ปวช. ไม่เพียงพอที่จะนำไปประกอบอาชีพ จึงเข้าศึกษาต่อเพิ่มเติม แต่เนื่องจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับการนำไปใช้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในตลาดแรงงานในปัจจุบัน เพราะสภาพสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร บุญโรกุล (2528 : 150) ที่กล่าวว่า การจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมควรจัดให้มีความรู้ ความสามารถตามที่ตลาดแรงงานต้องการ และ วินัย สายหงษ์ (2528 : 93) ที่ว่า หลักสูตรควรยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และควรเปลี่ยนแปลงเนื้อหา

หลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับ จิรศักดิ์ พลรัฐนาสิทธิ (2529 : บทคัดย่อ) ที่ว่า หลักสูตรควรต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของ ตลาดแรงงาน และสภาพของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศักดิ์ดา สิมเสมอ (2535 : 98) ที่พบว่า การปรับปรุงหลักสูตรควรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพราะแนวโน้มของตลาดแรงงานไทยมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ความเป็นอุตสาหกรรมใหม่ การกำหนดหลักสูตรจะต้องให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมที่ได้เปลี่ยนแปลงไป และต้องเป็น หลักสูตรที่เตรียมคนเข้าสู่อาชีพด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ จิตจรส์อำพัน (2540 : 85) ที่พบว่า การจัดหลักสูตรอาชีวศึกษา ต้องให้มีความสอดคล้องกับตลาดแรงงานและให้ มีความหลากหลาย เพื่อให้ให้นักศึกษามีโอกาสเลือกวิชาที่ตนเองมีความสนใจ มีความถนัด และได้ ฝึกฝนในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อให้มีความรู้และทักษะความชำนาญ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ และเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการนำไปศึกษาต่อในระดับสูงได้

4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ มีความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ ผู้สอนควรเข้มงวดในการฝึกปฏิบัติ และเน้นให้ นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนช่างฝีมือทหารรับนักเรียนภาคสมทบเพิ่มเติมจาก นักเรียนภาคปกติ ทำให้ครูผู้สอนที่มีอยู่เดิมต้องมีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้น การบรรจุครูผู้สอนของ โรงเรียนในสาขาวิชาชีพช่างทำได้ไม่สะดวก เนื่องจากข้อจำกัดในระเบียบราชการทหาร การสมัคร และการสอบคัดเลือกทำได้ล่าช้า ไม่ทันกับความต้องการ และอาจทำให้ได้ผู้ที่มีคุณสมบัติไม่ตรงกับ ความต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540:91) พบว่า ปัญหาครูผู้สอนมี น้อยเพราะครูที่มีความรู้ ความชำนาญทางช่างอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ในกลุ่มสาขาที่ขาดแคลน มีโอกาสที่จะเลือกทำงานในสถานประกอบการที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าทางราชการ จึงมีผู้มา สมัครเป็นครูน้อย ดังนั้นทางโรงเรียนจึงบรรจุผู้สำเร็จการศึกษา ภาคปกติ ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เข้ารับราชการในหน้าที่ครูผู้สอนภายหลังจากสำเร็จการศึกษา ในระดับ ปวช. ซึ่งมีความสะดวกใน การคัดเลือก และการบรรจุเข้ารับราชการทหารได้ตามความต้องการ แต่เนื่องจากหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตครูผู้สอนวิชาชีพช่าง อุตสาหกรรมโดยตรง ผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติที่ทำหน้าที่ครูผู้สอนจึงขาดความรู้ ความชำนาญ และทักษะในการสอนทางช่างอุตสาหกรรม ขาดความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบครูและ กระบวนการสอนที่ถูกต้อง สอดคล้องกับ อุไรวรรณ วรรณศิลป์ (2540 : 90) ที่พบว่า ควรสรรหา ครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน และสำเร็จการศึกษาโดยตรงในสาขาที่สอน ควรมี เทคนิคและวิธีการสอนที่ทันสมัย สอดคล้องกับ สมคิด สายแวว (2533 : 11) ได้กล่าวว่า การสอน วิชาช่างอุตสาหกรรม ครูผู้สอนวิชาชีพจะต้องสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติควบคู่กัน เพื่อฝึก

ทักษะความชำนาญของนักเรียนให้สามารถนำเอาความรู้ความสามารถที่เรียนมาในแต่ละสาขาวิชา
ชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ
ตลอดจนสามารถควบคุม คุณภาพการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

4.3 ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ นักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมควรแจ้งให้
ผู้ปกครองทราบ และลงโทษอย่างจริงจัง และเมื่อได้รับการลงโทษแล้วควรแจ้งให้นักเรียนอื่นทราบ
ด้วยเพื่อจะได้ไม่เอาอย่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดของโรงเรียน
ช่วงฝีมือทหาร จะสอบสวนและลงโทษเป็นรายบุคคลหรือเฉพาะกลุ่มที่กระทำความผิด และแจ้งให้
ผู้ปกครองของผู้ที่กระทำความผิดได้รับทราบ โดยไม่ได้เปิดเผยให้บุคคลอื่นได้รับทราบความผิดนั้น
เพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษมีความอับอาย ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนคนอื่น ๆ ไม่ได้รับทราบ
ผลการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดนั้น ๆ

4.4 ด้านอื่น ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ข้อที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรปรับปรุงด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่
โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ห้องขยะและอุปกรณ์ทำความสะอาด ที่นั่งพักผ่อนนักเรียน สถานที่
จอดยานพาหนะของนักเรียนให้มีความสะอาดเหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และดูแลให้อยู่ใน
สภาพดีอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนช่วงฝีมือทหารเป็นสถาบันการศึกษาของทางราชการ
การจัดสรรงบประมาณของทางโรงเรียนมีจำกัด การจัดหาหรือปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก
ต่าง ๆ ทำได้ล่าช้า เนื่องจากงบประมาณที่มีจำกัด จำนวนบุคลากรและนักเรียนมีเป็นจำนวนมาก
และความกว้างขวางของพื้นที่ ทำให้ต้องดำเนินการตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน
และเนื่องจาก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในขณะที่เป็นนักเรียนต้องเดินทางไป-กลับ เพื่อมาเรียน
ในแต่ละวันเมื่อเลิกเรียนก็เป็นเวลาทำให้เกิดความลำบากในการเดินทาง นักเรียนบางส่วนต้องน
ยานพาหนะส่วนตัวมาเรียนทำให้สถานที่จอดยานพาหนะของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ และปัญหาของ
นักเรียนที่ต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างจริงจังทำให้เกิดความเมื่อล่า ต้องการสถานที่
พักผ่อนในระหว่างหยุดพักการเรียนอย่างเพียงพอ และจากปัญหาของจำนวนนักเรียนที่มีมาก
ดังกล่าว นั่งนักเรียนภาคปกติและนักเรียนภาคสมทบและพื้นที่บริเวณโรงเรียนที่กว้างขวาง ทำให้
เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดของโรงเรียนมีภาระงานเพิ่มขึ้น และเพื่อลดภาระงานทำความสะอาดให้
น้อยลง จึงต้องจัดหาถังขยะไว้ตามห้องเรียนและโรงฝึกงาน แต่จำนวนถังขยะและการจัดเก็บก็เป็น
ไปด้วยความล่าช้าในแต่ละวัน ดังนั้นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาจึงมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงด้านอาคาร
สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ดังที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ คือ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนใหญ่ เข้าศึกษาต่อเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก ดังนั้น โรงเรียนช่างฝีมือทหารควรพิจารณาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการในการนำไปใช้ศึกษาต่อของนักเรียน และสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีต่าง ๆ ในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียน ไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อเพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

1.2 จากที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบที่ประกอบอาชีพส่วนใหญ่ได้ข้อมูลแหล่งงานจากสถานศึกษาหรืออาจารย์ ดังนั้น โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ควรพิจารณาจัดให้มีหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวด้านการศึกษาและด้านอาชีพให้กับนักเรียนที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

1.3 จากที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการนำความรู้และทักษะที่ได้จากเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ ทั้ง 3 หมวดวิชา อยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นระหมวดวิชา พบว่ามีบางข้อนำไปใช้ในระหมวดปานกลาง ดังนั้น โรงเรียนช่างฝีมือทหารจึงควรพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ในด้านเนื้อหาวิชา และด้านการ จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ และรายวิชาที่ฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะและพฤติกรรมในการติดตามข่าวสารทั้งภายในและภายนอกประเทศ และการติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังควรจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสได้เรียนในวิชาช่าง อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ กับสาขาวิชาที่เรียน และควรพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน ในด้านการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานด้านช่างได้หลายสาขา สามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อเพิ่มเติมได้ และสามารถติดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 จากที่พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อในสถาบันในสังกัดกระทรวงกลาโหม โดยเฉพาะโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และตั้งใจจะศึกษาต่อให้ได้วุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ดังนั้นโรงเรียนช่างฝีมือทหารควรพิจารณาเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในแผนกช่างกลโลหะเพิ่มเติมจากแผนกช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกช่างยานยนต์ และควรขยายระดับการจัดการศึกษาไปจนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม และช่วยสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาให้รัฐบาลอีกทางหนึ่งด้วย

1.5 จากที่พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ ส่วนใหญ่ประพฤติปฏิบัติตน โดยให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีในสังคมไทย ดังนั้นโรงเรียนช่างฝีมือทหารควรสนับสนุนส่งเสริมและคงไว้ซึ่งการปกครองดูแลนักเรียนตามรูปแบบทหาร โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะ และวัยของนักเรียน

1.6 จากการศึกษาในปัจจุบันสภาพของสังคม และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นโรงเรียนช่างฝีมือทหารควรพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ และสามารถนำไปใช้ศึกษาต่อได้ โดยการเพิ่มรายวิชาที่มีความทันสมัย รายวิชาที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์งานช่าง และรายวิชาที่มีความจำเป็นในปัจจุบัน โดยเน้นให้ครูผู้สอนดูแลนักเรียนในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด และนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริง

1.7 นอกจากนี้โรงเรียนควรพิจารณาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพดี และมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเกี่ยวกับนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยศึกษาในรายละเอียดของรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรที่เรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ระหว่างผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติกับผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษา ความต้องการในการประกอบอาชีพและ
ศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียน
การสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.4 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชา
ชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียน
การสอนของโรงเรียนช่างฝีมือทหารให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2.5 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กลาโหม, กระทรวง. คำสั่งที่ กท 19/2537 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน.

ลงวันที่ 22 มกราคม 2537.

..... คำสั่งที่ กท 35/2537 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน. ลงวันที่ 31 มกราคม 2537.

..... คำสั่งที่ กท 594/2537 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการเชื่อมตักได้น้ำ. ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2538.

เกษม คำพยา, พันตรี. โรงเรียนช่างฝีมือทหารกับการเปิดการศึกษาระดับปริญญาตรี.

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล กรุงเทพฯ : โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ, 2537. อัดสำเนา.

ไกรเทพ ภมรบุตร, พลเรือตรี. การพัฒนานักเรียนช่างฝีมือ เพื่อความมั่นคงของชาติ.

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2539. อัดสำเนา.

กัมมนต์ พูนสวัสดิ์, พันเอก. การปรับยกระดับการศึกษา ภาคปกติ ของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร
โดยใช้งบประมาณเท่าเดิม. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล กรุงเทพฯ :

โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ, 2540. อัดสำเนา.

กอบชัย ตั้งวิสัย. การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของสตรีในเขตอำเภอพนมทวน
จังหวัดกาญจนบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 – 2544. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี,
ม.ป.ป., อัดสำเนา.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจ
สังคมและการศึกษาของชุมชนบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ :

กองวิจัยการศึกษา, 2533.

จันรรจา ขอบชิต. ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของพนักงานแบกถุงไม้กอล์ฟ
จังหวัดกาญจนบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2542. อัดสำเนา.

จินตนา ยูนิพันธ์. การจัดการเรียนการสอนพยาบาลศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

- จินตนา พึ่งเจริญพงษ์. การศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับการศึกษาที่มีต่อโครงการอบรม
นักลงทุนรุ่นใหม่ ของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- จิรศักดิ์ พลรัฐนาสิทธิ. สภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาผู้ใหญ่แผนกช่าง
เครื่องยนต์ ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ ; มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2528. อัดสำเนา.
- ชาญ แสงงามปลั่ง. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
วิทยาลัยเทคนิคระยอง ปีการศึกษา 2525 - 2529. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533. อัดสำเนา.
- ชนากา อ้นไชยะ. การติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น หลักสูตรวิชาการออกแบบ
และสร้างแบบเพื่อการตัดเย็บเครื่องแต่งกาย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- ชัยวุฒิ เกษพัฒนา. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
จากวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน, 2529.
- ณัฐ จุลวรรณ. ความคิดเห็นของนักศึกษาสายอาชีพในเรือนจำกลางคลองเปรม เกี่ยวกับการเรียน
การสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียน
อาชีวศึกษา ประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- คณั สุทธิพงษ์. การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
การโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- ทวี ท่อแก้ว. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครุศรีธรรมราช, 2517. อัดสำเนา.

นวลฉวี วิศาลศิริกุล. แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
อัคราณา.

นิภา วัชเนเวทิน. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัคราณา.

บุญจิตต์ ณ ลำเลียง. การสำรวจการทำงานของบัณฑิตทางการศึกษา ปีการศึกษา 2510.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัคราณา.

บุญรักษ์ ต้นเจริญรัตน์. แผนการศึกษาต่อเนื่องการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.

พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพินุลสงครามพิษณุโลก, 2530. อัคราณา.

บำรุง สุขพรรณ. การศึกษาปัญหาและสภาพความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับประชากรนอกโรงเรียน ทั้งในเขตเมืองและชนบท. กรุงเทพฯ : ศึกษาการพิมพ์, 2526.

ปราณี รามสูตร. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครุชนบุรี, 2528. อัคราณา.

ประชุมสุข อาชวบำรุง. งานมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์พระนคร, 2522.

ประพัฒน์ จำปาไทย. "นักวิจัยยุค," ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 10 (6) : 29 - 30 ;

สิงหาคม - กันยายน 2530.

พจน์ สะเพียรชัย. "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 (7) : 7;

ธันวาคม 2525- มกราคม 2526.

พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตร

วิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัคราณา.

พุลศรี อ่อนลมุล. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผุ้ครรภ์อนามัยที่สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่

ปี พ.ศ.2524-2526 ตามหลักสูตรผุ้ครรภ์อนามัย พุทธศักราช 2522 จากโรงเรียน

ผุ้ครรภ์อนามัยราชบุรี. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2529. อัคราณา.

พลทรัพย์ บุญวาณิช, พันเอก. ปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาการผลิตนักเรียน. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2538. อัคราณา.

- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ยุพา อุดมศักดิ์. "ข้อคิดในการติดตามผลบัณฑิตเพื่อปรับปรุงหลักสูตร;" คณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ. 7 (13) : 18-34 ; พฤศจิกายน 2515.
- ราชอาณาจักรการ, สำนัก. ประมวลพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานใน
โอกาสต่างๆ ปีพุทธศักราช 2523. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร, 2524.
- โรงเรียนช่างฝีมือทหาร. คู่มือนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร ภาคสมทบ ปีการศึกษา 2541.
กรุงเทพฯ : แผนกเครื่องช่วยฝึก, 2541. อัดสำเนา.
- _____. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533. กรุงเทพฯ
แผนกเครื่องช่วยฝึก, 2533. อัดสำเนา.
- ลัดดา สุวรรณรัตน์. แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพ
ของนักเรียนใน โรงเรียนประเภทการชั่งอุตสาหกรรม. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- วงศ์ศิริ รักเลี้ยง. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
จากโรงเรียนเทคนิคพิชฌัยการพิชญโลก ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 - 2526. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2529. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กอง. เอกสารแนะนำโรงเรียนช่างฝีมือทหาร. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ
โรงเรียนช่างฝีมือทหาร, 2541. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2518. อัดสำเนา.
- _____. คู่มือแนะแนวตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ :
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2521. อัดสำเนา.
- _____. เทียบความรู้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร.
หนังสือที่ ศธ 0608/3141 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2534.
- วิจิตร ศรีธำมาน. "คำบรรยายเรื่องการศึกษาคิดตามบัณฑิต;" รายงานการสัมมนาวิทยาลัยมหิดล
ครั้งที่ 8. 14 - 16 ; ตุลาคม 2525.

วิจิตร บุญโรกุล. "อาชีพกับหลักสูตรอาชีวศึกษาช่วงอุตสาหกรรม," อาชีพศึกษา. (4) : 19 ;
มกราคม 2528.

วิจิตร ประเสริฐธรรม. การบริหารการผลิต. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 2532.

วินัย สายหงษ์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสั้นของครูผู้สอน และผู้บริหาร
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.

วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2521.

วันดา เทือกขันธ์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2534 - 2539. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.

ศักดิ์ดา สิมเสมอ. ทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษาประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูงวิทยาลัย
ช่างกลปทุมวัน. วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน กรมอาชีวศึกษา, 2535.

สมคิด สายแหว. การจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ตามทัศนะของผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา
วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533.
อัดสำเนา.

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์. การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

สมชาย วรกิจเกษมสกุล. การติดตามการปฏิบัติการใช้หลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.

สมชัย เจนตจุงรงค์. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของนักศึกษาใน
วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542. อัดสำเนา.

สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อ สายวิชาการบริหารธุรกิจของ
นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขต
กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

สนั่น สุมิตร. "อาชีวศึกษาเพื่อใคร อย่างไร," วารสารอาชีวศึกษา. (11) :22-23; สิงหาคม 2528.

สถิต วงศ์สวรรค์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงสาสน์, 2523.

สุภาพรรณ โคตรจรัส. สุขภาพจิต:จิตวิทยาในการดำรงชีวิต. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

สุนันทา บุญประสิทธิ์. แนวทางส่งเสริมอาชีพเพื่อช่วยเหลือคนงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม
จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
อัดสำเนา.

สุริยา แก้วมณี. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
สาขาเทคนิคเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ ปีการศึกษา
2526 - 2532. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

สุเทพ อ่อนสกล, พันเอก. แนวความคิดในการพัฒนาระบบการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร.
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเสนาธิการทหาร, 2538. อัดสำเนา.

สาริต ทิมวัฒนบรรเทิง. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาจิตรศิลป์
และสาขาศิลป์ประยุกต์ โรงเรียนไทยจิตรศิลป์อาชีพะ ปีการศึกษา 2527 - 2529.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
อัดสำเนา.

สำราญ แสงเดช. การสำรวจความสนใจของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการในการเข้าเรียน
หลักสูตรอาชีวศึกษาทางไกลของกรมอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาในจังหวัดปทุมธานี.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
อัดสำเนา.

สำเนียง สิตาธรรม, นาวาอากาศตรี. โรงเรียนช่างฝีมือทหารกับการศึกษาในระดับ

ประโยควิชาชีพชั้นสูง. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล กรุงเทพฯ : โรงเรียนเสนาธิการ

ทหารอากาศ, 2530. อัดสำเนา.

เสาวนีย์ เลวลีย์. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2536.

อกนิษฐ์ หมั่นศรี, พลเรือตรี. การสอนระดับปริญญาตรีของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร.

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2541. อัดสำเนา.

อนันต์ อนันตรังสี. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.

อาชีพศึกษา, กรม. รายงานการติดตามผลผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2526 เข้าสู่

ตลาดแรงงานใน พ.ศ.2527. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2527.

_____. ภาวะการมีงานทำผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 39. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่าง

พระนคร, 2540.

_____. แนวทางการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่าง

พระนคร, 2535.

เอกราช อุดระ. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

อุทุมพร ทองอุไทย. สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา คู่มือเล่ม 1 พุทธิปริเขต. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

อุไรวรรณ วรรณศิลป์. ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตร

ครูเทคนิคชั้นสูง ช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

- Berdie, Ralph F. and others. Testing in Guidance and Counseling. New York : McGraw-Hill, 1963.
- Carner, Brother Carey. "A Follow-up study of Electronic Terminal Curriculum in Maryland Junior College for Three Entering Terms : Fall 1964, Spring 1965 and Fall 1965," Dissertation Abstracts International. : 31(3):998; September, 1970.
- Calvin, Lee B.T. Improving College Teaching. Washington D.C.:American Council on Education, 1970.
- Clifford P. Froehlich, Guidance Services in School, New York : McGraw-Hill, 1965.
- Cronbach, Joseph Lee. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper & Row. 1972.
- Deam, Thomas Everett. "Practice and Opinions Related to Follow-up Study By Public Junior Colleges," Dissertation Abstracts International. 31(2) : 674; August 1970.
- Downing, Lester N. Guidance and Counseling Service on Introduction. New York : McGraw-Hill, 1968.
- Erickson, Clifford E. A Basic Text for Guidance Workers. Chicago : Englewood Cliffs, N.J. Prentice-Hall, 1947.
- Good, Carter V. Editor. Dictionary of Education for Free People. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Langley, Billy Clark. "An Evaluation of the Air Condition Curriculum at Tarrant County Junior College Based on A Follow-up Study of Its Graduates." Dissertation Abstracts International , 37(5):107; February, 1977.
- Lefever, D.W. and others. Principles and Techniques of Guidance. New York : Ronald Press Co, 1950.
- Miller, F.M. and others. Guidance Principle and Services. 3rd ed. Columbus: Bell & Howell, 1978.
- Norris, Zeran and Hatch. The Information Service in Guidance. Chicago : Rand McNally & Company, 1960.
- Norris, Willa and others. The Information Service in Guidance. 2nd ed. Chicago : Rand McNally, 1966.
- Schertzer, Bruce and Shelley C. Stone. Fundamental of Guidance. Boston: Houghton Mifflin Co., 1971

Stoops, Emery and Gunnar L Wahlguist. Principles and Practices in Guidance. New York : McGraw - Hill Book Company Inc, 1958.

Wentling, T, L. Evaluating Occupational Education and Training Program. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon., 1980.

Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd edition. New York University : Harper & Row Inc., 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาและสาขาวิชาหรือแผนก

ตารางแสดงสถานที่ทำงานและตำแหน่งงาน

ตาราง 31 สถาบันการศึกษาและสาขาวิชาหรือแผนก

สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาหรือแผนก (n = 318)	ความถี่	ร้อยละ
ทบวงมหาวิทยาลัย (n = 42)		
1. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	26	8.17
1.1 สาขาเครื่องกลอุตสาหกรรม	6	1.88
1.2 สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม	4	1.25
1.3 สาขาเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม	4	1.25
1.4 สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม	3	0.94
1.5 สาขาช่างฝึกหัด แผนกช่างกลโรงงาน	2	0.62
1.6 สาขาออกแบบเครื่องกล	2	0.62
1.7 สาขาเทคโนโลยียานยนต์	2	0.62
1.8 สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออุตสาหกรรม	1	0.31
1.9 สาขาเทคโนโลยีการเชื่อม	1	0.31
1.10 สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า	1	0.31
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	6	1.88
2.1 สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า	3	0.94
2.2 สาขาเขียนแบบวิศวกรรม	2	0.92
2.3 สาขาวิศวกรรมเครื่องกล	1	0.31
3. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	6	1.88
3.1 คณะนิติศาสตร์	3	0.94
3.2 คณะศึกษาศาสตร์	2	0.92
3.3 คณะรัฐศาสตร์	1	0.31
4. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	3	0.94
4.1 สาขาบริหารอุตสาหกรรม	3	0.94

ตาราง 31 (ต่อ)

สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาหรือแผนก (n=318)	ความถี่	ร้อยละ
5. มหาวิทยาลัยรังสิต	1	0.31
5.1 สาขานิเทศศาสตร์	1	0.31
<u>กรมอาชีวศึกษา (n = 7)</u>		
1. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	5	1.57
1.1 สาขาแม่พิมพ์โลหะ	4	1.25
1.2 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	0.31
2. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ	2	0.62
2.1 สาขาเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล	2	0.62
<u>สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (n = 94)</u>		
1. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พระนครเหนือ	59	18.54
1.1 สาขางานซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล	12	3.77
1.2 สาขาผลิตเครื่องมือและแม่พิมพ์	9	2.82
1.3 สาขาเครื่องจักรอัตโนมัติ	8	2.51
1.4 สาขาแม่พิมพ์อัญมณี	7	2.20
1.5 สาขางานเชื่อมโลหะ	7	2.20
1.6 สาขาออกแบบเครื่องกล	5	1.57
1.7 สาขาเทคนิคอุตสาหกรรม	5	1.57
1.8 สาขาอิเล็กทรอนิกส์	4	1.25
1.9 สาขาไฟฟ้ากำลัง	3	0.94
2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	25	7.86
2.1 สาขาอิเล็กทรอนิกส์	9	2.82
2.2 สาขาช่างโลหะ	6	1.88
2.3 สาขาเทคนิคอุตสาหกรรม	5	1.57
2.4 สาขาช่างยนต์	3	0.94
สาขาเทคนิคการผลิต	2	0.62

ตาราง 31 -(ต่อ)

สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาหรือแผนก (n=318)	ความถี่	ร้อยละ
3. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนนทบุรี	10	3.14
3.1 สาขาอิเล็กทรอนิกส์	3	0.94
3.2 สาขาช่างโลหะ	2	0.62
3.3 สาขาเทคนิคอุตสาหกรรม	2	0.62
3.4 สาขาไฟฟ้ากำลัง	2	0.62
3.5 สาขาช่างยนต์	1	0.31
<u>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (n = 11)</u>		
1. โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม	5	1.57
1.1 สาขาช่างยนต์	2	0.62
1.2 สาขาการผลิต	2	0.62
1.3 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	0.31
2. โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม	4	1.25
2.1 สาขาช่างยนต์	3	0.94
2.2 สาขาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม	1	0.31
3. โรงเรียนเทคนิควิทยา	1	0.31
3.1 สาขาอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	1	0.31
4. โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู	1	0.31
4.1 สาขาเทคนิคอุตสาหกรรม	1	0.31
<u>สถาบันราชภัฏ (n = 33)</u>		
1. สถาบันราชภัฏพระนคร	21	6.60
1.1 สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	9	2.82
1.2 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์	4	1.25
1.3 สาขาเทคนิคอุตสาหกรรม	4	1.25
1.4 สาขาช่างยนต์	3	0.94
1.5 สาขาศิลปกรรม	1	0.31

ตาราง 31 (ต่อ)

สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาหรือแผนก (n=318)	ความถี่	ร้อยละ
2. สถาบันราชภัฏจันทรเกษม	8	2.51
2.1 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์	5	1.57
2.2 สาขาอุตสาหกรรมศิลป์	3	0.94
3. สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ (จังหวัดฉะเชิงเทรา)	3	0.94
3.1 สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	3	0.64
4. สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา	1	0.31
4.1 สาขาช่างก่อสร้าง	1	0.31
<u>กระทรวงกลาโหม (n = 129)</u>		
1. โรงเรียนช่างฝีมือทหาร	126	39.61
1.1 สาขาช่างยานยนต์	51	16.03
1.2 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์	46	14.46
1.3 สาขาช่างไฟฟ้า	29	9.12
2. โรงเรียนนายเรืออากาศ	1	0.31
3. โรงเรียนจ่าอากาศ	1	0.31
4. โรงเรียนนายสิบทหารบก	1	0.31
4.1 เหล่าทหารช่าง	1	0.31
<u>กระทรวงคมนาคม (n = 1)</u>		
1. สถาบันการบินพลเรือน	1	0.31
1.1 สาขานำร่องรักษาอากาศยาน	1	0.31
<u>กระทรวงมหาดไทย (n = 1)</u>		
1. โรงเรียนนายร้อยตำรวจ	1	0.31

ตาราง 32 สถานที่ทำงานและตำแหน่งงาน

สถานที่ทำงาน และตำแหน่งงาน (n = 82)	ความถี่	ร้อยละ
หน่วยงานราชการ (n = 39)		
1. สำนักงานทหารพัฒนา	13	15.85
1.1 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	4	4.88
1.2 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	3	3.65
1.3 ตำแหน่งช่างเครื่องกล	3	3.65
1.4 ตำแหน่งช่างเครื่องปรับอากาศ	2	2.44
1.5 ตำแหน่งพลขับ	1	1.22
2. ศูนย์รักษาความปลอดภัย	6	7.32
2.1 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	4	4.88
2.2 ตำแหน่งช่างเครื่องยนต์	3	3.65
2.3 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	2	2.44
3. โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ	3	3.65
3.1 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	2	2.44
3.2 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
4. กรมแผนที่ทหาร	3	3.65
4.1 ตำแหน่งช่างเครื่องกล	1	1.22
4.2 ตำแหน่งช่างยานยนต์	1	1.22
4.3 ตำแหน่งช่างประปา	1	1.22
5. กองบัญชาการกองทัพบก	2	2.44
5.1 ตำแหน่งช่างเครื่องปรับอากาศ	1	1.22
5.2 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	1	1.22
6. กรมช่างอากาศ	2	2.44
6.1 ตำแหน่งช่างโลหะ	1	1.22
6.2 ตำแหน่งช่างยานยนต์	1	1.22

ตาราง 32 (ต่อ)

สถานที่ทำงาน และตำแหน่งงาน (n = 82)	ความถี่	ร้อยละ
7. โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	2	2.44
7.1 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
7.2 ตำแหน่งช่างเครื่องปรับอากาศ	1	1.22
8. กรมยุทธบริการทหาร	2	2.44
8.1 ตำแหน่งพลขับ	1	1.22
8.2 ตำแหน่งช่างยานยนต์	1	1.22
9. กรมอู่ทหารเรือ	1	1.22
9.1 ตำแหน่งช่างโลหะ	1	1.22
10. กรมยุทธศึกษาทหาร	1	1.22
10.1 ตำแหน่งพลขับ	1	1.22
11. สยามกีฬากองทัพบก	1	1.22
11.1 ตำแหน่งเสมียนพิมพ์ดีด	1	1.22
12. สำนักงานเขตดอนเมือง	1	1.22
12.1 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ควบคุมงาน	1	1.22
13. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1	1.22
13.1 ตำแหน่งช่างยานยนต์	1	1.22
14. โรงพยาบาลราชวิถี	1	1.22
14.1 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	1	1.22
ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจของครอบครัว (n = 7)		
1. งานเอกชน (รับจ้างทั่วไป)	4	4.88
1.1 ตำแหน่งช่าง	3	3.65
1.2 ตำแหน่งหัวหน้าช่าง	1	1.22
2. ร้านเจริญกิจอูมิเนียม	1	1.22
2.1 ตำแหน่งช่างติดตั้ง	1	1.22
3. ร้านศรีกรุงยานยนต์	1	1.22
3.1 ตำแหน่งช่าง	1	1.22

ตาราง 32 (ต่อ)

สถานที่ทำงาน และตำแหน่งงาน (n = 82)		ความถี่	ร้อยละ
4	ร้านรุ่งเรืองโลหะกิจ	1	1.22
4.1	ตำแหน่งพนักงาน	1	1.22
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (n = 8)			
1.	องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	2	2.44
1.1	ตำแหน่งช่างบำรุง	1	1.22
1.2	ตำแหน่งช่างเครื่องยนต์	1	1.22
2.	องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	2	2.44
2.1	ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สื่อสาร	1	1.22
2.2	ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ติดตั้ง	1	1.22
3.	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	2	2.44
3.1	ตำแหน่งเจ้าหน้าที่เขียนแบบ	1	1.22
3.2	ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
4.	การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	1	1.22
4.1	ตำแหน่งพนักงานเก็บเงิน	1	1.22
5.	กรมไปรษณีย์โทรเลข	1	1.22
5.1	ตำแหน่งพนักงานขับรถ	1	1.22
หน่วยงานเอกชน (n = 28)			
1.	บริษัท MSC ทิทธิผล จำกัด	3	3.65
1.1	ตำแหน่งช่างเครื่องยนต์	1	1.22
1.2	ตำแหน่งช่างเครื่องกล	1	1.22
1.3	ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
2.	บริษัทสหพัฒนพิบูล จำกัด	3	3.65
2.1	ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
2.2	ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	1	1.22
2.3	ตำแหน่งฝ่ายผลิต	1	1.22

ตาราง 32 (ต่อ)

สถานที่ทำงาน และตำแหน่งงาน (n = 82)	ความถี่	ร้อยละ
3. บริษัท มิต้า (ประเทศไทย) จำกัด	3	3.62
3.1 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	2	2.44
3.2 ตำแหน่งพนักงานขาย	1	1.22
4. บริษัท โตโยต้ามอเตอร์ประเทศไทย จำกัด	3	3.65
4.1 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	2	2.44
4.2 ตำแหน่งพนักงานควบคุมคุณภาพ	1	1.22
5. ห้าง LOTUS ซูเปอร์มาเก็ต	2	2.44
5.1 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	1	1.22
5.2 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
6. บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด	2	2.44
6.1 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	1	1.22
6.2 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
7. โรงพยาบาลเพชรเวช	2	2.44
7.1 ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่เอ็กซเรย์	1	1.22
7.2 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
8. สายการบิน คาเธ่ย์แปซิฟิก	1	1.22
8.1 ตำแหน่งช่างเครื่อง	1	1.22
9. ร้าน M.K. สุกี้	1	1.22
9.1 ตำแหน่งพนักงานส่งอาหาร	1	1.22
10. ร้าน SEVEN ELEVEN	1	1.22
10.1 ตำแหน่งพนักงาน	1	1.22
11. บริษัท การบินไทย จำกัด	1	1.22
11.1 ตำแหน่งฝ่ายช่าง	1	1.22
12. บริษัทผลิตภัณฑ์ และวัสดุก่อสร้างเครือซีเมนต์ไทย จำกัด	1	1.22
12.1 ตำแหน่งพนักงานผลิต	1	1.22

ตาราง 32 (ต่อ)

สถานที่ทำงาน และตำแหน่งงาน (n = 82)	ความถี่	ร้อยละ
13. โรงพยาบาลวิภาวดี	1	1.22
13.1 ตำแหน่งช่างซ่อมบำรุง	1	1.22
14. บริษัท คอมพิวเตอร์ ไมโครซิสเต็ม จำกัด	1	1.22
14.1 ตำแหน่งพนักงานขาย	1	1.22
15. บริษัท ศรีเพชรอิฐซูเซิลส์ จำกัด	1	1.22
15.1 ตำแหน่งช่างเครื่องยนต์	1	1.22
16. ห้างโรบินสัน ซูเปอร์มาเก็ต	1	1.22
16.1 ตำแหน่งช่างไฟฟ้า	1	1.22
17. บริษัท สยามซีแพคบล็อก จำกัด	1	1.22
17.1 ตำแหน่งพนักงาน	1	1.22

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5644, 5646
ที่..... ทม 1007/ ๔๑๓๓ . วันที่ 18 สิงหาคม 2542
เรื่อง.....ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชิญชวนให้ ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/ ๒๖๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ สิงหาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เข้ารับราชการเรียนช่างฝีมือทหาร" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เล่ววัลย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร ศึกษาานิเทศก์ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๕๖๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

|๘ สิงหาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญาโท เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับสมทบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ พันเอก พิเศษ สุเทพ อ่อนสกล และ พันเอก พิเศษ พลทรัพย์ บุญวาณิช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์	<p>อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร</p>
2. พันเอก สุเทพ อ่อนสกล	<p>ผู้อำนวยการกองวิชาการ
โรงเรียนช่างฝีมือทหาร</p>
3. พันเอก พลทรัพย์ บุญวานิช	<p>ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา
โรงเรียนช่างฝีมือทหาร</p>
4. ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร	<p>ศึกษานิเทศก์ 7
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา</p>

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความร่วมมือ

ใบพิมพ์เวียน
เลขที่ ๕๕๗
๑๖๖ ๖๖๖ ๑๙๒
๕๗๕๐

ที่ ทม 1007/ 590๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญาโท เรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลักษณ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำ ปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้โรงเรียนช่าง ฝีมือทหารออกหนังสือในการส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบระดับ ปวช. รุ่นที่ 1- 5 จำนวน 332 คน ตอบแบบสอบถามการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ ร.อ.สมโภชน์ ภูระหงษ์ ได้เก็บข้อมูลงานการทำปริญญาโท ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5646

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานภาพการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ และศึกษา การนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ในด้านการประกอบอาชีพ หรือ การศึกษาต่อ ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลทางสถิติและประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารภาคสมทบ รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกฎระเบียบของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และสถานภาพการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อของผู้ตอบ

แบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร แบ่งเป็น 4 ส่วนย่อย คือ

ตอนที่ 1ก แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1ข แบบสอบถามสำหรับผู้ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ตอนที่ 1ค แบบสอบถามสำหรับผู้ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ตอนที่ 1ง แบบสอบถามสำหรับผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อและว่างงาน ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.

จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการศึกษาตามหลักสูตร ในหมวดวิชาพื้นฐาน

หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในด้านการประกอบอาชีพและด้านการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร

ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านกฎระเบียบของโรงเรียน

3. โปรดตอบแบบสอบถามตามคำชี้แจงให้ครบถ้วนทุกข้อ ตามสภาพความเป็นจริง ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่

ท่านตอบจะเป็นประโยชน์อย่างมากแก่โรงเรียนช่างฝีมือทหาร และนักเรียนรุ่นน้อง

4. การตอบแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ และ ไม่มีผลใด ๆ ต่อการปฏิบัติงาน หรือการศึกษาของท่าน

ขอขอบคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือ

ร้อยเอกสมโภชน์ ภูระหงษ์

นิติศาสตราจารย์ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และสถานภาพการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม
ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย / หรือใส่หมายเลขลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับ
ความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1ก แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ

() ต่ำกว่า 20 ปี

() 20 ปี - 25 ปี

() มากกว่า 25 ปี

2. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.

() รุ่นที่ 1

() รุ่นที่ 4

() รุ่นที่ 2

() รุ่นที่ 5

() รุ่นที่ 3

3. วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.

() วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง

() วิชาชีพช่างยานยนต์

() วิชาชีพช่างกลโรงงาน

() วิชาชีพช่างไฟฟ้า

() วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน

() วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

() วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น

4. สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.

() ประกอบอาชีพ

() ศึกษาต่อ

() ประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กัน

()ว่างงาน

ถ้าประกอบอาชีพ โปรดตอบ ตอนที่ 1ก และ ตอนที่ 2

ถ้าศึกษาต่อ โปรดตอบ ตอนที่ 1ข และ ตอนที่ 2

ถ้าประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กัน โปรดตอบ ตอนที่ 1ข, ตอนที่ 1ก และ ตอนที่ 2

ถ้าว่างงาน โปรดตอบ ตอนที่ 1ง และ ตอนที่ 2

ตอนที่ 1 ข แบบสอบถามสำหรับผู้ศึกษาต่อ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

1. การศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.

☐ ศึกษาต่อทันที	☐ ไม่ได้ศึกษาต่อทันที
กรณีที่ท่านไม่ได้ศึกษาต่อทันที	
☐ ประกอบอาชีพ	☐ อยู่บ้านเฉย ๆ
☐ อื่น ๆ (ระบุ)	

2. ลักษณะการศึกษาต่อ

☐ เพิ่มวุฒิการศึกษา	☐ ไม่ได้เพิ่มวุฒิการศึกษา
สถาบัน (โปรดระบุชื่อ)	สาขาวิชาหรือแผนก.....

3. สังกัดของสถาบันที่เข้าศึกษาต่อ

☐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	☐ ทบวงมหาวิทยาลัย
☐ กรมอาชีวศึกษา	☐ สถาบันราชภัฏ
☐ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

4. สาเหตุที่เข้าศึกษาต่อ (ตอบได้หลายข้อ)

☐ ไม่ประสงค์จะทำงาน	☐ หางานทำไม่ได้
☐ ผู้ปกครองให้ศึกษาต่อ	☐ เงินเดือนตามวุฒิน้อยเกินไป
☐ ความรู้ ความสามารถ ในระดับ ปวช.
ไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้	☐ ประสงค์จะศึกษาต่อเพิ่มเติม
	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

5. ลักษณะสาขาวิชา หรือแผนกที่เข้าศึกษาต่อ

☐ ตรงหรือเกี่ยวข้องกับวิชาที่จบ	☐ ไม่ตรงหรือไม่เกี่ยวข้องกับวิชาที่จบ

6. การได้เข้าศึกษาต่อในสาขานี้ (ตอบได้หลายข้อ)

☐ สอบได้ด้วยความรู้ที่เรียนมา	☐ ต้องเรียนพิเศษเสริมก่อนสอบ
☐ ฝากเข้าเรียนตามโควต้าสถาบัน	☐ มีผู้สนับสนุนฝากเข้าเรียน
☐ สอบเข้าสาขาที่ชอบไม่ได้	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

7. สาเหตุที่เลือกศึกษาต่อในสาขานี้ (ตอบได้หลายข้อ)

☐ ตามความถนัดและความสนใจ	☐ ตามคำแนะนำของรุ่นพี่
☐ ตามความต้องการของผู้ปกครอง	☐ ตามเพื่อน
☐ เป็นสาขาที่ต่อเนื่องจากที่เรียนมา	☐ อื่น ๆ ระบุ.....
☐ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์แนะแนว	

8. วุฒิที่ได้รับ หรือจะได้รับภายหลังจากสำเร็จการศึกษา จากสถาบันที่เข้าศึกษาต่อ

☐ ปวช.	☐ ปวส. / ปวท. / อนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

9. วุฒิสถุที่สุดของท่านในปัจจุบัน

☐ ปวช.	☐ ปวส. / ปวท. / อนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

10. วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ตั้งใจจะศึกษาต่อ

☐ ปวช.	☐ ปวส. / ปวท. / อนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 1ก แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบอาชีพ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

1. การประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.
() ประกอบอาชีพทันที () ไม่ได้ประกอบอาชีพทันที
กรณีที่ท่านไม่ได้ประกอบอาชีพทันที
() ศึกษาต่อ () อื่น ๆ ระบุ.....
() อยู่บ้านเฉย ๆ
2. ระยะเวลาในการหางาน หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช.
() 1 – 6 เดือน () 6 เดือน – 1 ปี
() 1 – 2 ปี () มากกว่า 2 ปี
3. หน่วยงานที่ประกอบอาชีพ
() ราชการ () รัฐวิสาหกิจ
() ธุรกิจส่วนตัว / ธุรกิจของครอบครัว () เอกชน
สถานที่ทำงาน (โปรดระบุชื่อ).....
ตำแหน่ง.....
4. ความเหมาะสมของตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ
() ต่ำกว่าวุฒิ () ตรงตามวุฒิ
() สูงกว่าวุฒิ
5. ความเหมาะสมในงานที่ปฏิบัติ
() ตรงกับวิชาชีพที่จบ () ไม่ตรงกับวิชาชีพที่จบ
6. เงินเดือนหรือรายได้ครั้งแรก
() ตรงตามวุฒิ () ไม่ตามวุฒิ
7. จำนวนเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยครั้งแรก
() ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,001 – 7,000 บาท
() 7,001 – 10,000 บาท () มากกว่า 10,000 บาท
8. คุณวุฒิที่ใช้ในการสมัครเข้าทำงานครั้งแรก
() ต่ำกว่า ปวช. () ปริญญาตรี
() ปวช. () อื่น ๆ ระบุ.....
() ปวส. / ปวท. / อนุปริญญา
9. ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ
() งานประจำ () งานชั่วคราว
10. การได้ข้อมูลแหล่งงาน
() ประกาศแจ้งความ () สถานศึกษา หรืออาจารย์
() เพื่อนรุ่นพี่ () บิดา มารดา หรือญาติ
() สำนักจัดหางาน () อื่น ๆ ระบุ.....

11. เหตุผลที่ได้ทำงานในหน่วยงานนี้ (ตอบได้หลายข้อ)

วิชาชีพที่ตรงกับตำแหน่งงาน

มีผู้สนับสนุน / มีผู้ฝากเข้าทำงาน

สอดคล้องเลือกเข้าได้

มีทุนในการประกอบอาชีพส่วนตัว

ไม่เลือกงาน

อื่น ๆ ระบุ.....

12. ความพอใจในงานที่ทำอยู่

พอใจในงาน

เพราะ (ระบุ).....

ไม่พอใจในงาน

เพราะ (ระบุ).....

13. การเปลี่ยนงาน ก่อนทำงานปัจจุบัน

เคยเปลี่ยนงาน

ไม่เคยเปลี่ยนงาน

สาเหตุที่เปลี่ยน (ระบุ) 1.

2.

3.

ตอนที่ 1ง แบบสอบถามสำหรับผู้ว่างงาน และไม่ได้กำลังศึกษาภายหลังสำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

1. สาเหตุที่ว่างงาน

☐ สอบแข่งขันไม่ได้	☐ ตำแหน่งว่างไม่ตรงกับวุฒิที่จบ
☐ อยู่ระหว่างรอคำตอบ	☐ ไม่ทราบแหล่งงาน
☐ ถูกเลิกจ้าง	☐ ลาออกเนื่องจากไม่ชอบงานเดิม
☐ ไม่มีงานที่พอใจ	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ ไม่อยากทำงาน	

2. อาชีพที่ต้องการทำ

☐ รับราชการ	☐ พนักงานบริษัท / เอกชน
☐ พนักงานขององค์กร / รัฐวิสาหกิจ	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ อาชีพอิสระ	

3. สาเหตุที่เลือกอาชีพนี้

☐ เป็นอาชีพของผู้ปกครองหรือครอบครัว	☐ เห็นความก้าวหน้าในอาชีพ
☐ ตรงกับความรู้อาชีพที่เรียน	☐ ไม่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญมาก
☐ ใช้เงินลงทุนน้อย	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ ให้ผลตอบแทนสูง	

4. สาเหตุที่ไม่ศึกษาต่อ

☐ สอบเข้าเรียนไม่ได้	☐ กำลังรอประกอบอาชีพ
☐ ไม่มีทุนการศึกษา	☐ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ
☐ ไม่มีสาขาที่ต่อเนื่อง	☐ ยังไม่อยากศึกษาต่อ
☐ ไม่มีสถานศึกษาในพื้นที่	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ความต้องการศึกษาต่อ

☐ ต้องการ	☐ ไม่ต้องการ

6. สาขาที่ต้องการศึกษาต่อ

☐ สาขาวิชาชีพที่ต่อเนื่อง	☐ สาขาวิชาชีพใหม่

สาเหตุที่เลือกศึกษาสาขาวิชาชีพใหม่

☐ ต้องการประกอบอาชีพที่มีความสะดวกสบาย	☐ วิชาชีพเดิมหางานทำยาก
☐ วิชาชีพเดิมมีความก้าวหน้าในอาชีพน้อย	☐ ต้องการสาขาวิชาชีพที่ตลาดต้องการ
☐ ต้องการเรียนในสาขาวิชาที่ศึกษาต่อได้กว้าง	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	
-

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากศึกษาตามหลักสูตรใน หมวดวิชาพื้นฐานหมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับการนำไปใช้ใน การประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อตามความคิดเห็นของท่าน หรือความเป็นจริงมากที่สุด

ถ้าท่าน ประกอบอาชีพ ภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โปรดตอบแบบสอบถาม ในช่อง ระดับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

ถ้าท่าน ศึกษาต่อ ภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โปรดตอบแบบสอบถาม ในช่อง ระดับการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ

ถ้าท่าน ประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โปรดตอบแบบสอบถามในช่อง ระดับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และระดับการนำไปใช้ในการศึกษาต่อ

ถ้าท่าน วางงานเนื่องจากลาออก หรือถูกเลิกจ้าง ภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. จากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร โปรดตอบแบบสอบถามในช่อง ระดับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

- คะแนน 5 หมายถึง ระดับการนำไปใช้มากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ระดับการนำไปใช้มาก
- คะแนน 3 หมายถึง ระดับการนำไปใช้ปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ระดับการนำไปใช้น้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ระดับการนำไปใช้น้อยที่สุด

ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ					ข้อความ	ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อ				
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
					หมวดวิชาพื้นฐาน					
					1 ปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ.....					
					2 ดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรม.....					
					3 ปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์.....					
					4 เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น.....					
					5 เข้าร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม.....					
					6 เคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคล.....					
					7 ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย..					

ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ ในการประกอบอาชีพ					ข้อความ	ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ ในการศึกษาต่อ				
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
.....	8 ปฏิบัติคนเพื่อส่งเสริมความเป็นไทย.....
.....	9 ร่วมอนุรักษ์การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....
.....	10 ติดตามข่าวสารภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง.....
.....	11 ติดตามข่าวสารต่างประเทศอยู่เสมอ.....
.....	12 ดำเนินชีวิตอย่างประหยัดตามอัตภาพ.....
.....	13 คิดต่อประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ.....
.....	14 ดูแลรักษาสุขภาพของตนเองและครอบครัวให้ ดีอยู่เสมอ.....
.....	15 ร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....
<u>หมวดวิชาชีพ</u>										
.....	1 ค้นคว้าเทคนิคการทำงานใหม่ ๆ เสมอ.....
.....	2 ค้นคว้าทฤษฎีช่างเพิ่มเติม.....
.....	3 เตรียมและใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน ได้อย่างถูกต้อง.....
.....	4 ใช้เครื่องจักรเครื่องมือ ในการปฏิบัติงาน ได้อย่างปลอดภัย.....
.....	5 ประยุกต์ใช้เครื่องจักรเครื่องมือ ในการปฏิบัติงานช่าง.....
.....	6 ปฏิบัติงานช่างตามหลักวิชาที่เรียนมา.....
.....	7 ทำงานช่างในสาขาที่ท่าน ไม่ได้สำเร็จการศึกษา.....
.....	8 ซ่อมบำรุง ดูแลเครื่องจักรเครื่องมือ ให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งาน.....
.....	9 เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน ได้อย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพ.....
.....	10 ปฏิบัติงาน โดยใช้หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์.....
.....	11 ปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้การเขียนแบบช่าง.....
.....	12 วางแผนกำหนดขั้นตอนและวิธีการทำงานก่อน ลงมือทำงาน.....

ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ ในการประกอบอาชีพ					ข้อความ	ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ ในการศึกษาต่อ				
มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
					13 ใช้ความรู้ที่เรียนตรวจสอบผลงานที่ปฏิบัติได้ ตามหลักวิชา.....					
					14 ใช้ความรู้ที่เรียนควบคุมการปฏิบัติงานช่างได้ ตามหลักวิชา.....					
					15 ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงงาน.....					
					16 แสดงเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพช่างต่อผู้อื่น.....					
					17 ถ่ายทอดความรู้ เทคนิคการทำงานต่อผู้อื่น.....					
					18 นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน.....					
					19 ปฏิบัติงานด้วยความประณีตถูกต้องตามแบบงาน...					
					20 ใช้ความคิด และสร้างสรรค์ผลงานใหม่.....					
					หมวดวิชาทหาร					
					1 ปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพตนเองให้ดีขึ้น.....					
					2 เป็นหัวหน้า หรือผู้นำในการทำงานต่าง ๆ.....					
					3 ปฏิบัติตามตามกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ.....					
					4 แสดงเจตคติที่ดีต่อกิจการทหาร.....					
					5 ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย.....					
					6 ปฏิบัติตนด้วยความเสียสละ.....					
					7 แสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่น.....					
					8 กล้าแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้อง.....					
					9 ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น.....					
					10 ปฏิบัติงานด้วยความอดทน.....					
					11 ปฏิบัติตนด้วยความมีเกียรติและศักดิ์ศรี.....					
					12 ปฏิบัติตนด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่.....					
					13 ให้ความเคารพผู้ที่มีอาวุโสสูงกว่า.....					
					14 เอาใจใส่ต่อผู้มีอาวุโสต่ำกว่า.....					
					15 ปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียร.....					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกฎระเบียบของโรงเรียนช่างฝีมือทหาร

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยการเขียนรายละเอียดลงในช่องว่างต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร

.....
.....
.....
.....

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

3. ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน

.....
.....
.....
.....

4. ด้านอื่นๆ

.....
.....
.....
.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	ร้อยเอกสมโภชน์ ภูระหงษ์
เกิดวันที่	10 มิถุนายน พ.ศ.2502
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	3/5206 ซ.พหลโยธิน 30 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ครูวิชาช่าง แผนกช่างกลโลหะ
สถานที่ทำงาน	แผนกช่างกลโลหะ กองการฝึกและศึกษา โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2518	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเสาวณิตวิทยาคาร
พ.ศ.2521	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิชาช่างปรับทั่วไป โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
พ.ศ.2531	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขางานการผลิต วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน
พ.ศ.2525	ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม
พ.ศ.2543	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนช่างฝีมือทหาร

บทคัดย่อ
ของ
ร้อยเอกสมโภชน์ ภูระหงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2543

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสำรวจลักษณะการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหาร และศึกษาการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชา ในหลักสูตรใน 3 หมวดวิชา ได้แก่หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือทหาร พุทธศักราช 2533 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 - 2541 รวม 5 รุ่น จำนวน 328 คน ใน 7 วิชาชีพ คือ วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง วิชาชีพช่างกลโรงงาน วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น วิชาชีพช่างยานยนต์ วิชาชีพช่างไฟฟ้า และวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่าและคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลการศึกษาต่อและข้อมูลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา
 - 1.1 ข้อมูลการศึกษาต่อ
 - 1.1.1 ผู้สำเร็จการศึกษาเลือกศึกษาต่อมากกว่า ประกอบอาชีพ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษา โดยเข้าศึกษาต่อทันที ในลักษณะเพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น
 - 1.1.2 ผู้สำเร็จการศึกษาเข้าศึกษาต่อในสถาบันสังกัดกระทรวงกลาโหม ในสาขาวิชาที่ตรง หรือเกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา
 - 1.2.3 ผู้สำเร็จการศึกษามีความประสงค์จะศึกษาต่อเพิ่มเติม โดยเลือกสาขาที่ศึกษาต่อตามความถนัด และความสนใจ
 - 1.2.4 ผู้สำเร็จการศึกษาสอบเข้าเรียนต่อได้ด้วยความรู้ที่เรียนมา
 - 1.2.5 ในปัจจุบันผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปวช. และวุฒิการศึกษาสูงสุดที่ตั้งใจจะศึกษา คือ ระดับปริญญาตรี
 - 1.2 ข้อมูลการประกอบอาชีพ
 - 1.2.1 ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ได้ประกอบอาชีพทันที โดยต้องใช้ระยะเวลาในการหางาน 1 – 6 เดือน
 - 1.2.2 ผู้สำเร็จการศึกษาประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ ลักษณะของงานเป็นงานประจำ

1.2.3 ผู้สำเร็จการศึกษา ปฏิบัติงานในตำแหน่งสูงกว่าวุฒิกการศึกษา และ
ปฏิบัติงานตรงกับวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา

1.2.4 ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับเงินเดือนครั้งแรกตรงตามวุฒิกการศึกษา โดยได้
รับเงินเดือนเฉลี่ย จำนวน 5,001 – 7,000 บาท

1.2.5 ผู้สำเร็จการศึกษาใช้วุฒิกศึกษาระดับ ปวช. ในการสมัครเข้าทำงาน
ครั้งแรก

1.2.6 ผู้สำเร็จการศึกษาได้ข้อมูลแหล่งงานจากสถานศึกษา หรืออาจารย์ และ
สาเหตุที่ได้อ่านทำเพราะไม่เลือกงาน

1.2.7 ผู้สำเร็จการศึกษามีความพอใจในงานที่ทำอยู่ เพราะเวลาทำงาน ไม่เป็น
อุปสรรคในการศึกษาต่อ

1.2.8 ผู้สำเร็จการศึกษางานบางส่วนเคยเปลี่ยนงานก่อนทำงานในปัจจุบันเพราะที่
ทำงานใหม่ให้เงินเดือนสูงกว่า

2. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจาก
เนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ทั้ง 3 หมวดวิชา ไปใช้ในการประกอบอาชีพ โดยรวมและรายหมวดวิชา พบว่า
อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวปรากฏผล
ดังนี้ คือ

2.1 ด้านอายุ

2.1.1 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีกลุ่มอายุ ต่ำกว่า 20 ปี มีการนำหมวดวิชาทหาร
ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากที่สุด

2.1.2 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีกลุ่มอายุ 20 ปี – 25 ปี มีการนำหมวดวิชาทหาร
ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากที่สุด

2.1.3 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีกลุ่มอายุ มากกว่า 20 ปี มีการนำหมวดวิชาทหาร
ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากที่สุด

2.2 ด้านรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

2.2.1 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 1 มีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ใน
การประกอบอาชีพมากที่สุด

2.2.2 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 2 มีการนำหมวดวิชาพื้นฐาน ไปใช้ใน
การประกอบอาชีพมากที่สุด

2.2.3 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 3 มีการนำหมวดวิชาชีพ ไปใช้ใน
การประกอบอาชีพมากที่สุด

2.2.4 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 4 มีการนำ หมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากที่สุด

2.2.5 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 5 มีการนำ หมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากที่สุด

2.3 วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา

2.3.1 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากที่สุด

2.3.2 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างกลโรงงาน มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากที่สุด

2.3.3 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากที่สุด

2.3.4 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากที่สุด

2.3.5 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างยานยนต์ มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากที่สุด

2.3.6 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างไฟฟ้า มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากที่สุด

2.3.7 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการประกอบอาชีพ มากที่สุด

2.4 สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา

2.4.1 ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียวมีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากที่สุด

2.4.2 ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อควบคู่กัน มีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากที่สุด

3. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรทั้ง 3 หมวดวิชา ไปใช้ในการศึกษาต่อโดยรวม และรายหมวดวิชา พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวปรากฏผลดังนี้ คือ

3.1 อายุ

3.1.1 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.1.2 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีกลุ่มอายุ 20 ปี – 25 ปี มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.1.3 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีกลุ่มอายุ มากกว่า 20 ปี มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.2 รุ่นที่สำเร็จการศึกษา

3.2.1 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 1 มีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.2.2 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 2 มีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.2.3 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 3 มีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.2.4 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 4 มีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.2.5 ผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 5 มีการนำหมวดวิชาทหาร ไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.3 วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา

3.3.1 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างซ่อมบำรุง มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อ มากที่สุด

3.3.2 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างกลโรงงาน มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อ มากที่สุด

3.3.3 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างเชื่อมประสาน มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อ มากที่สุด

3.3.4 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างท่อและโลหะแผ่น มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อ มากที่สุด

3.3.5 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างยานยนต์ มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อ มากที่สุด

3.3.6 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างไฟฟ้า มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.3.7 ผู้สำเร็จการศึกษา วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.4 สถานภาพภายหลังสำเร็จการศึกษา

3.4.1 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีสถานภาพศึกษาต่อเพียงอย่างเดียว มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

3.4.2 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีสถานภาพประกอบอาชีพและศึกษาต่อควบคู่กัน มีการนำหมวดวิชาทหารไปใช้ในการศึกษาต่อมากที่สุด

4. ผู้สำเร็จการศึกษากาตสมทบ มีข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร ได้แก่ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ และสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้ โดยการเพิ่มรายวิชาที่ทันสมัย รายวิชาที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์งานช่าง และรายวิชาที่มีความจำเป็นในปัจจุบัน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้สอนควรเข้มงวดในการฝึกปฏิบัติงาน และเน้นให้ลงมือปฏิบัติงานจริง ในด้านกฎระเบียบของโรงเรียน ได้แก่ นักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมควรแจ้งให้ผู้ปกครองทราบและลงโทษอย่างจริงจัง เมื่อได้รับการลงโทษแล้วควรแจ้งให้นักเรียนอื่นทราบด้วย เพื่อจะได้ไม่เอาอย่าง และด้านอื่น ๆ ได้แก่ ควรปรับปรุงด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่ทิ้งขยะ ที่นั่งพักผ่อนนักเรียน และสถานที่จุดอุทยานพานะของนักเรียนให้มีความสะอาดเหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และดูแลให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ

**A FOLLOW-UP STUDY OF GRADUATES PART TIME OF
THE MILITARY TECHNICAL TRAINING SCHOOL'S
VOCATIONAL CERTIFICATE PROGRAM.**

AN ABSTRACT

BY

CAPT. SOMPOAD PULAHONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Education
at Srinakharinwirot University

May 2000

The objective of this study was to follow up vocational status or continuous educational status of part time graduates of The Military Technical Training School 's vocational certificate program, to study application and skill from three main subjects were The Fundamental Main subject, The Vocational Main Subject and The Military Main Subject for vocation or continuous education.

The sample of this study was 328 students from five output Graduates who passed the part time graduates of The Military Technical Training School 's vocational certificate program 2533 B.E. (2537 B.E. output graduate – 2541 B.E. output graduate) For seven vocational main subjects were The Maintenance Course, The Machining Course, The Welding Course, The Pumping and Sheet metal Course, The Automotive Course, The Electrical Course, The Electronics Course, were chosen by using The systematic random sampling technique. The instrument used In this study was the rating-scale, questionnaire with open-ended questions. The statistics used for analyzing the data were percentage, statistical mean, standard deviation.

The results of study were as follows.

1. The continuous study datas and the vocational datas of graduates .

1.1 The continuous study datas.

1.1.1 The most of part time graduates who passed from The Military Technical Training School would suddenly continuous study for higher level education .

1.1.2 The graduates would study in military school of The Ministry of Defence, for vocational program and would choose the same former vocational subject.

1.1.3 The graduates wished to continuous study in preferable and interesting vocational subject.

1.1.4 The graduates would pass the entrance to continuous study with their own knowledge.

1.1.5 The most of graduates passed vocational graduate program nowadays, and the intended certificate was Bacherlor Degree.

1.2 The vocational datas.

1.2.1 The graduates were not suddenly working after passed the school,

spent 1 - 6 months for job finding.

1.2.2 The graduates worked in the government office, as job working.

1.2.3 The graduates performed more higher level then received certificate, and performed with in learned vocational main subject.

1.2.4 The graduates earned the first salary correspond to received certificate, average about 5,001-7,000 Baht per month.

1.2.5 The certificate for the first application of graduates were vocational Certificate program.

1.2.6 The data of employment knew from school and teacher, the cause of professing was intent to work.

1.2.7 The graduates satisfied their jobs because of the working time was in dependent on the continuous learning time.

1.2.8 Some graduates have ever changed their works because of their higher salary at the new job.

2 The opinions of graduates about application and skill from 3 main subject variables in each curriculum applied for vocation. The results of include and each main subject were high level, and the analysis of private data variables were as this;

2.1 Age.

2.1.1 The lower 20 years old graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.1.2 The 20 – 25 years old graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.1.3 The upper 25 years old graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.2 Output graduate.

2.2.1 The first output graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.2.2 The second output graduates applied fundamental main subject for vocation were the highest level.

2.2.3 The third output graduates applied vocational main subject for vocation were the highest level.

2.2.4 The forth output graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.2.5 The fifth output graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.3 Vocational main subject.

2.3.1 The Maintenance Course of graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.3.2 The Machining Course of graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.3.3 The Welding Course of graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.3.4 The Plumbing and Sheet metal Course of graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.3.5 The Automotive Course of graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.3.6 The Electrical Course of graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.3.7 The Electronics Course of graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.4 The status of graduate..

2.4.1 The specific vocational graduates applied military main subject for vocation were the highest level.

2.4.2 The vocational graduates with continuous study applied military main subject for vocation were the highest level.

3 The opinions of graduates about application and skill from 3 main subject variables in each curriculum applied for continuous study. The results of include and each main subject were high level, and the analysis of private data variables were as this;

3.1 Age.

3.1.1 The lower 20 years old graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.1.2 The 20 – 25 years old graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.1.3 The upper 25 years old graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.2 Output graduate.

3.2.1 The first output graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.2.2 The second output graduates applied fundamental main subject for continuous study were the highest level.

3.2.3 The third output graduates applied vocational main subject for continuous study were the highest level.

3.2.4 The forth output graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.2.5 The fifth output graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.3 Vocational main subject.

3.3.1 The Maintenance Course of graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.3.2 The Machining Course of graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.3.3 The Welding Course of graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.3.4 The Plumbing and Sheet metal Course of graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.3.5 The Automotive Course of graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.3.6 The Electrical Course of graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.3.7 The Electronics Course of graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.4 The status of graduate..

3.4.1 The specific vocational graduates applied military main subject for continuous study were the highest level.

3.4.2 The vocational graduates with continuous study applied military main subject for continuous study were the highest level.

4. The part time graduates gave their opinions as follow: Curriculum improvement, for correspond with labour market, for application in private vacation, for application in continuous study , by adding progressive subjects, creative subjects, intensive drill should be treated by teacher and real performance, unsuitable students should be punished, inform their parents and other students. Construction and comfortable improvement , should provide in amount of cleaning and useable for lavatory, dust tray, student's living corner and parking.